

Raport Roczny 2011

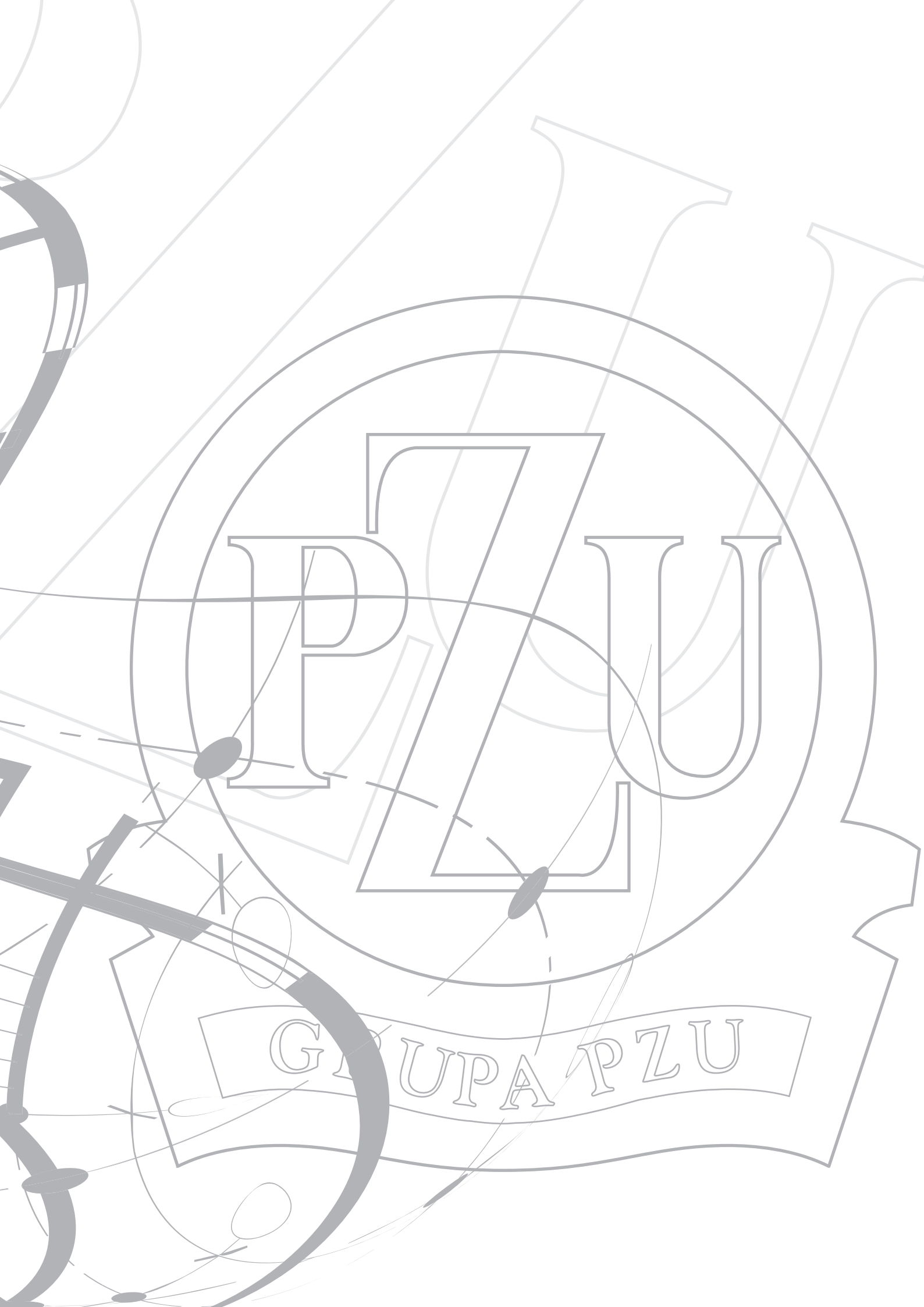

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA GRUPY PZU	5
2. PRZEŁOMOWE WYDARZENIA W ROZWOJU GRUPY PZU	7
3. PODSUMOWANIE WYNIKÓW FINANSOWYCH ZA 2011 ROK	9
4. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE GRUPY PZU	11
5. LIST PRZEWODNICZĄCEJ RADY NADZORCZEJ PZU	13
6. LIST PREZESA ZARZĄDU PZU	17
7. KALENDARIUM WYDARZEŃ	21
8. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY PZU	23
9. ZARZĄD I RADA NADZORCZA PZU	27
10. ŁĄD KORPORACYJNY	31
11. AKCJE PZU NA GPW W WARSZAWIE	43
12. STRUKTURA AKCJONARIATU	47
13. DYWIDENDA	49
14. RELACJE INWESTORSKIE	51
15. OCENY RATINGOWE	53
16. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	55
17. REASEKURACJA	57
18. REALIZACJA STRATEGII I PRZEDSIĘWZIĘCIA ROZWOJOWE	59
19. DZIAŁALNOŚĆ PZU W 2011 ROKU	61
20. DZIAŁALNOŚĆ PZU ŻYCIE W 2011 ROKU	65

21. DZIAŁALNOŚĆ PTE PZU W 2011 ROKU	69
22. GŁÓWNE DZIAŁANIA MARKETINGOWE	71
23. GŁÓWNE DZIAŁANIA W OBSZARZE HR	73
24. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU	75
25. GŁÓWNE DZIAŁANIA W OBSZARZE IT	77
26. PLANOWANE GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU	79
27. WYBRANE POZOSTAŁE SPÓŁKI GRUPY PZU	81
28. PODATKOWA GRUPA KAPITAŁOWA PZU	83
29. FINANSOWE PODSUMOWANIE 2011 ROKU – DANE SKONSOLIDOWANE	85
30. UWARUNKOWANIA MAKROEKONOMICZNE W 2011 ROKU	89
31. UDZIAŁY RYNKOWE PZU, PZU ŻYCIE I PTE PZU	91
32. WYNIKI FINANSOWE GRUPY PZU W 2011 ROKU	97
33. GŁÓWNE TABELLE ZE SPRAWOZDANIA SKONSOLIDOWANEGO	115
34. DANE TELEADRESOWE GRUPY PZU	123

PZU

GRUPA PZU

1. CHARAKTERYSTYKA GRUPY PZU

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej (dalej Grupa PZU) jest jedną z największych instytucji finansowych w Polsce, a także Europie Środkowo-Wschodniej. Podmiotem dominującym Grupy PZU jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (dalej PZU SA, PZU), będący jedynym akcjonariuszem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej (dalej PZU Życie SA, PZU Życie). Szczegółowa struktura Grupy PZU i zakres działalności jej podmiotów przedstawiona została w rozdziale 8 „Struktura organizacyjna Grupy PZU”.

Tradycje PZU sięgają 1803 roku, kiedy powstało pierwsze na ziemiach polskich towarzystwo ubezpieczeniowe. Jako spadkobierca ponad 200-letniej tradycji, PZU od wielu lat zapewnia kompleksową ochronę ubezpieczeniową we wszystkich najważniejszych dziedzinach życia prywatnego, publicznego i gospodarczego.

Grupa PZU należy dziś do grona najbardziej dynamicznie rozwijających się grup kapitałowych w Polsce. W 2009 roku uzyskała rekordowy wynik finansowy netto w historii polskich ubezpieczeń (3,8 mld zł), co stawia Grupę PZU w gronie najbardziej dochodowych instytucji finansowych w kraju, a także wśród najbardziej efektywnych instytucji ubezpieczeniowych na rynku europejskim.

W dniu 12 maja 2010 roku PZU zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Wartość oferty wyniosła blisko 8,1 mld zł. Oferta PZU była największą w regionie Europy Środkowo-Wschodniej od początku transformacji gospodarczej i największą w całej Europie od końca 2007 roku.

Debiut akcji PZU na giełdzie zakończył ponad 10-letni konflikt dwóch największych udziałowców PZU: Skarbu Państwa i Eureko B.V., a wypłacona w 2009 roku zaliczka na poczet dywidendy w wysokości 12 749 917 095 zł była najwyższą dywidendą w historii polskiego rynku kapitałowego.

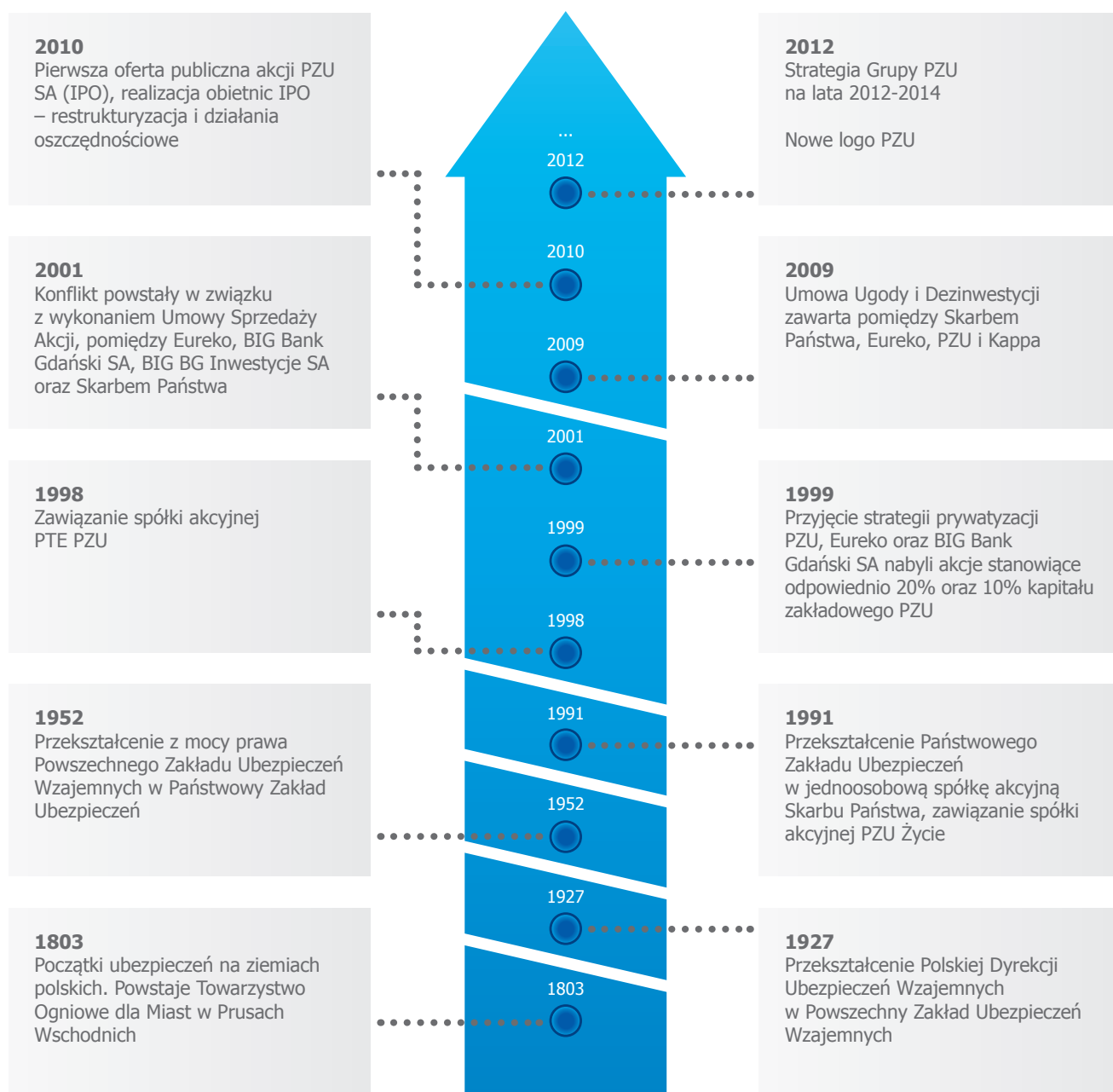
Kurs akcji PZU na otwarciu sesji giełdowej w pierwszym dniu notowań wzrósł o 11,7 proc. (w stosunku do ceny w ofercie) do 349 zł, zaś na zamknięciu tej sesji wyniósł 360 zł za akcję.

Akcje PZU są notowane na rynku podstawowym Giełdy w systemie notowań ciągłych pod nazwą skróconą „PZU” i oznaczeniem „PZU”.

Grupa PZU oferuje swoim klientom najszerszą gamę produktów na polskim rynku ubezpieczeniowym. W ramach podstawowej działalności ubezpieczeniowej, obejmującej ubezpieczenia majątkowe, ubezpieczenia na życie oraz pozostałe ubezpieczenia osobowe, klienci Grupy PZU mają do wyboru blisko 200 rodzajów ubezpieczeń. Oprócz działalności ubezpieczeniowej Grupa PZU prowadzi także działalność w zakresie zarządzania otwartym funduszem emerytalnym, funduszami inwestycyjnymi i programami oszczędnościowymi.

Grupa PZU konsekwentnie dąży do coraz pełniejszego zaspokajania potrzeb klientów, systematycznego podnoszenia jakości usług oraz stałego poszerzania możliwości rozwojowych. Logo PZU należy do najlepiej rozpoznawalnych znaków towarowych w Polsce. PZU to marka najbardziej ceniona za doświadczenie, tradycję, polskie pochodzenie, silną pozycję finansową oraz łatwy dostęp do agentów i oddziałów firmy.

2. PRZEŁOMOWE WYDARZENIA W ROZWOJU GRUPY PZU

3. PODSUMOWANIE WYNIKÓW FINANSOWYCH ZA 2011 ROK

Wyniki finansowe Grupy PZU według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) w 2011 roku w porównaniu do roku ubiegłego były kształtowane przede wszystkim przez:

- wzrost przypisu składki w Grupie PZU w obu segmentach działalności ubezpieczeniowej – majątkowej oraz na życie (łącznie ok. +5,1%);
- poprawę rentowności w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, głównie w produktach komunikacyjnych i majątkowych, co wiązało się ze znacznie niższym wpływem w analizowanym okresie zdarzeń o charakterze katastroficznym, które w 2010 roku dotyczyły głównie szkód śniegowych i powodziowych (udział własny PZU w odszkodowaniach wypłaconych wyniósł 369,4 mln zł);
- obniżenie poziomu kosztów administracyjnych dzięki przeprowadzonemu w latach 2010-2011 roku programowi restrukturyzacyjnemu oraz programowi redukcji kosztów stałych (-8,1%);
- spadek dochodów z działalności lokacyjnej wynikający z gorszej koniunktury na rynkach kapitałowych (-42,6%);
- objęcie konsolidacją Grupy Kapitałowej Armatura – jednorazowy, dodatni wpływ na wynik netto w kwocie 118,9 mln zł.

Wynik finansowy netto Grupy PZU w 2011 roku wyniósł 2.343,9 mln zł i był niższy o 3,9% od wyniku netto roku poprzedniego.

Wskaźnik ROE¹⁾ według stanu na koniec 2011 roku wyniósł 18,3% i spadł o 2,0 p.p. w porównaniu do poprzedniego roku.

¹⁾ ROE – wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

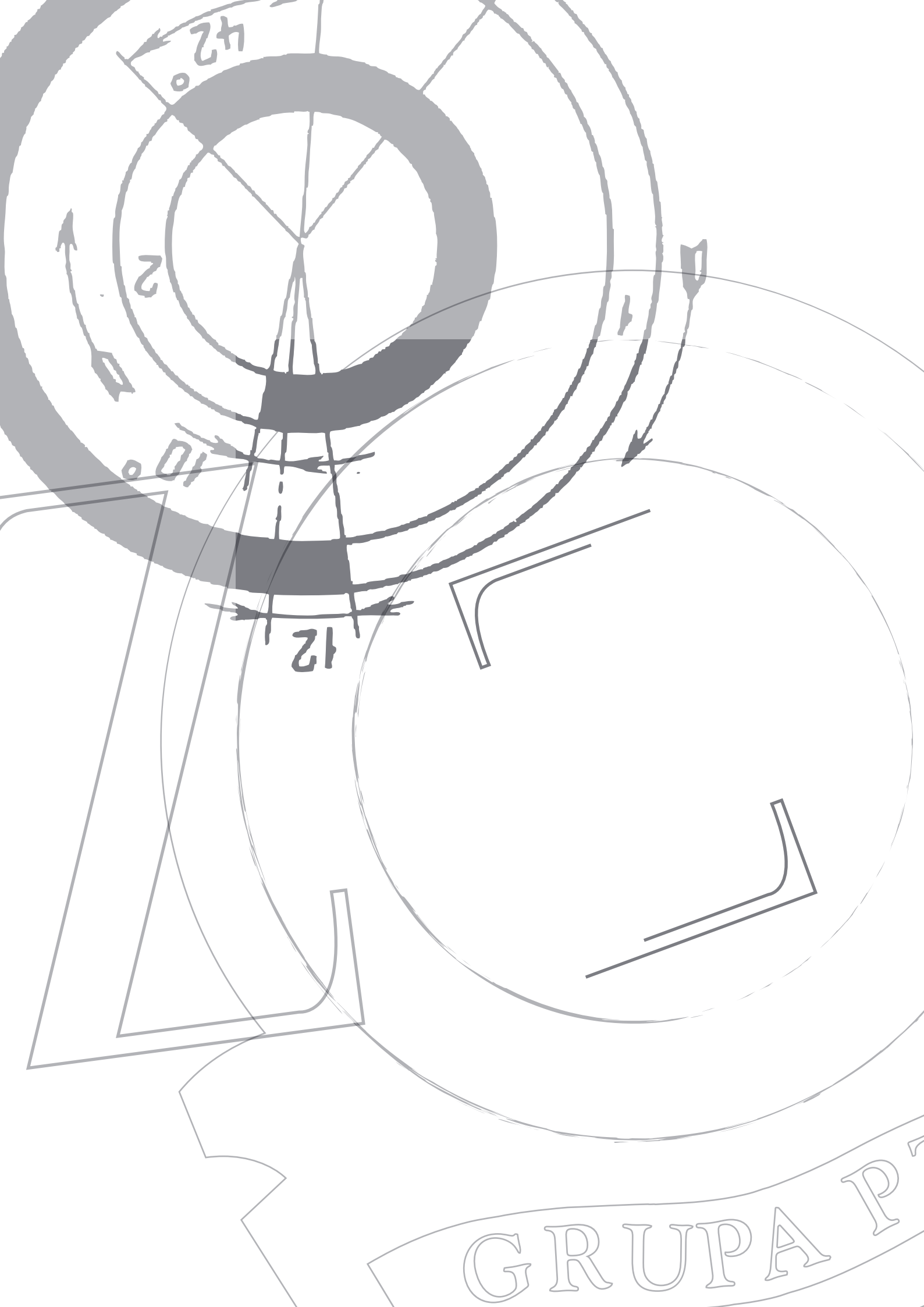

4. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE GRUPY PZU

		Dane po audycie, zgodnie z MSSF (tys. złotych)				
		2007	2008	2009	2010	2011
1	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	14 077 123	14 563 147	14 362 717	14 541 022	15 279 262
1a	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	8 195 769	8 435 137	8 023 727	8 029 327	8 529 156
1b	Ubezpieczenia na życie	5 883 867	6 130 153	6 340 822	6 512 541	6 751 770
1c	Niealokowane (wyłączenia konsolidacyjne i inne spółki)	(2 513)	(2 143)	(1 832)	(846)	(1 664)
2	Przychody z tytułu prowizji i opłat*	316 849	338 022	340 876	288 037	281 351
3	Dochód z działalności lokacyjnej	2 645 594	579 898	3 469 001	2 777 774	1 593 826
3a	Przychody netto z inwestycji	1 807 102	2 411 755	2 363 384	1 824 518	1 970 254
3b	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	727 445	(855 895)	261 310	199 451	(187 247)
3c	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	111 047	(975 962)	844 307	753 805	(189 181)
4	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	(8 408 619)	(8 592 057)	(9 436 281)	(10 384 062)	(10 221 122)
5	Koszty akwizycji	(1 489 643)	(1 668 023)	(1 839 605)	(1 911 255)	(1 961 986)
6	Koszty administracyjne	(1 696 325)	(1 774 846)	(1 808 881)	(1 505 784)	(1 383 897)
7	Zysk z działalności operacyjnej	4 422 480	2 931 058	4 601 751	3 088 085	2 956 727
7a	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	1 490 575	3 110 541	2 719 193	3 613 184	2 726 518
7b	Ubezpieczenia na życie	2 865 873	1 983 587	3 282 367	2 591 639	1 880 259
7c	Ubezpieczenia emerytalne	125 905	133 083	143 972	122 446	90 447
7d	Niealokowane (wyłączenia konsolidacyjne i inne spółki)	(59 873)	(2 296 153)	(1 543 781)	(3 239 184)	(1 740 497)
8	Zysk netto	3 560 349	2 329 718	3 762 911	2 439 229	2 343 947
9	Kapitały własne	17 836 090	20 052 390	11 266 879	12 799 926	12 869 505
10	Aktywa finansowe	49 366 335	54 220 993	48 237 593	45 345 032	46 775 359
11	Aktywa ogółem	54 682 353	59 359 041	53 287 438	50 670 557	52 129 282
12	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	30 866 621	30 767 412	30 825 046	31 822 990	32 522 729
	ROE**	24%	12%	24%	20%	18%

* Przychody z tytułu prowizji i opłat – segment ubezpieczeń emerytalnych.

** Wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

GRUPA P

5. LIST PRZEWODNICZĄCEJ RADY NADZORCZEJ PZU

Przewodnicząca
Rady Nadzorczej PZU

Marzena Piszczek

Szanowni Państwo,

rok 2011 był dla Grupy PZU okresem kontynuacji zmian. Realizowane były kolejne etapy restrukturyzacji w wielu obszarach, prowadzono też liczne projekty mające na celu unowocześnienie PZU. Wobec szeroko zakrojonych przeobrażeń oraz niejednoznacznych warunków makroekonomicznych, PZU osiągnął dobry wynik i zachował wysoką rentowność kapitału, utrzymując jednocześnie wysoki rating Spółki i pozycję zdecydowanego lidera na rynku ubezpieczeniowym w Polsce.

W ubiegłym roku wystąpiły zarówno sprzyjające, jak i niekorzystne czynniki makroekonomiczne wpływające na działalność ubezpieczeniową. Relatywnie wysoki wzrost PKB towarzyszył stosunkowo słabej dynamice realnych dochodów. Osłabienie złotego wobec euro negatywnie wpływało na wskaźnik szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Pomimo dobrej sytuacji finansowej spółek oraz relatywnie wysokiego wzrostu PKB, główne indeksy polskiego rynku akcji WIG oraz WIG20 odnotowały spadki odpowiednio o 20,8% oraz 21,9%. Zaostrzenie kryzysu zadłużeniowego w strefie euro, problemy fiskalne w USA oraz obcięcie najwyższej oceny wiarygodności finansowej i rewizja danych o PKB tego kraju, przyczyniły się do gwałtownego nasilenia awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych.

Wyniki finansowe Grupy PZU w 2011 roku były kształtowane głównie przez wzrost przypisu składki, poprawę rentowności w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, obniżenie poziomu kosztów administracyjnych oraz spadek dochodów z działalności lokacyjnej (warunkowany przez zachowanie rynków kapitałowych). Pozytywnym sygnałem jest wzrost składek przypisanych brutto, który wynikał przede wszystkim ze zwiększenia sprzedaży w obu segmentach – majątkowym i osobowym, jak i na życie. Suma wypłaconych przez Grupę PZU odszkodowań w 2011 roku była w porównaniu do roku poprzedniego niższa o 1,6%. Niższe wyniki z działalności inwestycyjnej natomiast zostały w znacznym stopniu skompensowane wzrostem składki zarobionej netto oraz spadkiem wysokości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych. Należy zauważyć, że wskaźnik ROE utrzymany został na wysokim poziomie – 18,3%.

PZU utrzymał wysoki rating. Standard & Poor's potwierdził siłę finansową PZU SA i PZU Życie SA na poziomie „A” ze stabilną perspektywą dla obu spółek. Pewność i stabilność PZU jako instytucji finansowej jest jej niezaprzeczalnym walorem. Firma pozostaje zdecydowanym liderem rynku ubezpieczeniowego w Polsce. Udział mierzony przypisem składki brutto w rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniósł 32,6%, natomiast w rynku ubezpieczeń na życie wzrósł do 30,8%.

Dziękuję Zarządom oraz pracownikom Grupy PZU za wytrwałość w realizowaniu strategii. Wierzę, że ambitne plany założone na rok 2012 zostaną zrealizowane z korzyścią dla klientów, pracowników i akcjonariuszy PZU SA.

6. LIST PREZESA ZARZĄDU PZU

Andrzej Klesyk

Prezes Zarządu PZU

Szanowni Państwo,

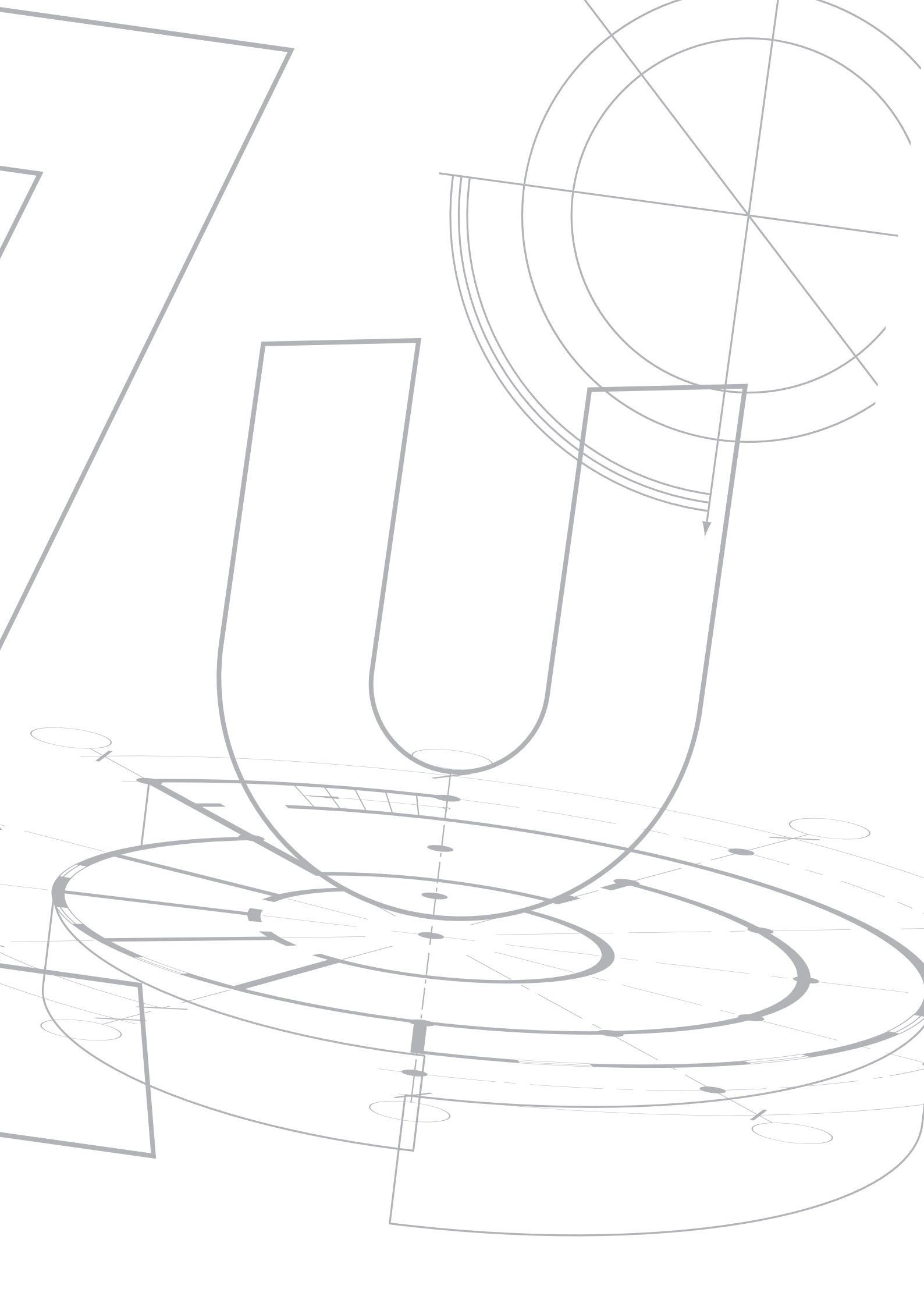
w imieniu Zarządów spółek Grupy PZU przekazuję na Państwa ręce Raport Roczny PZU za 2011 rok.

W ramach realizacji strategii Spółki, mającej uczynić z Grupy PZU najbardziej zorientowaną na potrzeby klienta instytucję finansową w naszej części Europy, ubiegły rok był okresem kontynuacji zmian w wielu obszarach działalności Spółki. Realizowane były projekty, których celem było znaczne przyspieszenie pracy w obszarze operacji, uproszczenie i usprawnienie obsługi administracyjnej, podniesienie standardów obsługi klienta, zminimalizowanie biurokracji oraz obiegu dokumentów papierowych. Restrukturyzacja w Grupie PZU objęła także obszar zatrudnienia, co wiązało się z koniecznością przeprowadzenia zwolnień grupowych. W ramach nowego podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi uruchomiono nowoczesne centrum do efektywnej obsługi kadrowej Grupy PZU. Nowa strategia na lata 2012-2014, przyjęta w grudniu 2011 roku, będzie kontynuacją zmian rozpoczętych w Grupie PZU przed kilkoma laty.

W biznesowym ujęciu ubiegły rok to dalszy ciąg zmian w strukturze przypisu składki w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, spowodowany restrukturyzacją portfela klientów korporacyjnych oraz kontynuacją polityki cenowej w stosunku do klientów indywidualnych. Działaniom tym towarzyszyła poprawa rentowności w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, głównie w produktach komunikacyjnych i majątkowych.

W 2011 roku Grupa PZU zebrała 15.279,3 mln zł składek ubezpieczeniowych, jednocześnie kontynuowano program restrukturyzacji oraz redukcji kosztów stałych. Rok 2011 to stabilny wzrost składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach grupowych ochronnych, spadek wysokości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych oraz spadek kosztów administracyjnych. Na wyniki Grupy PZU istotny wpływ miały niższe o 42,6% dochody z działalności inwestycyjnej, w porównaniu do roku poprzedniego, spowodowane słabą koniunkturą na rynkach kapitałowych, w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (spadek indeksu WIG o 20,8% i WIG20 o 21,9%). Zysk z działalności operacyjnej wyniósł 2.956,7 mln zł.

W trudnych warunkach makroekonomicznych 2011 roku oraz w kontekście szeroko zakrojonych działań restrukturyzacyjnych, wynik Grupy PZU należy uznać za bardzo dobry. Jest on rezultatem intensywnej pracy wszystkich pracowników, kadry menedżerskiej oraz Zarządu. W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim za wysiłek w budowaniu wartości PZU. Radzie Nadzorczej dziękuję za współpracę oraz wsparcie w ważnym dla naszej Grupy czasie.

7. KALENDARIUM WYDARZEŃ

- **15 marca 2011** – powołanie Andrzeja Klesyka do Zarządu PZU nowej kadencji i powierzenie mu funkcji Prezesa Zarządu;
- **21 kwietnia 2011** – powołanie Przemysława Dąbrowskiego, Marcina Halbersztadta, Witolda Jaworskiego, Bogusława Skuzy, Tomasza Tarkowskiego i Ryszarda Trepczyńskiego do Zarządu PZU nowej kadencji;
- **11 maja 2011** – podjęcie przez Zarząd PZU uchwały dotyczącej polityki dywidendowej Spółki oraz rekomendacja wypłaty dywidendy z zysku za 2010 rok;
- **11 maja 2011** – podjęcie przez Zarządy PZU i PZU Życie decyzji o kontynuacji procesu restrukturyzacji zatrudnienia w obu spółkach;
- **11 maja 2011** – „PZU godny zaufania” – marka PZU najwyżej oceniona w badaniu European Trusted Brands 2011 w kategorii „towarzystwo ubezpieczeniowe”;
- **30 maja 2011** – zawarcie porozumienia ze związkami zawodowymi działającymi w PZU i PZU Życie, określającego warunki restrukturyzacji zatrudnienia w 2011 roku;
- **10 czerwca 2011** – zbycie przez Skarb Państwa w transakcjach pakietowych akcji PZU, stanowiących 10% kapitału zakładowego PZU i uprawniających do 10% głosów na Walnym Zgromadzeniu;
- **30 czerwca 2011** – Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU SA;
- **30 czerwca 2011** – powołanie Marzeny Piszczek, Zbigniewa Ćwiakalskiego, Dariusza Daniluka, Zbigniewa Derdziuka, Krzysztofa Dreslera, Dariusza Filara i Waldemara Maja do Rady Nadzorczej PZU nowej kadencji;
- **1 lipca 2011** – PZU mecenasem Krajowego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011 w ramach przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej;
- **22 lipca 2011** – potwierdzenie ratingu siły finansowej PZU i PZU Życie przez agencję ratingową Standard & Poor’s Ratings Services na poziomie „A”, utrzymanie perspektywy ratingowej na poziomie stabilnym dla obu Spółek;
- **27 lipca 2011** – zawiadomienie przez ING PTE SA o przekroczeniu przez ING Otwarty Fundusz Emerytalny progu 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy PZU;
- **20 września 2011** – publikacja pierwszego Raportu Społecznego PZU dotyczącego zrównoważonego rozwoju oraz działalności społecznej spółki, przygotowanego w oparciu o wytyczne i standardy GRI (Global Reporting Initiative) z wykorzystaniem suplementu sektorowego dla branży finansowej (Sustainability Reporting Guidelines & Financial Services Sector Supplement);
- **30 września 2011** – ustalenie listy akcjonariuszy uprawnionych do wypłaty dywidendy za 2010 rok;
- **6 października 2011** – rezygnacja pana Marcina Halbersztadta z funkcji członka Zarządu PZU i PZU Życie SA;

- **21 października 2011** – wypłata dywidendy za 2010 rok w wysokości 2.245.159.800,00 złotych, tj. 26 zł brutto na jedną akcję;
- **1 grudnia 2011** – wprowadzenie systemu e-szkoda, umożliwiającego pełną likwidację szkody przez Internet, możliwość kontaktu online z PZU 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu;
- **15 grudnia 2011** – PZU uznany za trzecią najcenniejszą i najmocniejszą polską markę w corocznym rankingu najcenniejszych polskich marek dziennika „Rzeczpospolita” (drugie miejsce w kategorii „finanse”);
- **31 stycznia 2012** – włączenie PZU w skład indeksu Respect – pierwszego w regionie CEE indeksu spółek odpowiedzialnych społecznie;
- **15 marca 2012** – publikacja Strategii Grupy PZU na lata 2012-2014.
- **10 maja 2012** – zmiana logo i odświeżenie marki PZU.

8. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY PZU

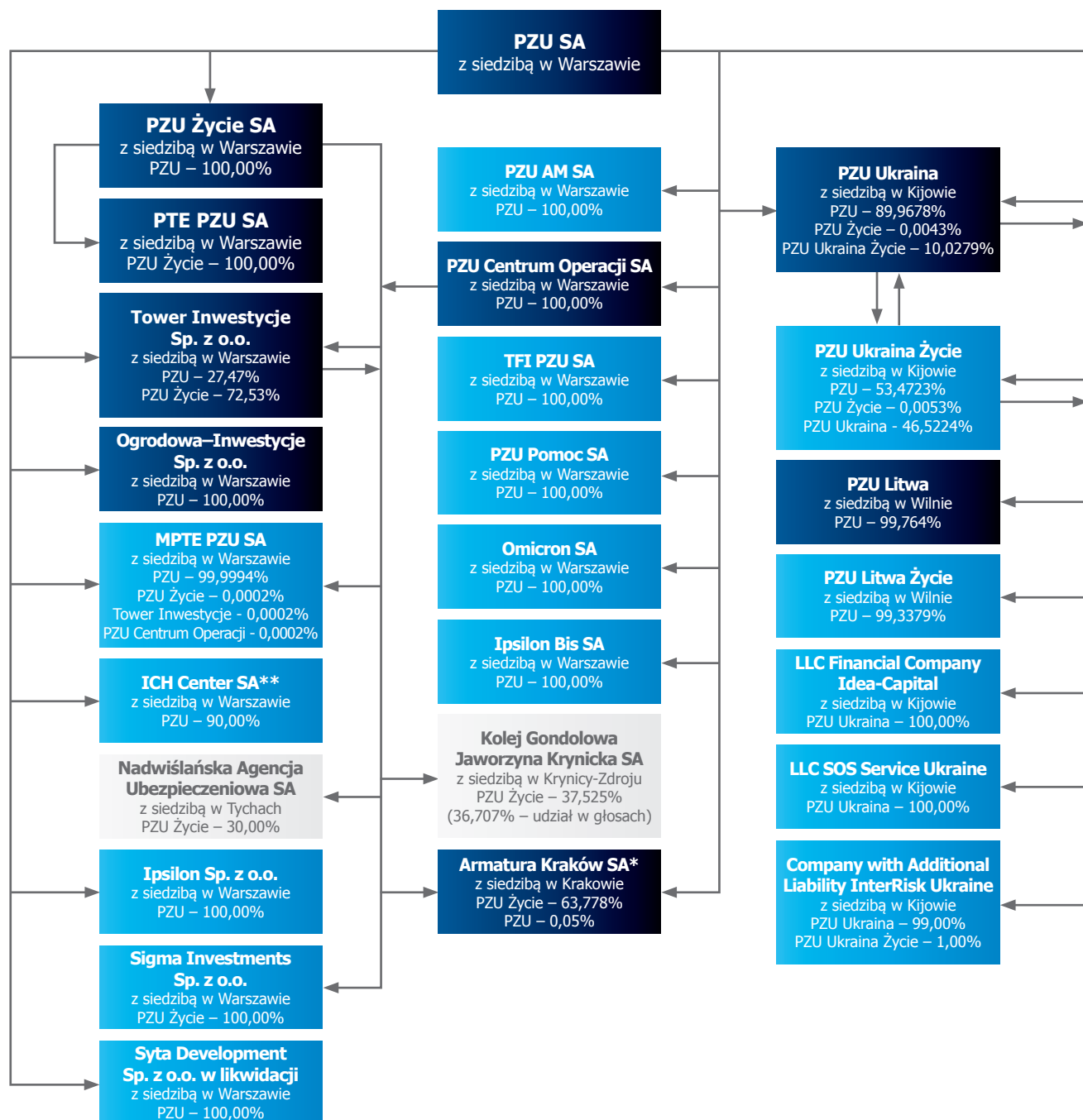
W skład Grupy PZU wchodzi PZU, jako podmiot dominujący oraz 8 spółek objętych konsolidacją, które posiadają akcje lub udziały w 17 spółkach niepodlegających konsolidacji.

Działalność Grupy PZU obejmuje różnorodną obsługę ubezpieczeniową. Podmioty Grupy PZU oferują usługi w zakresie ubezpieczeń na życie, pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych oraz zarządzają aktywami klientów w ramach otwartego funduszu emerytalnego i funduszy inwestycyjnych.

W 2011 roku, w zakresie działalności głównych jednostek Grupy PZU, nie zaszły znaczące zmiany.

Struktura Grupy PZU

Główne Spółki Grupy PZU wg stanu na 31.12.2011

* W skład Grupy Kapitałowej Armatura wchodzi następujące spółki: Armatura Kraków SA, Armatoora SA, Armatoora SA i wspólnicy sp. k., Armagor SA.

** Z dniem 16 marca 2012 roku nastąpiło otwarcie likwidacji spółki ICH Center SA.

Spółki zależne objęte konsolidacją

Spółki zależne niekonsolidowane

Spółki stowarzyszone

Zakres działalności Spółek Grupy PZU

	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli lub znaczącego wpływu	Przedmiot działalności
Jednostki objęte konsolidacją				
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe.
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA	Warszawa	18.12.1991	Ubezpieczenia na życie.
3	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA („PTE PZU”)	Warszawa	08.12.1998	Zarządzanie funduszami emerytalnymi.
4	PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	30.11.2001	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi.
5	Tower-Inwestycje Sp. z o.o. („Tower-Inwestycje”)	Warszawa	27.08.1998	Pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
6	PrJSC IC PZU Ukraine („PZU Ukraine”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	Ubezpieczenia majątkowe.
7	UAB DK PZU Lietuva („PZU Lietuva”)	Wilno (Litwa)	26.04.2002	Ubezpieczenia majątkowe.
8	Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości.
9	Armatura Kraków SA ¹⁾	Kraków	07.10.1999	Produkcja baterii łazienkowych i kuchennych.
10	Armatoora SA ¹⁾	Nisko	10.12.2008	Produkcja grzejników i odlewów aluminiowych.
11	Armatoora SA i wspólnicy sp. k. ¹⁾	Kraków	10.02.2009	Wykorzystanie wolnych środków, inwestycje rozwojowe.
12	Armagor SA (do 5 kwietnia 2011 roku: Armagor Sp. z o.o.) ¹⁾	Gorzów Śląski	06.09.2009	Produkcja zaworów, usługi narzędziowe.
13	PZU Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Dłużny ²⁾	Warszawa	15.12.2009	Lokowanie środków zebranych od członków funduszu.
Jednostki zależne niekonsolidowane				
14	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	Usługowa działalność assistance.
15	Ipsilon Sp. z o.o. ³⁾	Warszawa	02.04.2009	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych.
16	Ipsilon Bis SA	Warszawa	02.09.2011	Spółka nie prowadzi działalności.
17	Omicron SA	Warszawa	13.09.2011	Spółka nie prowadzi działalności.
18	Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	29.04.1996	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośrednictwo w obrocie i administrowanie nieruchomościami.
19	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	30.04.1999	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.
20	Sigma Investments Sp. z o.o. ³⁾	Warszawa	28.12.1999	Działalność inwestycyjna.
21	PZU Asset Management SA („PZU AM”)	Warszawa	12.07.2001	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie.

Zakres działalności Spółek Grupy PZU – cd.

	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli lub znaczącego wpływu	Przedmiot działalności
22	Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA („MPTE PZU SA”)	Warszawa	13.08.2004	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.
23	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance („PZU Ukraine Life”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	Ubezpieczenia na życie.
24	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	Usługi assistance.
25	Company with Additional Liability Inter-Risk Ukraine („Inter Risk”) ⁴⁾	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	Usługi prawne.
26	LLC Finansowa Kompania Idea-Kapitał	Kijów (Ukraina)	06.10.2011	Usługi finansowe.
27	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno (Litwa)	26.04.2002	Ubezpieczenia na życie.
28	ICH Center SA ⁵⁾	Warszawa	31.01.1996	Obsługa likwidacji szkód w ramach Zielonej Karty (od początku 2011 roku spółka nie prowadzi działalności).

Jednostki stowarzyszone

29	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynica SA	Krynica	17.08.1998	Prowadzenie wyciągów narciarskich i turystycznych.
30	Nadwiślańska Agencja Ubezpieczeniowa SA	Tychy	08.06.1999	Obsługa ubezpieczeń.

¹⁾ Objęta konsolidacją metodą pełną od dnia 1 stycznia 2011 roku.²⁾ Objęty konsolidacją metodą pełną od dnia 30 czerwca 2011 roku.³⁾ Spółka nie prowadzi działalności.⁴⁾ W dniu 22 grudnia 2011 roku PZU Ukraine i PZU Ukraine Life zawarły z PKO BP SA umowę sprzedaży spółki Inter-Risk, w dniu 16 stycznia 2012 roku prawo własności akcji Inter-Risk zostało przeniesione na nabywcę.⁵⁾ Od dnia 1 stycznia 2011 roku Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej, uchwałą NWZ z dnia 8 marca 2012 roku postanowiono o otwarciu procesu likwidacji z dniem 16 marca 2012 roku.

W dalszej części dokumentu, opisując zakres działalności i wyniki Grupy PZU, w szczególności uwzględnione zostały następujące podmioty, wyróżnione ze względu na ich uczestnictwo w głównych obszarach aktywności Grupy PZU:

- PZU SA (PZU)
- PZU Życie SA (PZU Życie)
- PTE PZU SA (PTE PZU)
- PZU Lietuva
- PZU Ukraine
- TFI PZU SA (TFI PZU)
- PZU Asset Management SA (PZU AM)
- PZU Pomoc SA (PZU Pomoc)
- PZU Centrum Operacji SA (PZU CO SA)

9. ZARZĄD I RADA NADZORCZA PZU

Zespół Zarządzający PZU (na dzień 31 marca 2012)

Andrzej Klesyk
Prezes Zarządu PZU
Szef Grupy PZU.

Przemysław Dąbrowski
Członek Zarządu PZU
Członek Zarządu PZU Życie
Szef Pionu Finansowego
Odpowiada za księgowość,
planowanie i kontroling, politykę
podatkową i aktuariat.

Witold Jaworski
Członek Zarządu PZU
Członek Zarządu PZU Życie
Odpowiada za ubezpieczenia
masowe, ubezpieczenia
bancassurance, sieć sprzedaży
oraz marketing.

Bogusław Skuza
Członek Zarządu PZU
Odpowiada za ubezpieczenia
korporacyjne i reasekurację.

Tomasz Tarkowski
Członek Zarządu PZU
Członek Zarządu PZU Życie
Odpowiada za likwidację szkód
i assistance.

Ryszard Trepczyński
Członek Zarządu PZU
Członek Zarządu PZU Życie
Odpowiada za obszar inwestycji
oraz analizy makroekonomiczne.

Dariusz Krzewina
Prezes Zarządu PZU Życie
Dyrektor Grupy PZU
Odpowiada za ubezpieczenia
na życie, sprawy kadrowe
i sieć Grupy PZU.

Rafał Grodzicki
Członek Zarządu PZU Życie
Dyrektor Grupy PZU
Odpowiada za contact center oraz
operacje ubezpieczeniowe.

Przemysław Henschke
Członek Zarządu PZU Życie
Dyrektor Grupy PZU
Odpowiada za IT.

Sławomir Niemierka
Członek Zarządu PZU Życie
Dyrektor Grupy PZU
Odpowiada za bezpieczeństwo
i zarządzanie ryzykiem.

Skład Zarządu PZU

Na dzień 1 stycznia 2011 roku skład Zarządu PZU tworzyli:

- **Andrzej Piotr Klesyk** – Prezes Zarządu PZU;
- **Witold Jaworski** – Członek Zarządu PZU;
- **Przemysław Dąbrowski** – Członek Zarządu PZU.

Z dniem 21 kwietnia 2011 roku Rada Nadzorcza powołała na Członka Zarządu p. Tomasza Tarkowskiego.

Z dniem 15 maja 2011 roku Rada Nadzorcza powołała na Członka Zarządu p. Marcina Halbersztadta.

Z dniem 1 lipca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała na Członków Zarządu p. Bogusława Skuzę i Ryszarda Trepczyńskiego.

W dniu 6 października 2011 roku Marcin Halbersztadt złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu PZU.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku skład Zarządu PZU kształtował się następująco:

- **Andrzej Piotr Klesyk** - Prezes Zarządu PZU;
- **Witold Jaworski** - Członek Zarządu PZU;
- **Przemysław Dąbrowski** - Członek Zarządu PZU;
- **Tomasz Tarkowski** – Członek Zarządu PZU;
- **Bogusław Skuza** - Członek Zarządu PZU;
- **Ryszard Trepczyński** - Członek Zarządu PZU.

Obecna kadencja Zarządu PZU rozpoczęła się z dniem 28 czerwca 2011 roku i potrwa trzy kolejne pełne lata obrotowe. Mandaty członków Zarządu wygasną najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia przez nich funkcji.

Skład Rady Nadzorczej PZU

Na dzień 1 stycznia 2011 roku w Radzie Nadzorczej PZU funkcję pełnili:

- **Marzena Piszczek** – Przewodnicząca Rady;
- **Zbigniew Ćwiąkalski** – Wiceprzewodniczący Rady;
- **Krzysztof Dresler** – Członek Rady;
- **Dariusz Filar** – Członek Rady;
- **Waldemar Maj** – Członek Rady;
- **Piotr Maciej Kamiński** – Członek Rady;
- **Grażyna Piotrowska-Oliwa** – Sekretarz Rady.

W dniu 30 czerwca 2011 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie do Rady Nadzorczej PZU nowej kadencji powołało następujące osoby:

- **Marzena Piszczek** – Członek Rady;
- **Zbigniew Ćwiąkalski** – Członek Rady;
- **Krzysztof Dresler** – Członek Rady;
- **Dariusz Filar** – Członek Rady;
- **Waldemar Maj** – Członek Rady;
- **Zbigniew Derdziuk** – Członek Rady;
- **Dariusz Daniluk** – Członek Rady.

W dniu 30 czerwca 2011 roku nastąpiło ukonstytuowanie się Rady Nadzorczej PZU. Rada Nadzorcza postanowiła powierzyć Marzenie Piszczek funkcję Przewodniczącej, Zbigniewowi Ćwiąkalskiemu – funkcję Wiceprzewodniczącego i Krzysztofowi Dreslerowi – funkcję Sekretarza Rady.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej PZU rozpoczęła się z dniem 30 czerwca 2011 roku i zakończy się po upływie trzech kolejnych pełnych lat obrotowych. Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasną najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia przez nich funkcji, tj. z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2015 roku.

10. ŁAD KORPORACYJNY

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

W 2011 roku PZU stosował się do zbioru zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych”, obowiązującego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (dalej „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”). Kodeks „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” dostępny jest na stronie internetowej (www.corp-gov.gpw.pl) poświęconej łaadowi korporacyjnemu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na korporacyjnej stronie internetowej www.pzu.pl w sekcji dedykowanej akcjonariuszom PZU – „Relacje inwestorskie”.

Poza wyżej wymienionymi zasadami ładu korporacyjnego PZU stosuje Zasady etyczne oraz z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu zawarte m.in. w następujących dokumentach:

- Zasadach Dobrych Praktyk Ubezpieczeniowych uchwalonych w dniu 8 czerwca 2009 roku przez Walne Zgromadzenie Polskiej Izby Ubezpieczeniowej („PIU”), zrzeszającej zakłady ubezpieczeń funkcjonujące na polskim rynku. Przyjęte przez PZU zasady określają sposób postępowania zakładów ubezpieczeniowych w relacjach z klientami, pośrednikami ubezpieczeniowymi, KNF i Rzecznikiem Ubezpieczonych oraz mediami, regulują także relacje pomiędzy samymi ubezpieczycielami, jak również działania zakładów ubezpieczeniowych występujących jako uczestnicy publicznego obrotu papierami wartościowymi. Dokument ten dostępny jest stronie PIU.
- Dobrych Praktykach w PZU. Dokument ten podkreśla rolę wartości etycznych obowiązujących we wszystkich aspektach funkcjonowania PZU. Opisuje dobre praktyki biznesowe w PZU. Upowszechnia i promuje kulturę przestrzegania obowiązującego prawa, podejmowania decyzji w oparciu o kryteria etyczne oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Dokument dostępny jest na stronie internetowej PZU.
- Raporcie społecznym PZU. To pierwszy raport dotyczący zrównoważonego rozwoju oraz działalności społecznej PZU, który został przygotowany w oparciu o wytyczne i standardy GRI (Global Reporting Initiative) z wykorzystaniem suplementu sektorowego dla branży finansowej

(Sustainability Reporting Guidelines & Financial Services Sector Supplement). Raport jest elementem wdrażania strategii CSR (społecznej odpowiedzialności biznesu) w PZU i porusza szereg kwestii z wielu obszarów, takich jak: ład korporacyjny, dostępność usług, jakość produktów, bezpieczeństwo danych, wpływ działań PZU na środowisko, a także czynne zaangażowanie PZU w działalność społeczną. Dokument także dostępny na stronie internetowej PZU.

Stosowanie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”

Rok 2011 potwierdził przywiązanie PZU do najwyższych standardów ładu korporacyjnego. Nie odnotowano żadnych naruszeń reguł, określonych w zasadach „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, opisanych w rozdziałach II, III i IV, z zastrzeżeniem rekomendacji wskazanych w pkt I.5. i I.9. „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Komunikat o niestosowaniu w pełni tych rekomendacji nie był przekazywany zgodnie z wyłączeniem na podstawie uchwały Zarządu GPW z dnia 11 grudnia 2007 roku obowiązku publikowania przez emitentów raportów, o których mowa w § 29 ust. 3 Regulaminu GPW, w odniesieniu do zasad ładu korporacyjnego zawartych w części I „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

W zakresie I rozdziału „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” zawierających „Rekomendacje” komentarza wymagają dwa punkty.

W odniesieniu do rekomendacji I.5. „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, dotyczącej polityki wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorujących, ustalanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia PZU, natomiast o wynagrodzeniach członków Zarządu decyduje w drodze uchwały Rada Nadzorcza PZU.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej są jednoznacznie określone w uchwale Walnego Zgromadzenia. Wysokość

wynagrodzenia uzależniona jest od funkcji pełnionej w Radzie Nadzorczej i nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek Rady Nadzorczej nie był obecny na posiedzeniu z powodów nieusprawiedliwionych. O usprawiedliwieniu lub nieusprawiedliwieniu nieobecności członka Rady Nadzorczej na jej posiedzeniu decyduje Rada Nadzorcza w formie uchwały.

Zasady wynagrodzenia członków Zarządu zostały określone przez Radę Nadzorczą. Wynagrodzenie członków Zarządu jest kilkuskładowe i obejmuje wynagrodzenie miesięczne zasadnicze, świadczenia dodatkowe oraz premię roczną, która jest wypłacana raz w roku i uzależniona od decyzji Rady Nadzorczej podejmowanej w formie uchwały w oparciu o efekty ekonomiczno-finansowe danego roku obrotowego.

Polityka wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorczych nie zawiera wszystkich elementów wskazanych przez zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 roku w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 roku (2009/385/WE).

Drugą sprawą wymagającą wyjaśnienia jest rekomendacja zawarta w punkcie I.9. „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, odnosząca się do zapewnienia zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w organach spółki. PZU zawsze prowadził i prowadzi politykę powoływania w skład organów osób kompetentnych, kreatywnych, posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe i wykształcenie. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej jest determinowany odpowiednio decyzją Rady Nadzorczej oraz Walnego Zgromadzenia, a inne czynniki, w tym płeć osoby, nie stanowią wyznacznika w powyższym zakresie.

Aktualnie w skład siedmioosobowej Rady Nadzorczej spółki wchodzi jedna kobieta – Marzena Piszczek, pełniąca funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej.

Od 1 stycznia 2012 roku PZU stosuje i realizuje zalecenia znolizowanego zbioru zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” (uchwała Rady GPW nr 20/1287/2011 dotycząca nowelizacji zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, obowiązująca od 1 stycznia 2012 roku).

Walne Zgromadzenie i prawa akcjonariuszy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego Spółki.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest w przypadkach określonych w ustawie z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94 z 2000 r., poz. 1037 z późn. zm., „Kodeks spółek handlowych”), ustawie o działalności ubezpieczeniowej, Statucie, a także gdy organy PZU lub

osoby uprawnione do zwoływania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia uznają to za wskazane.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Rada Nadzorcza zwołuje:

- Zwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku, gdy Zarząd nie zwołał takiego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w przepisowym terminie.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku, gdy uznaje to za wskazane.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w przypadku, gdy Zarząd nie zwołał takiego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia na wniosek uprawnionego akcjonariusza, uprawnionych akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

Statut przewiduje również, że akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusze ci wyznaczają przewodniczącego takiego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza oraz akcjonariusz lub akcjonariusze PZU reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego spółki mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad i powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie następuje na stronie internetowej PZU oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 19 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. Nr 184 z 2005 r. poz. 1539 z późn. zm., „Ustawa o ofercie publicznej”), tj. w formie raportów bieżących.

Akcionariusz lub akcjonariusze PZU reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego spółki mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy PZU może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej PZU oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami Ustawy o ofercie publicznej, tj. w formie raportów bieżących. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy lub reprezentowanych na nim akcji.

Walne Zgromadzenie odbywa się w Warszawie.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami PZU na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu).

Na żądanie uprawnionego ze zdematerializowanych akcji PZU zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wystawione przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych będą stanowiły podstawę dla sporządzenia wykazu przez ten podmiot, który zostanie następnie przekazany do Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych („KDPW”) jako podmiotowi prowadzącemu depozyt papierów wartościowych. Na tej podstawie KDPW sporządzi wykaz uprawnionych z akcji do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu. Wykaz sporządzony przez KDPW zostanie przekazany Spółce i będzie stanowił podstawę dla ustalenia przez PZU listy uprawnionych z akcji do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

W okresie między dniem rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu a dniem zakończenia Walnego Zgromadzenia akcjonariusz PZU może przenosić akcje.

Każda akcja uprawnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu, z uwzględnieniem ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu. Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji. Akcjonariusze PZU mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie jest organem uprawnionym do podejmowania, w drodze uchwał, decyzji dotyczących spraw w zakresie organizacji i funkcjonowania PZU. Uchwały podejmowane przez Walne Zgromadzenie zapadają bezwzględną większością głosów, z wyjątkiem szczególnych przypadków przewidzianych przez Kodeks spółek handlowych bądź Statut. Zgodnie ze Statutem kwalifikowanej większości trzech czwartych głosów wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia dotyczące: (i) zmiany Statutu, (ii) obniżenia kapitału zakładowego, (iii) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego. Uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się spółki poprzez przeniesie-

nie całego jej majątku na inną spółkę lub łączenia się poprzez zawiązanie innej spółki, rozwiązania spółki (w tym na skutek przeniesienia siedziby lub zakładu głównego spółki za granicę), jej likwidacji, przekształcenia oraz obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia, wymagają większości 90% głosów oddanych.

Do najistotniejszych kompetencji Walnego Zgromadzenia określonych przez Kodeks spółek handlowych i Statut PZU należy podejmowanie uchwał, w szczególności w zakresie:

- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium poszczególnym członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- podziału zysku lub pokrycia straty;
- postanowień dotyczących roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- umorzenia akcji i emisji obligacji;
- tworzenia kapitałów rezerwowych i rozstrzygania o ich użyciu lub sposobie ich użycia;
- podziału spółki, połączenia spółki z inną spółką, likwidacji lub rozwiązania spółki;
- powołania i odwołania członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem osobistego uprawnienia, Skarbu Państwa do powołania i odwołania jednego członka Rady Nadzorczej;
- nabycia lub zbycia przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej równowartość 30.000.000 euro (trzydzieści milionów euro) brutto.

Uprawnienia i prawa akcjonariuszy oraz sposób ich wykonywania

Uprawnienia i prawa akcjonariuszy spółki wynikają z przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz Statutu PZU.

Akcjonariusz spółki ma prawo przeglądać listę akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu oraz żądać odpisu listy za zwrotem kosztów jego sporządzenia.

Akcjonariusz spółki może żądać przesłania mu listy akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.

Każdy akcjonariusz spółki ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w terminie tygodnia przed Walnym Zgromadzeniem. Żądanie takie należy złożyć do Zarządu.

Niezwłocznie po wyborze przewodniczącego Walnego Zgromadzenia należy sporządzić listę obecności zawierającą spis uczestników Walnego Zgromadzenia z wymienieniem liczby

akcji spółki, które każdy z nich przedstawia oraz służących im głosów. Lista obecności powinna zostać podpisana przez przewodniczącego Walnego Zgromadzenia i wyłożona podczas obrad tego zgromadzenia.

Na wniosek akcjonariuszy posiadających jedną dziesiątą kapitału zakładowego reprezentowanego na Walnym Zgromadzeniu, lista obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu komisję, złożoną co najmniej z trzech osób. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka komisji.

Na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego spółki, wybór Rady Nadzorczej powinien być dokonany przez najbliższe Walne Zgromadzenie w drodze głosowania oddzielnymi grupami, nawet gdy Statut przewiduje inny sposób powołania Rady Nadzorczej. Osoby reprezentujące na Walnym Zgromadzeniu tę część akcji, która przypada z podziału ogólnej liczby akcji reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu przez liczbę członków Rady Nadzorczej (w przypadku spółki – pięciu członków Rady Nadzorczej), mogą utworzyć oddzielną grupę w celu wyboru jednego członka Rady Nadzorczej, nie biorą jednak udziału w wyborze pozostałych członków Rady Nadzorczej. Mandaty w Radzie Nadzorczej, nieobsadzone przez odpowiednią grupę akcjonariuszy w opisanym powyżej trybie, obsadza się w drodze głosowania, w którym uczestniczą wszyscy akcjonariusze spółki, których głosy nie zostały oddane przy wyborze członków Rady Nadzorczej wybieranych w drodze głosowania oddzielnymi grupami. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego spółki wniosku o dokonanie wyboru Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami, postanowienia Statutu przewidujące inny sposób powoływania Rady Nadzorczej nie mają zastosowania w odniesieniu do takiego wyboru Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem, iż jeżeli w skład Rady Nadzorczej wchodzi osoba powołana przez podmiot określony w odrębnej ustawie, wyborowi podlegają jedynie pozostali członkowie Rady Nadzorczej.

Podczas obrad Walnego Zgromadzenia Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia. Zarząd odmawia udzielenia informacji, jeżeli mogłoby to wyrządzić szkodę spółce, spółce z nią powiązanej albo spółce lub spółdzielni zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa. Członek Zarządu może odmówić udzielenia informacji, jeżeli udzielenie informacji mogłoby stanowić podstawę jego odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej bądź administracyjnej. Odpowiedź uznaje się za udzieloną, jeżeli odpowiednie informacje są dostępne na stronie internetowej PZU w miejscu wydzielonym na zadawanie pytań przez akcjonariuszy i udzielanie im odpowiedzi. W odpowiedzi na żądanie zgłoszone przez akcjonariusza Zarząd może udzielić odpowiedzi na piśmie poza Walnym Zgromadzeniem, jeżeli przemawiają za tym ważne powody. Zarząd jest zobowiązany udzielić informacji nie później

niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania podczas Walnego Zgromadzenia. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza poza Walnym Zgromadzeniem wniosku o udzielenie informacji dotyczących spółki, Zarząd może udzielić akcjonariuszowi informacji na piśmie przy uwzględnieniu ograniczeń dotyczących możliwego wyrządzenia szkody, o których mowa powyżej. W dokumentacji przedkładanej najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu Zarząd ujawnia na piśmie informacje udzielone akcjonariuszowi poza Walnym Zgromadzeniem wraz z podaniem daty ich przekazania i osoby, której udzielono informacji. Informacje przedkładane najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu mogą nie obejmować informacji podanych do wiadomości publicznej oraz udzielonych podczas Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz, któremu odmówiono ujawnienia żądanej informacji podczas obrad Walnego Zgromadzenia i który zgłosił sprzeciw do protokołu, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie Zarządu do udzielenia informacji. Wniosek taki należy złożyć w terminie tygodnia od zakończenia Walnego Zgromadzenia, na którym odmówiono udzielenia informacji. Akcjonariusz może również złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie spółki do ogłoszenia informacji udzielonych innemu akcjonariuszowi poza Walnym Zgromadzeniem. Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. Nr 33 z 2009 r. poz. 259, „Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”) spółka będzie zobowiązana przekazać w formie Raportu Bieżącego informacje udzielone akcjonariuszowi w następstwie zobowiązania Zarządu przez sąd rejestrowy w przypadkach, o których mowa powyżej.

Organy zarządzające i nadzorcze PZU oraz ich komitety

Zarząd PZU

Według Statutu PZU w skład Zarządu wchodzi od trzech do siedmiu członków, powoływanych na okres wspólnej kadencji, która obejmuje trzy kolejne pełne lata obrotowe. Członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu, są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą, przy czym członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą na wniosek Prezesa Zarządu. Prezes Zarządu nowej kadencji, powołany przed upływem bieżącej kadencji, może złożyć wniosek do Rady Nadzorczej o powołanie pozostałych członków Zarządu nowej kadencji przed upływem kadencji bieżącej.

Sposób funkcjonowania i kompetencje Zarządu wynikające ze Statutu

Zarząd wykonuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania spółką, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

Zarząd uchwała swój regulamin, który zatwierdza Rada Nadzorcza. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu, który ustala zakres odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu. Uchwały Zarządu są podejmowane jedynie w obecności Prezesa Zarządu lub osoby wyznaczonej do kierowania pracami Zarządu pod jego nieobecność oraz jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa składu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów, a w przypadku równości głosów rozstrzyga głos Prezesa Zarządu. Zarząd, za zgodą Prezesa Zarządu, może podejmować uchwały w trybie obiegowym w postaci pisemnej lub elektronicznej (tj. wykorzystując środki porozumiewania się na odległość, przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego). Statut przewiduje również możliwość odbywania posiedzeń Zarządu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Do reprezentowania spółki uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

Sposób funkcjonowania i kompetencje Zarządu wynikające z Regulaminu Zarządu

Regulamin Zarządu został uchwalony przez Zarząd w dniu 23 lutego 2010 roku i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 4 marca 2010 roku.

Regulamin Zarządu określa: (i) zakres kompetencji Zarządu oraz zakres czynności wymagających zgody lub zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą; (ii) kompetencje Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu; (iii) zasady i organizację prac Zarządu, w tym organizację posiedzeń oraz tryb podejmowania decyzji; oraz (iv) uprawnienia i obowiązki ustępujących członków Zarządu.

Zgodnie z regulaminem Zarządu uchwały Zarządu wymaga w szczególności:

- przyjęcie wieloletniego planu rozwoju i funkcjonowania spółki;
- przyjęcie planu działania i rozwoju Grupy PZU;
- przyjęcie rocznego planu finansowego oraz sprawozdania z jego wykonania;
- przyjęcie sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności spółki;
- przyjęcie wniosku w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty;
- ustalenie taryfy składek ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych oraz ogólnych warunków ubezpieczeń dobrowolnych;
- ustalenie zakresu i rozmiaru reasekuracji biernej oraz zadań w zakresie reasekuracji czynnej;
- przyjęcie rocznego planu audytu i kontroli oraz sprawozdania z jego wykonania łącznie z wnioskami;
- ustalanie zasad działalności lokacyjnej, prewencyjnej i sponsoringowej;
- udzielanie poręczeń i gwarancji (z wyłączeniem tych, które są czynnościami ubezpieczeniowymi) oraz zaciąganie i udzielanie kredytów bądź pożyczek przez spółkę (z wyłączeniem pożyczek i kredytów udzielanych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych) oraz
- udzielenie prokury.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu posiedzenia Zarządu odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu, do którego kompetencji należy w szczególności:

- ustalanie zakresu odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu;
- zwoływanie posiedzeń Zarządu;
- ustalanie porządku obrad posiedzenia Zarządu;
- wnioskowanie do Rady Nadzorczej o powołanie lub odwołanie członka Zarządu;
- wyznaczanie osoby do kierowania pracami Zarządu pod nieobecność Prezesa Zarządu.

Prezes Zarządu podejmuje decyzje w formie zarządzeń i poleceń służbowych. Pozostali członkowie Zarządu kierują działalnością spółki w zakresie odpowiedzialności ustalonej przez Prezesa Zarządu.

Statut PZU nie określa żadnych szczególnych uprawnień dla Zarządu co do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Rada Nadzorcza

W skład Rady Nadzorczej wchodzi od siedmiu do jedenastu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji trwającej trzy kolejne pełne lata obrotowe. Co najmniej jeden członek Rady Nadzorczej musi posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu i zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. Nr 649 z 2009 r., poz. 77, „Ustawa o biegłych rewidentach”). Dodatkowo, co najmniej jeden członek Rady Nadzorczej powinien spełniać określone w Statucie kryteria niezależności (Członek Niezależny), dotyczące m.in. powiązań na tle zawodowym lub pokrewieństwa, zwłaszcza z osobami zarządzającymi lub nadzorującymi PZU i podmiotów z Grupy PZU. Członek Niezależny ma obowiązek przedłożenia Spółce pisemnego oświadczenia dotyczącego spełnienia wszystkich kryteriów niezależności przewidzianych w Statucie oraz poinformowania PZU o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów. Ponadto, Statut przyznaje Skarbowi Państwa osobiste uprawnienie do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi. Uprawnienie to wygaśnie z chwilą, gdy Skarb Państwa przestanie być akcjonariuszem PZU.

Sposób funkcjonowania i kompetencje Rady Nadzorczej wynikające ze Statutu

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością PZU we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Zgodnie ze Statutem do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie

ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym;

- ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty;
- składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w punktach powyżej, oraz składanie corocznej zwięzłej oceny sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki, oraz corocznego sprawozdania z pracy Rady Nadzorczej;
- zawieranie, rozwiązywanie i zmiana umów z członkami Zarządu oraz ustalenie zasad ich wynagradzania i wynagrodzeń;
- powoływanie, zawieszanie oraz odwoływanie Prezesa Zarządu, członków Zarządu lub całego Zarządu, jak również podejmowanie decyzji o ustaniu takiego zawieszenia;
- udzielanie zgody w sprawie przeniesienia całości lub części portfela ubezpieczeniowego;
- akceptowanie wniosków Zarządu w sprawie nabycia, objęcia lub zbycia udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia spółki w innych podmiotach – Rada Nadzorcza może określić, do jakiej kwoty, na jakich warunkach oraz w jakim trybie Zarząd może dokonywać wskazanych czynności bez obowiązku uzyskania akceptacji Rady Nadzorczej;
- delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swych czynności;
- akceptowanie instrukcji co do wykonywania przez reprezentantów spółki prawa głosu na Walnych Zgromadzeniach PZU Życie w sprawach: podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego, emisji obligacji, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa PZU Życie oraz ustanowienia na nim prawa użytkowania, podziału PZU Życie, połączenia PZU Życie z inną spółką, likwidacji lub rozwiązania PZU Życie;
- wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, któremu powierzone zostanie badanie rocznych sprawozdań finansowych spółki;
- ustalanie jednolitego tekstu zmienionego Statutu;
- zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd wieloletnich planów rozwoju spółki oraz rocznych planów finansowych;
- zatwierdzanie regulaminu Zarządu;
- rozpatrywanie i opiniowanie spraw wnoszonych przez Zarząd pod obrady Walnego Zgromadzenia.

Ponadto, do kompetencji Rady Nadzorczej należy udzielanie zgody na:

- nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej równowartość 3 mln euro;
- zawarcie przez spółkę z podmiotem powiązanym ze spółką znaczącej umowy w rozumieniu Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych, z wyłączeniem umów typowych, zawieranych przez spółkę na warunkach rynkowych, w ramach prowadzonej działalności operacyjnej;
- zawarcie przez spółkę umowy z subemitentem, o której mowa w art. 433 § 3 Kodeksu spółek handlowych;
- wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy;

- tworzenie i znoszenie oddziałów regionalnych i oddziałów zagranicznych.

Rada Nadzorcza uchwała Regulamin Rady Nadzorczej, określający jej organizację i sposób wykonywania czynności. Zgodnie ze Statutem posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Rada Nadzorcza może delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych oraz powoływać w tym celu czasowe komisje. Zakres czynności delegowanego członka Rady Nadzorczej i komisji określa uchwała Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów, rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być podejmowane zarówno przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, jak i na piśmie w trybie obiegowym. Ponadto, Statut przewiduje możliwość oddania głosu na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Zgodnie ze Statutem uchwały Rady Nadzorczej zapadają w głosowaniu jawnym, z wyjątkiem uchwał w sprawie wyboru Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza Rady Nadzorczej, w sprawie delegowania członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu oraz w sprawie powoływania, zawieszenia i odwoływania Prezesa Zarządu, członków Zarządu lub całego Zarządu, jak również podejmowania decyzji o ustaniu takiego zawieszenia, które są podejmowane w głosowaniu tajnym. Ponadto, tajne głosowanie może być zarządzane na wniosek członka Rady Nadzorczej.

Sposób funkcjonowania i kompetencje Rady Nadzorczej wynikające z Regulaminu Rady Nadzorczej

Regulamin Rady Nadzorczej został uchwalony przez Radę Nadzorczą w dniu 4 marca 2010 roku (z późniejszymi zmianami).

Regulamin Rady Nadzorczej określa skład i sposób powoływania Rady Nadzorczej, zadania i zakres działalności Rady Nadzorczej, oraz sposób zwoływania Rady Nadzorczej i prowadzenia obrad.

Rada Nadzorcza wybiera ze swojego składu Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej. Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej, oprócz powoływania przewidzianego w Statucie komitetu audytu oraz komitetu nominacji i wynagrodzeń, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych Rada Nadzorcza może powoływać inne stałe komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym, których kompetencje, skład i tryb pracy określa uchwalony przez Radę Nadzorczą regulamin danego komitetu. Regulamin Rady Nadzorczej przewiduje możliwość korzystania przez Radę Nadzorczą oraz powołane przez nią komitety z usług ekspertów oraz firm doradczych. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć bez prawa głosu m.in. członkowie Zarządu (zaproszeni przez Radę Nadzorczą) oraz wskazani przez Zarząd pracownicy spółki właściwi dla poruszanej na posiedzeniu sprawy. W okre-

ślonych celach Rada Nadzorcza PZU może również zaprosić na wspólne posiedzenie członków zarządu lub rady nadzorczej innych spółek z Grupy PZU. Ponadto, członkowie Rady Nadzorczej są uprawnieni, za zgodą Rady Nadzorczej, do dobrania sobie nie więcej niż jednego doradcy uprawnionego do udziału z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Nadzorczej poświęconych raportom i sprawozdaniom finansowym, pod warunkiem zachowania przez taką osobę poufności i podpisania oświadczenia o zobowiązaniu do zachowania poufności.

Komitety funkcjonujące w ramach Rady Nadzorczej

Komitet audytu

Statut przewiduje powołanie przez Radę Nadzorczą komitetu audytu. W skład komitetu wchodzi trzech członków, w tym co najmniej jeden członek niezależny, posiadający kwalifikację w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej. Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania komitetu audytu określa uchwała Rady Nadzorczej, która przy wyborze członków komitetu audytu bierze pod uwagę kompetencje i doświadczenie kandydatów w zakresie spraw powierzonych temu komitetowi.

Zgodnie z regulaminem, komitet audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie badania prawidłowości sprawozdawczości finansowej, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego oraz systemu zarządzania ryzykiem. Ponadto, komitet audytu może wnioskować do Rady Nadzorczej o zlecenie wykonania określonych czynności kontrolnych w spółce, a wykonawcą zleconych kontroli może być jednostka wewnętrzna lub podmiot zewnętrzny.

Komitet audytu został powołany uchwałą Rady Nadzorczej w dniu 3 czerwca 2008 roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku w skład komitetu audytu wchodzi: Marzena Piszczek (przewodnicząca komitetu), Dariusz Filar (członek komitetu) oraz Dariusz Daniluk (członek komitetu). Dariusz Filar został wskazany przez Radę Nadzorczą jako członek niezależny, posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu art. 86 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach.

Komitet nominacji i wynagrodzeń

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej od momentu wprowadzenia akcji spółki do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. 183 z 2005 r. poz. 1538 z późn. zm.), Rada Nadzorcza może powołać komitet nominacji i wynagrodzeń. Zgodnie ze Statutem szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania komitetu nominacji i wynagrodzeń określa Rada Nadzorcza

w drodze uchwały. W skład komitetu powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny. Jeżeli w skład Rady Nadzorczej wejdzie pięciu członków w wyniku głosowania nad jej składem, komitetu nominacji i wynagrodzeń nie powołuje się, a jego zadania wykonuje Rada Nadzorcza w pełnym składzie.

Komitet nominacji i wynagrodzeń ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej w zakresie kształtowania struktury zarządczej, w tym kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagradzania i wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

Rada Nadzorcza ustaliła, że komitet nominacji i wynagrodzeń liczy cztery osoby. W dniu 30 czerwca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała komitet nominacji i wynagrodzeń w składzie: Zbigniew Ćwiąkański (przewodniczący komitetu), Marzena Piszczek (członek komitetu), Zbigniew Derdziuk (członek komitetu), Dariusz Filar (członek komitetu). Na dzień 31 grudnia 2011 roku skład komitetu nominacji i wynagrodzeń nie uległ zmianie. Komitet ulega rozwiązaniu z dniem powołania pięciu członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania grupami, a jego uprawnienia przejmuje wówczas Rada Nadzorcza w pełnym składzie.

Komitet strategii

Rada Nadzorcza, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych w Spółce, może powoływać stałe komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym. W dniu 30 czerwca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała komitet strategii w składzie: Waldemar Maj (przewodniczący komitetu), Krzysztof Dresler (członek komitetu), Marzena Piszczek (członek komitetu) oraz Zbigniew Derdziuk (członek komitetu). Na dzień 31 grudnia 2011 roku skład komitetu strategii nie uległ zmianie.

Zadaniem komitetu strategii jest opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd (w szczególności strategii rozwoju Spółki) oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki.

Dyrektorzy Grupy PZU

Poza członkami Zarządu i Rady Nadzorczej istotne znaczenie dla działalności PZU i Grupy PZU mają osoby zajmujące kluczowe stanowiska kierownicze wyższego szczebla w Spółce, tzw. Dyrektorzy Grupy. Osoby te pełnią również funkcje Członków Zarządu PZU Życie.

Na dzień 1 stycznia 2011 roku funkcję Dyrektorów Grupy PZU pełniły następujące osoby:

- Dariusz Krzewina,
- Krzysztof Branny,
- Przemysław Dąbrowski,
- Rafał Grodzicki,
- Mariusz J. Sarnowski.

W dniu 2 stycznia 2011 roku Przemysław Dąbrowski złożył rezygnację ze stanowiska Dyrektora Grupy PZU, a w dniu 24 stycznia 2011 roku Zarząd PZU odwołał Przemysława Dąbrowskiego z tego stanowiska i z dniem 1 lutego 2011 roku powołał Tomasza Tarkowskiego na Dyrektora Grupy.

W dniu 4 maja 2011 roku Zarząd PZU odwołał z dniem 21 kwietnia 2011 roku Tomasza Tarkowskiego ze stanowiska Dyrektora Grupy PZU. W dniu 7 lipca 2011 roku Zarząd PZU odwołał z dniem 20 czerwca 2011 roku Mariusza Samowskiego ze stanowiska Dyrektora Grupy PZU. W dniu 24 sierpnia 2011 roku Zarząd PZU odwołał z dniem 16 sierpnia 2011 roku Krzysztofa Brannego ze stanowiska Dyrektora Grupy PZU.

W dniu 7 lutego 2012 roku Zarząd PZU powołał z dniem 1 lutego 2012 roku Przemysława Henschke na stanowisko Dyrektora Grupy PZU. Uchwałą Zarządu PZU z dnia 16 marca 2012 roku na stanowisko Dyrektora Grupy z dniem 19 marca 2012 roku powołany został Sławomir Niemierka. W związku z powyższym funkcję Dyrektorów Grupy PZU pełnił na dzień 31 marca 2012 roku:

- Dariusz Krzewina,
- Rafał Grodzicki,
- Przemysław Henschke,
- Sławomir Niemierka.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest realizowany w ramach Pionu Finansowego PZU, nadzorowanego przez Członka Zarządu PZU.

Elementami pozwalającymi na realizację procesu są przyjęte przez Zarząd PZU zasady (polityka) rachunkowości oraz plan kont wraz z komentarzem, określające główne zasady ewidencji zdarzeń gospodarczych PZU oraz dedykowane systemy sprawozdawcze.

Przygotowanie danych w systemach źródłowych podlega sformalizowanym procedurom operacyjnym i akceptacyjnym, które określają zakres kompetencji poszczególnych osób.

PZU prowadzi monitoring zmian w regulacjach zewnętrznych dotyczących m.in. zasad (polityki) rachunkowości i wymogów sprawozdawczych zakładów ubezpieczeń oraz przeprowadza odpowiednie procesy dostosowawcze w tych obszarach.

Proces zamykania ksiąg i sporządzania sprawozdań finansowych jest regulowany szczegółowymi harmonogramami, obejmującymi kluczowe czynności i punkty kontrolne wraz z przypisaniem odpowiedzialności za terminowe i poprawne wykonanie.

Kluczowe kontrole w procesie sporządzania sprawozdań finansowych obejmują:

- kontrole oraz stały monitoring jakości danych wejściowych, wspierane przez systemy finansowe, w których zdefiniowano reguły poprawności danych zgodnie z przyjętymi w PZU aktami wewnętrznymi regulującymi zasady kontroli poprawności danych księgowych;
- „mapping” danych z systemów źródłowych na sprawozdania finansowe, wspomagający prawidłową prezentację danych;
- przegląd analityczny sprawozdań finansowych przez specjalistów w celu konfrontacji z wiedzą o biznesie i przeprowadzanych transakcjach gospodarczych;
- przegląd formalny sprawozdań finansowych w celu potwierdzenia zgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi i praktyką rynkową w zakresie wymaganych ujawnień.

Jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe PZU poddawane są:

- w przypadku sprawozdań półrocznych – przeglądowi biegłego rewidenta;
- w przypadku sprawozdań rocznych – badaniu biegłego rewidenta.

Zgodnie ze statutem PZU Rada Nadzorcza PZU powołuje komitet audytu, w składzie trzech członków, w tym co najmniej jeden posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu i zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach. Komitet audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą PZU czynności nadzorczych w zakresie badania prawidłowości sprawozdawczości finansowej PZU, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Skonsolidowana sprawozdawczość finansowa

Koordinacja działań w zakresie procesów skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej jest zaadresowana m.in. poprzez strukturę organizacyjną Pionu Finansowego w Centralach PZU i PZU Życie, który ma charakter wspólny, tzn. zorganizowany jest na zasadzie unii personalnej, a dodatkowo zatrudnione na ułamek etatu są w nim także osoby kluczowe dla sprawozdawczości większości objętych konsolidacją jednostek posiadających siedziby w Polsce. W przypadku wszystkich skonsolidowanych jednostek zależnych PZU sprawuje funkcje kontrolne za pośrednictwem Zarządów i Rad Nadzorczych tych spółek.

Proces skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej uregulowany jest szeregiem aktów wewnętrznych regulujących zasady (polityki) rachunkowości przyjęte w Grupie PZU i stosowane standardy sprawozdawcze oraz szczegółowymi harmonogramami obejmującymi kluczowe czynności i punkty kontrolne wraz z przypisaniem odpowiedzialności za terminowe i poprawne wykonanie.

Wykaz akcjonariuszy PZU posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Na dzień 31 grudnia 2011 roku akcjonariuszami PZU posiadającymi znaczne pakiety akcji są Skarb Państwa oraz ING Otwarty Fundusz Emerytalny. Skarb Państwa posiada 30.385.253 akcje, co stanowi 35,19% kapitału zakładowego PZU, natomiast ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiada 4.339.308 akcji, co stanowi 5,02% kapitału zakładowego PZU.

Pozostali akcjonariusze posiadają łącznie 51.627.739 akcji, co stanowi 59,79% kapitału zakładowego Spółki.

Kapitał zakładowy PZU dzieli się na 86.352.300 akcji imiennych i na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł każda, dających prawo do 86.352.300 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Struktura akcjonariatu – stan na 31 grudnia 2010 roku

Akcjonariusze	31 grudnia 2010		
	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy
Skarb Państwa	39 020 483	45,19%	45,19%
Pozostali akcjonariusze	47 331 817	54,81%	54,81%
Razem	86 352 300	100,00%	100,00%

Struktura akcjonariatu – stan na 31 grudnia 2011 roku

Akcjonariusze	31 grudnia 2011		
	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy
Skarb Państwa	30 385 253	35,19%	35,19%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	4 339 308	5,02%	5,02%
Pozostali akcjonariusze	51 627 739	59,79%	59,79%
Razem	86 352 300	100,00%	100,00%

Zarząd PZU nie posiada żadnych informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy. Ponadto, w latach 2010 – 2011 PZU nie nabył akcji własnych.

Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

PZU nie wyemitował papierów wartościowych dających akcjonariuszom specjalne uprawnienia kontrolne.

Ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu

Zgodnie ze Statutem PZU prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w Ustawie o ofercie publicznej oraz w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące.

Powyższe ograniczenie prawa głosowania nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie, byli uprawnieni

z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce;

- akcjonariuszy działających z akcjonariuszami określonymi w pkt. 1 na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Statut PZU nie wprowadza żadnych ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Spółkę.

Zasady zmiany Statutu PZU

Zmiana Statutu PZU należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i wymaga podjęcia uchwały większością trzech czwartych głosów, zgody KNF w przypadkach wskazanych w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz wpisu do KRS. Statut PZU przewiduje kompetencje Rady Nadzorczej do ustalenia jednolitego zmienionego tekstu Statutu Spółki.

Zmiany statutu PZU

W dniu 1 czerwca 2011 roku, na wniosek Skarbu Państwa, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę w sprawie zmiany Statutu PZU, uchwalając wszystkie zmiany objęte treścią wniosku akcjonariusza.

Zmiany Statutu PZU dotyczyły następujących zagadnień:

- Zmian redakcyjnych dotyczących usunięcia ze Statutu PZU przepisów przejściowych z okresu funkcjonowania PZU przed wejściem i po wejściu na rynek regulowany w celu podniesienia przejrzystości Statutu PZU poprzez rezygnację z przepisów, które wraz ze ziszczeniem się stanów faktycznych w nich wskazanych, stały się przepisami zbędnymi.
- Ograniczenia prawa głosowania akcjonariuszy wraz z przyjęciem zasad kumulacji i redukcji głosów.
Prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w PZU w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. Nr 185 z 2005 r., poz. 1539 z późn. zm.) oraz w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące. Dla potrzeb ograniczenia prawa do głosowania, głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, są sumowane.

Ograniczenia te nie dotyczą Skarbu Państwa i akcjonariuszy działających z nim na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji. Ograniczenia prawa do głosowania wygasają, gdy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym PZU spadnie poniżej poziomu 5%.

- Sposobu powoływania Rady Nadzorczej.
 - Członkowie Rady Nadzorczej PZU są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie.
 - Do chwili, gdy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym PZU spadnie poniżej 20%, wybór połowy członków Rady Nadzorczej powoływanych przez Walne Zgromadzenie następuje spośród osób wskazanych przez Skarb Państwa.
 - Z chwilą wygaśnięcia uprawnienia przysługującego Skarbowi Państwa, uprawnienie to uzyskuje inny akcjonariusz reprezentujący najwyższy udział w kapitale zakładowym PZU, o ile będzie posiadał co najmniej 20% kapitału zakładowego.
 - Dodatkowo do chwili, gdy Skarb Państwa przestanie być akcjonariuszem Spółki, ma on prawo, stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych, do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Takie powołanie lub odwołanie jest skuteczne z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia Zarządowi i nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

W dniu 6 czerwca 2011 roku, zgodnie z art. 32 ust. 2 pkt 4 i 7 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej, PZU wystąpił do KNF z wnioskiem o zatwierdzenie zmian Statutu PZU. W dniu 28 czerwca 2011 roku KNF wydała decyzję o zatwierdzeniu zmian.

Zmiany Statutu weszły w życie z dniem zarejestrowania przez sąd rejestrowy. W dniu 17 października 2011 roku PZU otrzymał postanowienie sądu o dokonaniu z dniem 6 października 2011 roku wpisu do KRS zmian w Statucie PZU.

Powyższe zmiany Statutu podyktowane były koniecznością zapewnienia stabilizacji pozycji PZU. Zapewniają one stabilizację wykonywania praw głosowych z akcji, przez co demotywują działania prowadzące do spekulacyjnego obrotu akcjami PZU, zwłaszcza takie, które mogłyby prowadzić do tymczasowych decyzji inwestycyjnych. Zmiany dotyczące zasad powoływania Rady Nadzorczej mają zapewnić długofalową stabilizację zarządzania PZU i konsekwentne realizowanie założonych celów.

Zmiany te nie uniemożliwiają wejścia inwestora strategicznego do PZU.

W dniu 8 lutego 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU uchwałą nr 3/2012 dokonało zmian w Statucie PZU polegających na dodaniu pkt. 11 w § 18 oraz zmianie brzmienia § 25 ust. 2 pkt 12 Statutu.

Proponowane zmiany Statutu PZU dotyczą zapisów określających kompetencje organów spółki w przedmiocie wyrażania

zgody na udzielanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym.

Zgodnie z art. 393 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości (użytkowaniu wieczystym) wymaga zgody Walnego Zgromadzenia, chyba że statut spółki stanowi inaczej. Obowiązujący obecnie Statut PZU zawiera postanowienie przewidujące kompetencje Rady Nadzorczej na udzielanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej równowartość 3.000.000 euro (§ 25 ust. 2 pkt 12 Statutu) i nie wyłącza z kompetencji Walnego Zgromadzenia podejmowania decyzji w tym przedmiocie. Oznacza to, że wszelkie nabycie lub zbycie przez PZU nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości (użytkowaniu wieczystym) wymaga, niezależnie od wartości przedmiotowej transakcji, uchwały Walnego Zgromadzenia PZU. Ponadto, w przypadku, gdy wartość transakcji przekracza równowartość 3.000.000 euro, transakcja wymaga dodatkowo uzyskania zgody Rady Nadzorczej. Jednocześnie Statut PZU nie określa, czy wskazana wartość transakcji odnosi się do wartości netto czy też brutto.

W dniu 2 kwietnia 2012 roku PZU otrzymał postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (z dnia 26 marca 2012 roku), na mocy którego w dniu 27 marca 2012 roku, zostały wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmiany w Statucie PZU przyjęte uchwałą nr 3/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 8 lutego 2012 roku. Jednocześnie z dniem rejestracji zmian Statutu przez sąd rejestrowy uchwała Rady Nadzorczej Spółki z dnia 14 marca 2012 roku, w sprawie ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu Spółki uzyskała moc obowiązującą (tekst jednolity Statutu Spółki został opublikowany w raporcie bieżącym nr 6/2012 z dnia 15 marca 2012 roku).

Wnioskowane zmiany zostały podyktowane potrzebą podziału kompetencji pomiędzy organami PZU w zakresie podejmowania decyzji w przedmiocie jw. oraz w celu wyeliminowania mogących się pojawić rozbieżności interpretacyjnych, w związku z brakiem wskazania, czy w przypadku wartości transakcji chodzi o kwotę brutto czy netto.

11. AKCJE PZU NA GPW W WARSZAWIE

Podstawowe dane dotyczące akcji PZU

PZU zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA w dniu 12 maja 2010 roku. Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym GPW w systemie notowań ciągłych. W 2011 roku akcje PZU wchodziły w skład indeksów WIG, WIG20, WIG Poland, a od 1 lutego 2012 roku również w skład RESPECT Index.

- Cena emisyjna IPO – 312,50 zł za akcję
- Kurs otwarcia w dniu debiutu na GPW – 349,00 zł
- Kurs zamknięcia w dniu debiutu na GPW – 360,00 zł
- Średnia cena rynkowa w 2011 roku – 349,40 zł
- Dywidenda (brutto) wypłacona w roku obrotowym z podziału zysku za rok 2010 – 26,00 zł na akcję
- Indeks WIG 20 – od 17 maja 2010 roku
- Indeks MSCI POLAND – od 27 maja 2010 roku
- Indeks RESPECT – od 1 lutego 2012 roku

Indeks RESPECT

Z dniem 1 lutego 2012 roku akcje PZU zostały włączone do Indeksu RESPECT. Tym samym PZU znalazł się w gronie 23 spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych

w Warszawie, które zarządzane są w sposób odpowiedzialny i zrównoważony we wszystkich obszarach, z uwzględnieniem czynników ekologicznych, społecznych i pracowniczych.

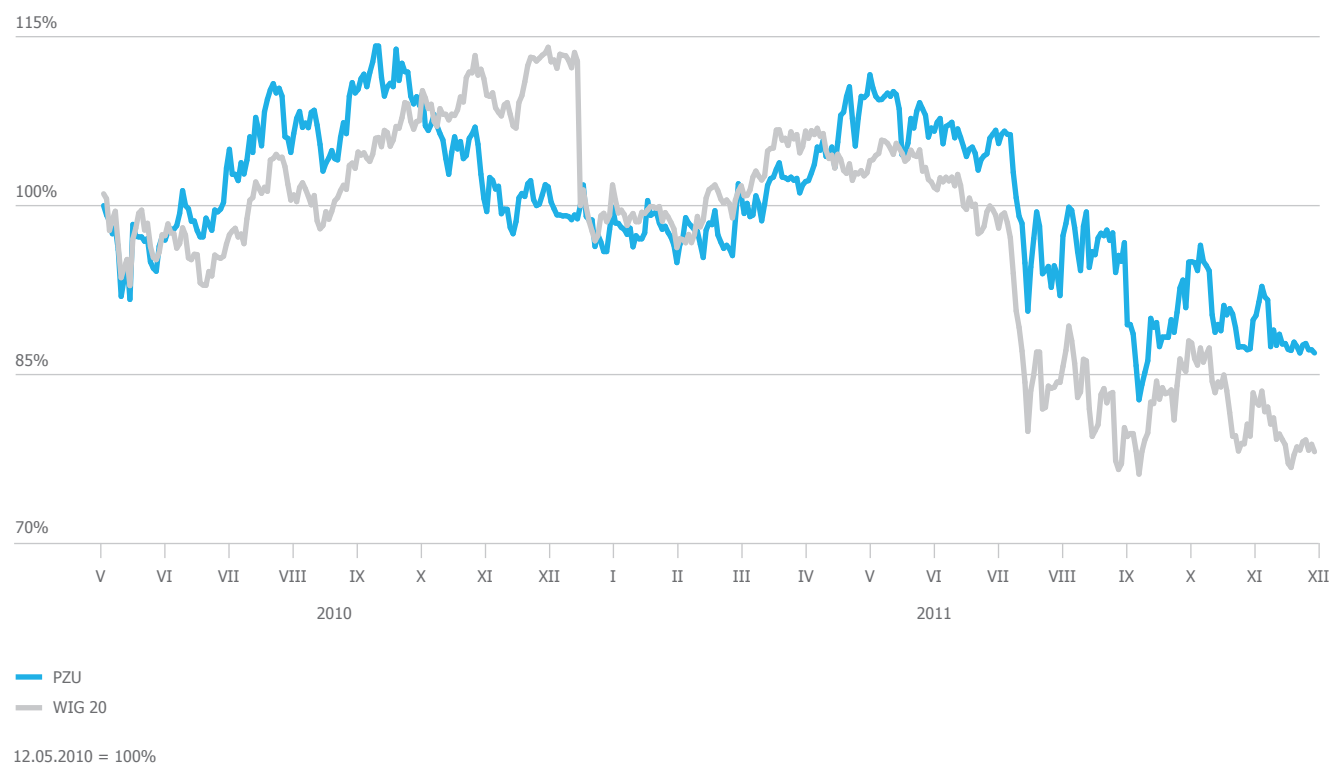
Aby znaleźć się w Indeksie, firmy muszą wykazać się dobrą jakością raportowania, wysokim poziomem relacji inwestorskich oraz najwyższymi standardami ładu informacyjnego. Są to firmy, które zawsze rzetelnie podchodzą do giełdowych obowiązków informacyjnych i relacji z inwestorami oraz podejmują działania mające na celu, zgodnie z Zasadami Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, umacnianie transparentności, jakiej oczekuje się od spółek notowanych.

Obecnie coraz więcej inwestorów w swoich decyzjach inwestycyjnych kieruje się zasadami odpowiedzialnego inwestowania (SRI). Inwestorzy społecznie odpowiedzialni w swoich decyzjach inwestycyjnych uwzględniają aspekty związane ze środowiskiem, społeczeństwem i ładem korporacyjnym.

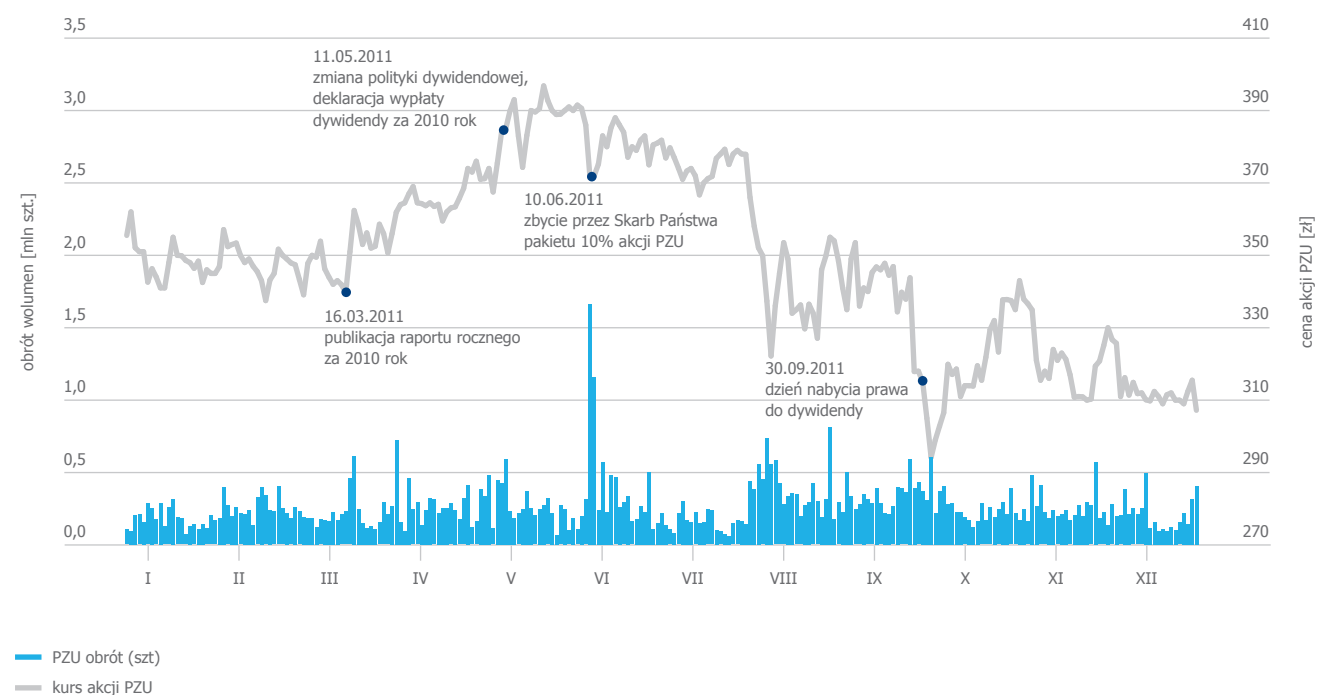
Znalezienie się akcji PZU w Indeksie RESPECT może zwiększać atrakcyjność inwestycyjną PZU oraz świadczy o ciągłym podejmowaniu nowych działań potwierdzających wysokie zaangażowanie i ukierunkowanie Spółki na potrzeby inwestorów.

Cena akcji PZU

Dynamika kursu akcji PZU od dnia debiutu na GPW na tle indeksu WIG20

Notowania kursu akcji PZU w 2011 roku

W 2011 roku kurs akcji PZU pozostawał pod wpływem niezbyt optymistycznych czynników kształtujących sytuację na GPW oraz sentymentu globalnych inwestorów do strefy euro i rynku polskiego. Na decyzje inwestorów zainteresowanych walorami PZU wpłynęła również sprzedaż przez Skarb Państwa 10% pakietu akcji PZU oraz wypłata dywidendy za 2010 rok.

Kurs zamknięcia akcji PZU na ostatniej sesji giełdowej w 2011 roku wyniósł 309,00 zł, co w porównaniu z ceną w ostatnim dniu grudnia 2010 roku (355,50 zł) oznaczało spadek o 13,1%. W tym samym czasie indeksy giełdowe WIG20

i WIG straciły odpowiednio 21,9% i 20,8%. Przez zdecydowanie większą część 2011 roku akcje PZU traciły mniej niż rynek.

W 2011 roku akcje PZU kończyły sesję giełdową spadkami 124 razy, wzrostami 122 razy, a 5 razy pozostały bez zmian. Najwyższy kurs zamknięcia (396,80 zł) został osiągnięty 25 maja, zaś najniższy (294,20 zł) – 4 października. Średnia cena rynkowa akcji PZU w 2011 roku wyniosła 349,40 zł i była niższa o 22,93 zł niż w 2010 roku. Średnie dzienne obroty akcjami PZU w 2011 roku wyniosły 265.862 szt., przy czym najwyższy ich poziom (1.659.172 szt.) zanotowano w dniu 9 czerwca 2011 roku.

Wskaźniki rynku kapitałowego dla Grupy PZU

Wskaźniki rynku kapitałowego dla Grupy PZU wg stanu na	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
P/BV (C/WK) Cena rynkowa akcji/wartość księgowa na akcję	2,07	2,40
BVPS Wartość księgowa na akcję	149,03	148,23
P/E (C/Z) Cena/zysk netto na akcję	11,38	12,59
EPS (zł) Zysk (strata) netto/liczba akcji	27,14	28,25
DY Stopa dywidendy (%) Dywidenda przypadająca na jedną akcję/cena rynkowa akcji	8,4%	3,1%
DPS (zł) Dywidenda na akcję	26,00	10,91*
TSR Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy (Cena rynkowa akcji na koniec okresu – cena rynkowa akcji na początek okresu + dywidenda wypłacona w okresie)/cena rynkowa akcji na początek okresu	(5,8)%	17,3%**

* Bez uwzględnienia dywidendy wypłaconej w dniu 26 listopada 2009 roku jako zaliczka na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego 2009 w wysokości 12.749.917 tys. zł (147,69 zł na akcję).

** TSR Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy = (Cena rynkowa akcji na koniec okresu – cena rynkowa akcji w ofercie + dywidenda wypłacona w okresie)/cena rynkowa akcji w ofercie.

Rekomendacje dla akcji PZU

W 2011 roku PZU znajdowało się na liście 21 krajowych i zagranicznych instytucji finansowych, których analitycy wydali łącznie 49 rekomendacji dla akcji PZU. Przeważały rekomendacje „Kupuj”, „Akumuluj”, „Przeważaj” – łącznie 31 rekomendacji, 17 rekomendacji było neutralnych („Trzymaj” lub „Neutralnie”) oraz 1 „Niedoważaj”.

Instytucje, które na bieżąco analizują działalność i wyniki PZU, dokonując wyceny i rekomendacji ceny docelowej akcji, to:

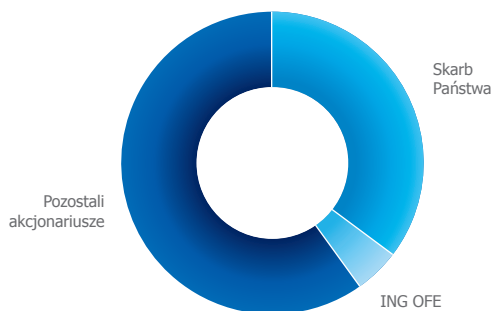
- Barclays Capital
- Credit Suisse Securities
- Deutsche Bank AG
- Dom Inwestycyjny BRE Banku SA
- Dom Maklerski Banku Handlowego SA
- Erste Group Research
- Espirito Santo Investment Bank

- Goldman Sachs Global Investment Research
- HSBC Global Research
- ING Securities
- IPOPEMA Securities SA
- Jefferies International Limited
- J.P. Morgan Cazenove
- KBC Securities
- Millennium Dom Maklerski SA
- Morgan Stanley
- Silkroute financial
- Societe Generale
- Trigon Dom Maklerski
- UBS
- UniCredit

12. STRUKTURA AKCJONARIATU

Akcjonariusze	Stan na 31 grudnia 2011 roku		
	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy
Skarb Państwa	30 385 253	35,19%	35,19%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	4 339 308	5,02%	5,02%
Pozostali akcjonariusze	51 627 739	59,79%	59,79%
Razem	86 352 300	100,00%	100,00%

Struktura akcjonariatu

13. DYWIDENDA

Polityka dywidendowa

Zarząd PZU w dniu 11 maja 2011 roku podjął uchwałę dotyczącą polityki dywidendowej Spółki.

Przyjęta polityka dywidendowa przewiduje, że:

- Podstawą ustalenia dywidendy płaconej przez PZU za dany rok obrotowy będzie skonsolidowany wynik finansowy Grupy Kapitałowej PZU zgodny z MSSF.
- Wysokość dywidendy:
 - nie może być niższa niż 50% i nie wyższa niż 100% zysku netto wykazanego w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych zgodnych z MSSF;
 - nie może być wyższa od jednostkowego zysku netto PZU zgodnego z PSR;
 - nie może powodować obniżenia funduszy własnych PZU poniżej wartości odpowiadającej 250% marginesu wypłacalności;
 - nie może spowodować obniżenia siły finansowej Grupy PZU poniżej poziomu odpowiadającego ratingowi AA według metodologii agencji Standard & Poor's;
 - powinna uwzględniać dodatkowe potrzeby kapitałowe PZU w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu przyjęcia przez Zarząd PZU skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za dany rok.
- Fundusze własne i margines wypłacalności jest kalkulowany zgodnie z normami ostrożnościowymi ustanowionymi dla polskiego rynku ubezpieczeniowego.

Uchwała w sprawie polityki dywidendowej obowiązuje do dnia wejścia w życie artykułów wymienionych w art. 311 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II).

Podział zysku za rok obrotowy 2010

W dniu 11 maja 2011 roku Zarząd PZU podjął uchwałę w sprawie przyjęcia wniosku dotyczącego podziału zysku netto PZU za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku w kwocie 3.516.709 tys. zł w następujący sposób:

- 2.245.160 tys. zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy;
- 1.271.549 tys. zł na kapitał zapasowy.

W dniu 30 czerwca 2011 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę nr 7/2011 w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2010 roku, zgodnie z którą na wypłatę dywidendy została przeznaczona kwota 2.245.160 tys. zł, tj. 26,00 zł na jedną akcję. Zgodnie z powyższą uchwałą, dniem, według którego została ustalona lista akcjonariuszy uprawnionych do wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku, był 30 września 2011 roku, natomiast dniem wypłaty przedmiotowej dywidendy był 21 października 2011 roku.

W dniu 12 kwietnia 2012 roku Zarząd PZU podjął uchwałę dotyczącą przyjęcia wniosku w sprawie podziału zysku netto PZU za 2011 rok w kwocie 2.582.302.727,40 złotych w następujący sposób:

- kwotę 1.752.951.690,00 zł, tj. 20,30 zł na jedną akcję, przeznaczyć na wypłatę dywidendy;
- kwotę 819.351.037,40 złotych przeznaczyć na kapitał zapasowy;
- kwotę 10.000.000,00 przeznaczyć na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zarząd postanowił wystąpić do Walnego Zgromadzenia z powyższym wnioskiem, a do Rady Nadzorczej PZU o ocenę ww. wniosku

Do dnia sporządzenia niniejszego Raportu Roczno Grupy PZU Walne Zgromadzenie PZU nie podjęło stosownych uchwał w sprawie dotyczącej podziału zysku za 2011 rok.

14. RELACJE INWESTORSKIE

Zarząd PZU, starając się spełniać najwyższe standardy w zakresie ładu informacyjnego w spółkach publicznych, podejmuje działania zmierzające do zwiększania transparentności Spółki poprzez wychodzenie naprzeciw potrzebom informacyjnym różnych grup interesariuszy.

Nadrzędnym celem relacji inwestorskich (RI) w PZU jest tworzenie wartości PZU na poziomie komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego, z którymi Spółka chce budować długookresowe relacje. W 2011 roku głównym zadaniem RI było: informowanie w sposób transparentny o działalności i wynikach Spółki, kształtowanie pozytywnego wizerunku Spółki wśród inwestorów i analityków oraz budowanie zaufania uczestników rynku kapitałowego do PZU.

Za organizację i prowadzenie RI w PZU, realizację obowiązków informacyjnych jako emitenta papierów wartościowych wymaganych obowiązującymi przepisami prawa oraz za organizację Walnych Zgromadzeń i koordynację procesu wypłaty dywidendy odpowiada Biuro Zarządu PZU. Aktywność RI to nie tylko działania o charakterze obligatoryjnym – wynikające wprost z przepisów prawa. Spółka podejmuje działania adresowane i dostosowane do potrzeb informacyjnych określonych grup uczestników rynku kapitałowego. Działania te podejmowane są przez Zespół Relacji Inwestorskich Biura Zarządu PZU. Pracownicy Zespołu utrzymują bieżące kontakty z analitykami banków inwestycyjnych i domów maklerskich oraz polskimi i globalnymi inwestorami instytucjonalnymi. Pracownicy zespołu pozostają także do dyspozycji inwestorów indywidualnych, odpowiadając na liczne zapytania telefoniczne oraz e-mailowe.

W 2011 roku wyniki finansowe PZU były po każdym kwartale prezentowane i omawiane przez Zarząd Spółki na spotkaniach z analitykami rynku kapitałowego. Spotkania te, podobnie jak Walne Zgromadzenia, każdorazowo transmitowane były na żywo za pośrednictwem Internetu. W 2011 roku przedstawiciele Zarządu Spółki oraz Zespołu Relacji Inwestorskich Biura Zarządu PZU uczestniczyli w dwóch road-show w Europie i Stanach Zjednoczonych

zorganizowanych po publikacji wyników rocznych i półrocznych, w 9 konferencjach finansowych za granicą z udziałem globalnych inwestorów i w 1 konferencji w Polsce oraz w licznych spotkaniach grupowych, one-on-one i telekonferencjach z zarządzającymi portfelami akcji w siedzibie Spółki. W 2011 roku łącznie miało miejsce ponad 180 spotkań z przeszło 300 inwestorami instytucjonalnymi oraz ponad 100 spotkań z analitykami wydającymi rekomendacje dla akcji PZU.

Podejmowane były również działania komunikacyjne adresowane do inwestorów indywidualnych. Przedstawiciele PZU wzięli udział w konferencji WallStreet w Zakopanem organizowanej przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. Jest to największe spotkanie inwestorów indywidualnych w Europie Środkowo-Wschodniej. Po publikacji wyników za pierwsze półrocze 2011 roku przedstawiciele PZU spotkali się z inwestorami indywidualnymi na Investors' Day na Giełdzie Papierów Wartościowych. W 2012 roku rozwijane będą formy i narzędzia komunikacji z inwestorami indywidualnymi. Po publikacji wyników rocznych za 2011 rok miał miejsce chat z inwestorami indywidualnymi, w którym wzięł udział Członek Zarządu PZU. Spółka uczestniczy również w programie „10 na 10 – Komunikuj się skutecznie”, który jest autorskim programem Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, a jego celem jest kreowanie wysokich standardów w zakresie komunikacji spółek giełdowych z inwestorami indywidualnymi.

W 2010 roku podjęto inicjatywę stworzenia nowoczesnego, zgodnego z najlepszymi światowymi praktykami, internetowego serwisu RI, który pozwoli zainteresowanym inwestorom na wygodne pozyskiwanie niezbędnych informacji na temat Spółki. Serwis jest stale poszerzany o nowe informacje i funkcjonalności w celu jak najlepszego zaspokojenia potrzeb informacyjnych inwestorów i analityków.

W 2012 roku prowadzone będą dalsze prace mające na celu rozwój narzędzi komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego w ramach prowadzonych RI.

15. OCENY RATINGOWE

PZU i PZU Życie podlegają regularnej ocenie przez agencje ratingowe. Rating nadany PZU i PZU Życie jest oceną wynikającą z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej. Rating zawiera również perspektywę ratingową (ang. outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji Spółki w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Na dzień przygotowania niniejszego Raportu Rocznej Grupy PZU obie spółki posiadały długoterminowy rating kredytowy

oraz rating siły finansowej (nadany przez agencję Standard & Poor's Ratings Services w dniu 16 lipca 2009 roku) na poziomie A ze stabilną perspektywą ratingową. W dniu 22 lipca 2011 roku agencja Standard & Poor's Ratings Services podtrzymała powyższy rating.

Poniższa tabela prezentuje ratingi nadane PZU i PZU Życie przez agencję Standard & Poor's wraz z ratingami nadanymi rok wcześniej.

Rating PZU i PZU Życie

Nazwa zakładu	Rating oraz perspektywa	Data aktualizacji	Poprzedni rating oraz perspektywa	Data poprzedniej aktualizacji
PZU				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	22 lipca 2011	A /stabilna/	5 lipca 2010
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	22 lipca 2011	A /stabilna/	5 lipca 2010
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	22 lipca 2011	A /stabilna/	5 lipca 2010
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	22 lipca 2011	A /stabilna/	5 lipca 2010

16. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Polityka zarządzania ryzykiem

Wdrożony przez Grupę PZU system zarządzania ryzykiem jest ukierunkowany na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu kapitalizacji. Poprzez identyfikację, analizę, pomiar, kontrolę, zarządzanie oraz raportowanie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością operacyjną, Grupa PZU jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec klientów i partnerów biznesowych oraz spełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU jest oparte na następujących głównych zasadach:

- Podejmowanie kontrolowanego ryzyka: siła finansowa i trwały wzrost wartości są integralną częścią strategii biznesowej Grupy PZU. Aby osiągać te cele, Grupa PZU prowadzi działalność w zgodzie z jasno zdefiniowaną polityką ryzyka i w ramach ustanowionych ograniczeń tego ryzyka.

- Jasno określona odpowiedzialność: Grupa PZU działa w myśl zasady przydziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności. Delegowani pracownicy są odpowiedzialni za ryzyko, jakie podejmują, a ich bodźce motywacyjne współgrają z celami biznesowymi Grupy PZU.
- Adaptacja do zachodzących zmian w środowisku biznesowym: integralną częścią procesu kontroli ryzyka w Grupie PZU jest zdolność do reagowania na zmiany zachodzące w środowisku biznesowym, wynikające zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych Grupy PZU.

PZU oraz PZU Życie zarządzają ryzykiem ubezpieczeniowym poprzez stosowanie następujących narzędzi:

- kalkulacji i monitoringu adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategii taryfowej oraz monitoringu obecnych szacunków i oceny adekwatności składki;
- reasekuracji.

Wrażliwość na ryzyko

Wrażliwość portfela aktywów

mln zł					
Wrażliwość portfela aktywów	Zmiana czynnika ryzyka	31 grudnia 2011		31 grudnia 2010	
		Wpływ na wynik finansowy netto	Wpływ na kapitały własne	Wpływ na wynik finansowy netto	Wpływ na kapitały własne
Ryzyko stopy procentowej	spadek 100 pb.	135	281	156	299
	wzrost 100 pb.	(126)	(264)	(149)	(283)
Ryzyko walutowe	wzrost 20%	232	232	167	167
	spadek 20%	(232)	(232)	(167)	(167)
Ryzyko cen instrumentów kapitałowych	wzrost 20%	254	336	283	416
	spadek 20%	(254)	(336)	(283)	(416)

Powyższa tabela podsumowuje wyniki analizy wrażliwości wyniku netto oraz kapitałów własnych na zmiany ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka cen instrumentów kapitałowych. Analiza nie uwzględnia wpływu zmian wyceny lokat uwzględnianych przy wyliczaniu wartości rezerwy na wynik finansowy netto oraz kapitały własne.

Spadek wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na koniec 2011 roku w porównaniu ze stanem na koniec 2010 roku spowodowany był przez wzrost udziału w portfelu instrumentów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia.

W skład aktywów finansowych narażonych na ryzyko kursów walutowych wchodzi transakcje depozytowe oraz dłużne papiery wartościowe, które stanowią zabezpieczenie realizacji wydatków z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych denominowanych w walutach obcych, jak również zaangażowania w instrumenty kapitałowe notowane na giełdach innych niż GPW, zaangażowania w instrumenty pochodne denominowane w walutach obcych oraz aktywa finansowe konsolidowanych spółek ubezpieczeniowych na Litwie i Ukrainie. Wzrost wrażliwości na ryzyko kursów walutowych na koniec 2011 roku

w stosunku do 2010 roku spowodowany jest głównie przez wzrost zaangażowania w lokaty denominowane w walutach obcych oraz wzrost kursów walut.

Spadek wrażliwości portfela aktywów finansowych na zmiany wyceny notowanych instrumentów kapitałowych na koniec 2011 roku, w porównaniu do 2010 roku, wynika z niższego zaangażowania w instrumenty kapitałowe narażone na inne ryzyko cenowe.

Testy stresu

W związku ze zobowiązaniem nałożonym na zakłady ubezpieczeń przez Komisję Nadzoru Finansowego, PZU i PZU Życie przeprowadziły testy stresu dotyczące danych finansowych raportowanych wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, zgodnie ze wskazówkami Komisji Nadzoru Finansowego, i przekazały wyniki w terminie do 31 lipca 2011 roku. Dodatkowo Grupa PZU brała udział w Europejskich Testach Stresu dla sektora ubezpieczeniowego przeprowadzonych przez EIOPA, których wyniki zostały przekazane do KNF. Testy stresu wykazały, że Grupa PZU posiada wystarczające kapitały na bezpieczne kontynuowanie działalności po przejściu silnych zawirowań w otoczeniu biznesowym.

17. REASEKURACJA

Działalność reasekuracyjna Spółek Grupy PZU w 2011 roku

Ochrona reasekuracyjna w ramach Grupy PZU w roku 2011 stanowi zabezpieczenie działalności ubezpieczeniowej, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń. Zadanie to realizowano poprzez reasekuracyjne umowy obligatoryjne wraz z uzupełniającą je reasekuracją fakultatywną.

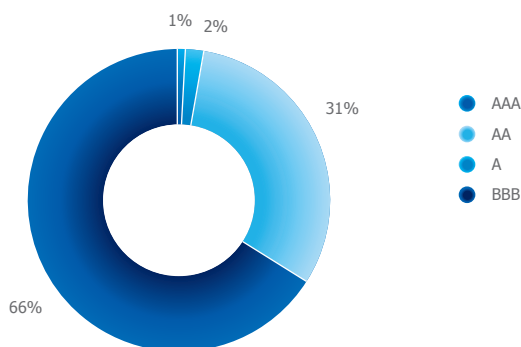
Umowy reasekuracyjne – PZU

Na bazie zawartych umów reasekuracyjnych PZU ogranicza swoje ryzyko m.in. poprzez nieproporcjonalną umowę

nadwyżki szkód chroniącą portfel PZU przed szkodami o charakterze katastroficznym (np. powódź, huragan), nieproporcjonalne umowy nadwyżki szkód chroniące portfele ubezpieczeń majątkowych, technicznych, morskich, lotniczych, odpowiedzialności cywilnej i odpowiedzialności cywilnej z ubezpieczeń komunikacyjnych przed skutkami dużych pojedynczych szkód. Ograniczenie ryzyka PZU jest realizowane także poprzez proporcjonalną umowę chroniącą portfel ubezpieczeń finansowych.

Do głównych partnerów udzielających PZU obligatoryjnej ochrony reasekuracyjnej w roku 2011 należą następujące firmy reasekuracyjne: Swiss Re, Hannover Re, Scor, Munich Re, Lloyd's. Partnerzy reasekuracyjni PZU posiadają wysokie oceny ratingowe według agencji S&P, co zapewnia spółce pewność dobrej pozycji finansowej reasekuratora.

Składka reasekuracyjna z umów obligatoryjnych 2011 według ratingu Standard & Poor's

Działalność PZU w zakresie reasekuracji czynnej stanowi jeden z elementów wsparcia dla PZU Lietuva oraz PZU Ukraine. Spółka uczestniczy zarówno w obligatoryjnych, jak i fakultatywnych umowach reasekuracyjnych wyżej wymie-

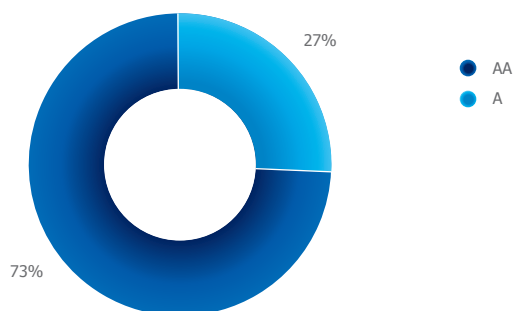
nionych spółek. Ponadto, PZU pozyskuje składkę przypisaną brutto z reasekuracji czynnej w ramach działalności na rynku krajowym i zagranicznym, głównie poprzez reasekurację fakultatywną.

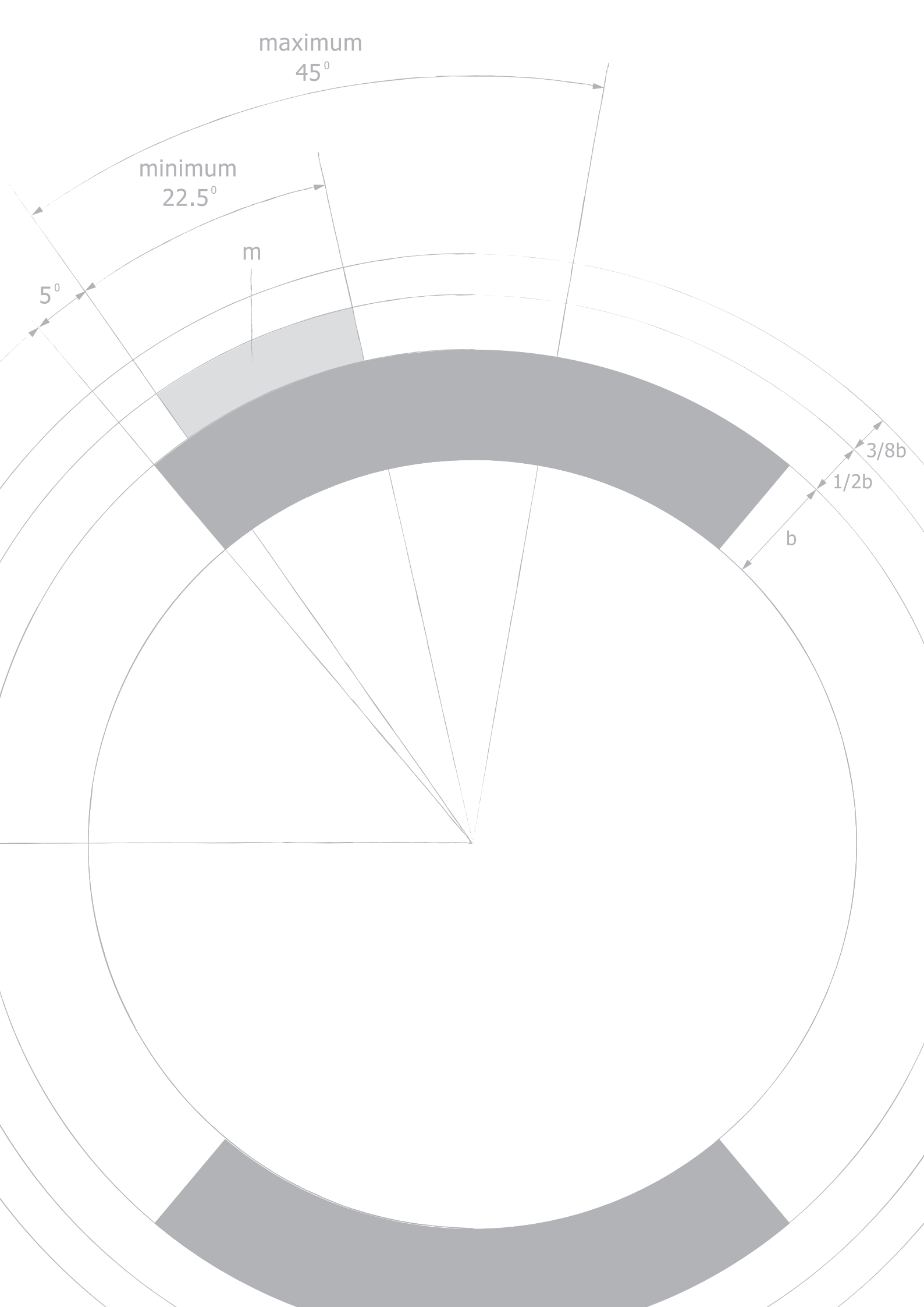
Umowy reasekuracyjne – PZU Życie

W ramach umów reasekuracji biernej zawartych przez PZU Życie realizowana jest ochrona portfela PZU Życie przed kumulacją ryzyk (umowa katastroficzna), ochrona pojedynczych polis z wyższymi sumami ubezpieczenia, jak również ochrona portfela grupowego ubezpieczenia następstw ciężkiej choroby dziecka.

Partnerami udzielającymi PZU Życie ochrony reasekuracyjnej są następujące firmy reasekuracyjne: RGA, Gen Re, Arch Re oraz Lloyd's. Partnerzy reasekuracyjni posiadają wysokie oceny ratingowe według agencji S&P, co zapewnia PZU Życie pewność dobrej pozycji finansowej reasekuratora.

Składka reasekuracyjna 2011 według ratingu Standard & Poor's

18. REALIZACJA STRATEGII I PRZEDSIĘWZIĘCIA ROZWOJOWE

Prowadzone w 2011 roku działania projektowe były bezpośrednio związane z realizacją strategii Grupy PZU na lata 2009-2011 nakierowanej na rentowny wzrost oraz budowanie efektywnej kosztowo organizacji nastawionej na zaspokajanie potrzeb klientów.

W zakresie rentownego wzrostu realizowane były następujące działania:

- uruchomiono proces wdrożenia sieci nowoczesnych placówek według opracowanego w 2010 roku modelu obecności fizycznej – dobrze widocznych, wspólnych dla całej Grupy PZU i nastawionych na sprzedaż placówek;
- zakończono prace związane z rewitalizacją obszaru sprzedaży majątkowych ubezpieczeń korporacyjnych zmierzającą do podniesienia kompetencji zespołów sprzedażowych i optymalizacji ich rozmieszczenia geograficznego;
- wdrożono narzędzie umożliwiające przeprowadzenie głębszej segmentacji klientów, które będzie wykorzystywane do tworzenia kampanii cross-sellowych (CRM analityczny pozwalający na stworzenie jednolitej bazy klientów PZU);
- rozpoczęto prace analityczne nad koncepcją rozwoju biznesu związanego z ochroną zdrowia, w tym przygotowaniem do ewentualnej reformy publicznych ubezpieczeń zdrowotnych.

W ramach działań nakierowanych na budowę efektywnej organizacji nastawionej na zaspokajanie potrzeb klientów – w zakresie likwidacji szkód i świadczeń – realizowane były następujące działania projektowe:

- wdrożono nowy model współpracy z lekarzami orzecznikami oraz likwidację uproszczoną i zaoczną w ubezpieczeniach następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW);
- wdrożono proces „autowypłaty” świadczeń w PZU Życie;
- prowadzono prace związane z rozbudową internetowej obsługi w obszarze likwidacji szkód i świadczeń – wdrożono m.in. aplikację zgłoszenia internetowego dla klientów anglojęzycznych (innowacja na polskim rynku);
- przeprowadzono pilotaż kierowności klientów do odpowiednich warsztatów z sieci naprawczej;
- prowadzono prace mające na celu stworzenie scentralizowanego modelu zarządzania procesem wynajmu pojazdu zastępczego na czas naprawy;

- w ramach rozwijania koncepcji PZU Pomoc uruchomiono platformę aukcyjną PZU Pomoc Online (handel pozostałościami po uszkodzeniach całkowitych), a w ramach budowania świadomości marki oznakowano samochody zastępcze, z których korzystają klienci w ramach usługi door-to-door.

W obszarze obsługi klienta, poza wspomnianym wcześniej projektem związanym z budową sieci nowoczesnych placówek, prowadzone były następujące działania:

- oznakowano w jednolitym standardzie 110 oddziałów PZU, tak aby poprawić ich widoczność i ułatwić klientowi dotarcie do placówki;
- kontynuowano proces unifikacji struktur zarządzania obecnymi placówkami w Grupie PZU oraz pracowników front-office w celu umożliwienia kompleksowej obsługi klientów ubezpieczeń na życie i majątkowych we wszystkich placówkach;
- wdrożono narzędzia informatyczne wspomagające procesy kancelaryjne oraz obsługę korespondencji ze wszystkich kanałów, a ponadto uruchomiono Centralną Kancelarię, która świadczy usługi dla spółek Grupy PZU¹⁾;
- wdrożono rozszerzenie funkcjonalności narzędzia do obsługi klientów ubezpieczeń grupowych PZU Życie o możliwość dosprzedaży tym klientom produktów PZU oraz przeprowadzono szkolenia sieci sprzedaży – pozwoliło to na wykorzystanie potencjału sprzedaży krzyżowej produktów w ramach Grupy.

Dodatkowo, poza wymienionymi wyżej działaniami, w Grupie PZU w 2011 roku przeprowadzono szereg inicjatyw nakierowanych na usprawnienia procesowe i optymalizację kosztów. Należą do nich między innymi:

- kolejny etap restrukturyzacji zatrudnienia w wyniku której poziom zatrudnienia zmniejszono o ok. 1050 etatów;
- prace analityczne projektu, którego celem jest opracowanie modelu operacyjnego PZU, a konsekwencją będzie wymiana systemu polisowego PZU;
- zakończenie I etapu wdrożenia wspólnego dla PZU i PZU Życie

¹⁾ Nie dotyczy spółek Grupy Kapitałowej Armatura.

systemu klasy ERP – w 2011 roku wdrożono ujednolicone procesy w obszarze księgowości finansowej, zaopatrzenia oraz wspólny plan kont (wdrożenie produkcyjne 16 stycznia 2012 roku);

- rozpoczęcie prac analitycznych związanych z przeprowadzeniem procesu restrukturyzacji portfela nieruchomości zbędnych z punktu widzenia działalności statutowej PZU i PZU Życie;
- utworzenie centrum obsługi kadrowo-płacowej pracowników, zleceniobiorców oraz pośredników PZU i PZU Życie, do końca 2011 roku przejęto obsługę ze wszystkich oddziałów obu spółek;

- uruchomienie procesu automatycznego zaczytywania polis wystawianych w systemie sprzedażowym do systemu administrowania polisami;
- dalsza optymalizacja kosztów funkcjonowania back-office operacyjnego;
- przeprowadzona centralizacja i automatyzacja procesu wypłat szkód i rent;
- kontynuacja realizacji toczących się projektów związanych z unifikacją i centralizacją systemów informatycznych oraz procesów obsługi informatycznej Grupy PZU w innych obszarach, tj. usługa Service Desk, systemy autentykacji użytkowników, system poczty elektronicznej czy hurtownia danych.

19. DZIAŁALNOŚĆ PZU W 2011 ROKU

Sprzedaż

PZU oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym w szczególności ubezpieczenia komunikacyjne, majątkowe, osobowe, rolne oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Na koniec 2011 roku w ofercie PZU znajdowało się ponad 200 produktów ubezpieczeniowych. Ubezpieczenia komunikacyjne stanowią najistotniejszą grupę produktów oferowanych przez PZU, zarówno pod względem liczby obowiązujących umów ubezpieczenia, jak również udziału składki przypisanej brutto w łącznej składce przypisanej brutto PZU.

W 2011 roku działania PZU były w dużej mierze skoncentrowane na poprawie rentowności portfela ubezpieczeń korporacyjnych i działaniach prosprzedażowych w ubezpieczeniach dla klientów masowych.

Produkty – klient masowy

- W 2011 roku kilkakrotnie wprowadzono zmiany taryf ubezpieczeń komunikacyjnych dla klientów indywidualnych i MŚP (małych i średnich przedsiębiorstw) w celu dostosowania ich do warunków rynkowych, w szczególności rosnących kosztów odszkodowań.
- Nowością w ofercie ubezpieczeń komunikacyjnych PZU było wprowadzenie opcji PZU Ochrona Zniżek. Klienci, którzy dokupią tę opcję do ubezpieczenia AC lub OC komunikacyjnego, zachowają zniżkę bonus-malus w razie zaistnienia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.
- Rozwijane były narzędzia kwotowania i obsługi ubezpieczeń flotowych małych i średnich przedsiębiorstw.
- Wprowadzono narzędzia umożliwiające weryfikację oświadczenia o dotychczasowym przebiegu ubezpieczenia (składanego przez nowych klientów przy zawieraniu umowy ubezpieczenia OC lub AC) przy wykorzystaniu danych Ośrodka Informacji Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.
- W zakresie ubezpieczeń majątkowych wprowadzono nową wersję ubezpieczeń mieszkaniowych PZU DOM i PZU DOM Plus, obejmującą m.in. ubezpieczenie PZU Pomoc w domu.

Dostosowano również ceny ubezpieczeń mieszkaniowych do zagrożenia powodziowego w poszczególnych obszarach kraju i jednocześnie wprowadzono możliwość wyłączenia ze standardowej ochrony ryzyka powodzi.

- Zmodyfikowana została podstawowa oferta dla klientów MŚP – pakiet PZU Doradca. Zmiany miały na celu rozszerzenie dostępności produktu dla wszystkich klientów MŚP oraz poprawę rentowności ubezpieczenia. W zależności od potrzeb klienta ubezpieczenie może być rozszerzone o usługi assistance oraz ubezpieczenia ryzyk specyficznych dla prowadzonej działalności (np. klauzula PZU HOTEL adresowana do klientów z branży hotelarsko-gastronomicznej).
- Ze względu na wysoką szkodowość obowiązkowych dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych, w sezonie jesiennym 2011 wprowadzone zostały zmiany w ofercie tych ubezpieczeń, mające na celu poprawę rentowności.
- Zgodnie ze zmianami w ustawodawstwie (pakiet ustaw zdrowotnych) przygotowana została nowa oferta obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń dla placówek medycznych. Wprowadzono również modyfikacje do ubezpieczenia płatnika świadczeń publicznych, dołączając możliwość ubezpieczenia także innych grup zawodowych w zakresie strat finansowych powstałych w związku z pełnieniem tej funkcji.
- W ubezpieczeniach NNW wprowadzono do oferty ubezpieczenie PZU Pomoc w Podróży, obejmujące ubezpieczenie kosztów leczenia i assistance dla osób podróżujących po Polsce i poza jej granicami. Stworzone zostało również specjalne ubezpieczenie przeznaczone dla kibiców Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012, oferowane do kart Polish Pass.

Produkty – klient korporacyjny

- Zgodnie z przyjętą strategią PZU kontynuował działania mające na celu dalszą poprawę rentowności ubezpieczeń komunikacyjnych (AC i OC komunikacyjne), m.in. poprzez zmianę taryf oraz modyfikacje ogólnych warunków ubezpieczenia AC dla klientów korporacyjnych. W efekcie już przeprowadzonych działań widoczna jest znaczna poprawa wyników technicznych.

- W obszarze ubezpieczeń majątkowych, w ramach działań związanych z poprawą rentowności i jakości portfela, utrzymano istotną rolę underwritingu poprzez:
 - dalsze ograniczenie sprzedaży podmiotom z branż o wysokiej szkodowości;
 - usprawnienie procesu selekcji, klasyfikacji i oceny ryzyka (w tym powodziowego);
 - szersze stosowanie klauzul dodatkowych i innych ograniczeń techniczno-ubezpieczeniowych zmieniających zakres ubezpieczenia.
- W ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej zastosowano nowe narzędzia do oceny ryzyka oraz wprowadzono zmiany do warunków ubezpieczenia i zasad kwotowania.

Produkty – ubezpieczenia finansowe

- W 2011 roku do oferty wprowadzone zostały dwa nowe produkty:
 - gwarancja wykonania zobowiązań z tytułu usuwania i likwidacji negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku (tzw. gwarancja środowiskowa);
 - gwarancja ubezpieczeniowa do umowy z użytkownikiem dla konta w trybie z odroczoną płatnością (tzw. gwarancja e-myto).
- W zakresie ubezpieczeń wierzytelności pieniężnych i kredytu bankowego prowadzono politykę ukierunkowaną na bezpieczeństwo posiadanego portfela i dodatni wynik techniczny. Była ona realizowana przez restrykcyjne kryteria oceny ryzyka, zabezpieczanie realizowanych transakcji oraz utrzymywanie bezpiecznych zapisów prawnych w zawieranych umowach.

Produkty – ubezpieczenia bankowe

- W 2011 roku kontynuowano współpracę z dotychczasowymi Partnerami, będącymi wiodącymi bankami na rynku polskim – m.in. PKO BP SA, ING Bank Śląski SA, Bank Millennium SA, BGŻ SA. Uzupełniono też ofertę o nowe ubezpieczenia dodawane do produktów bankowych, m.in.: programy ochronne do kart płatniczych oraz ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych dodawane do kredytów i pożyczek hipotecznych.
- Kontynuowano współpracę i nawiązywano relacje biznesowe z partnerami posiadającymi duże bazy klientów lub obsługującymi płatności masowe, m.in. firmami teleinformatycznymi, zakładami energetycznymi, sieciami handlowymi. W jej ramach wprowadzono szereg nowych, wyspecjalizowanych ubezpieczeń, m.in. ubezpieczenia telefonów komórkowych i notebooków, ubezpieczenia ryzyka spłaty zadłużenia w przypadku utraty pracy.

Sieć sprzedaży

Organizacja sieci sprzedaży PZU ma na celu zagwarantowanie utrzymania wysokiej efektywności sprzedaży, przy jednoczesnym

zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług. Osiągane jest to poprzez dwuwymiarową organizację sprzedaży:

- podział wg kanałów dystrybucji;
- segmentację klientów.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku PZU oferował produkty w następujących kanałach dystrybucji:

- agenci na wyłączność – własna sieć agencyjna PZU:
 - agenci biurowi (347; agenci wspierający sprzedaż we własnych placówkach PZU);
 - agenci wyłączni terenowi (5686)¹⁾;
 - Agencje Grupy (6; pilotażowy program – agenci prowadzący stacjonarne placówki);
- multiagencje – agenci współpracujący z kilkoma zakładami ubezpieczeń (2215)²⁾;
- brokerzy ubezpieczeniowi (ok. 800);
- bancassurance – sprzedaż za pośrednictwem banków i innych partnerów, dla których sprzedaż ubezpieczeń stanowi działalność dodatkową;
- direct – sprzedaż telefoniczna i przez Internet;
- pracownicy PZU – sprzedaż we własnych placówkach (470 osób).

Ogólne warunki ubezpieczeń

Ogólne warunki ubezpieczeń zamieszczone są na stronie internetowej PZU (www.pzu.pl) oraz dostępne są w poszczególnych placówkach PZU. Zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej ogólne warunki ubezpieczenia powinny być dostarczone ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu PZU ustalenie taryf składek ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych oraz ogólnych warunków ubezpieczeń dobrowolnych podejmowane jest w formie uchwały.

Likwidacja szkód

W 2011 roku, w ramach poprawy efektywności procesu likwidacji szkód komunikacyjnych, przeprowadzono następujące działania:

- rozwój Platformy Komunikacji Szkodowej zapewniającej pełną komunikację w formie elektronicznej z zakładami Sieci Naprawczej PZU za pośrednictwem informatycznego systemu likwidacji szkód PZU;
- wprowadzenie procedury uproszczonej likwidacji szkód w pojeździe;
- podjęcie współpracy z firmą ControlExpert w zakresie automatyzacji procesu weryfikacji wycen szkód komunikacyjnych;
- przeprowadzenie pilotażu rozwiązania poprawiającego kierowność szkód do Sieci Naprawczej PZU;

¹⁾ Łącznie z dealerami współpracującymi z PZU na podstawie umowy wyłącznej (182).

²⁾ Łącznie z dealerami współpracującymi z PZU na podstawie umowy multiagencyjnej (964).

- uruchomienie telefonicznej usługi „Propozycja Sprzedaży Pojazdów” w szkodach częściowych w OC komunikacyjnym;
- centralizacja procesu wynajmu pojazdów zastępczych dla szkód z ubezpieczenia OC komunikacyjnego;
- uruchomienie platformy aukcyjnej do handlu pozostałościami po szkodach całkowitych.

W ramach likwidacji szkód majątkowych w 2011 roku zaszły następujące zmiany:

- wprowadzono elektroniczny obieg dokumentacji szkodowej;
- zintegrowano system likwidacji szkód (SLS) z systemami eksperckimi do wyceny szkód w budynkach;
- wprowadzono uproszczony system do wyceny szkód w budynkach;
- zastosowano nowe narzędzia do likwidacji szkód majątkowych (m.in. Mini Mobilne Biuro PZU Pomoc).

W zakresie procesu likwidacji szkód osobowych przeprowadzono:

- wdrożenie nowego modelu współpracy z lekarzami orzecznikami – wyłonienie i podjęcie współpracy z czterema podmiotami dostarczającymi usługi medyczne na potrzeby orzekania w sprawach z ubezpieczeń OC oraz NNW;
- wdrożenie programu turnusów rehabilitacji psychologicznej dla dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych (w ramach współpracy z Domem Misia Ratownika);
- wdrożenie systemu automatyzującego proces wypłaty rent.

20. DZIAŁALNOŚĆ PZU ŻYCIE W 2011 ROKU

Sprzedaż

PZU Życie oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów na życie, w tym w szczególności ubezpieczenia grupowe ochronne, indywidualne oraz ubezpieczenia oferowane przy współpracy z bankami. Ubezpieczenia grupowe ochronne stanowią najistotniejszą grupę produktów pod względem udziału składki przypisanej brutto w łącznej składce przypisanej brutto PZU Życie.

Produkty – ubezpieczenia grupowe

W zakresie ubezpieczeń grupowych w roku 2011 prowadzone były prace związane z realizacją projektu retaryfikacji ubezpieczeń grupowych, którego efektem są zmiany wdrożone od dnia 1 stycznia 2012 roku:

- nowe poziomy retaryfikacji, które pozwolą na zwiększenie elastyczności cenowej ofert oraz usystematyzowanie wysokości rabatów i zróżnicowanie prowizji;
- nowe dodatkowe grupowe ubezpieczenie prawa do indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia oraz trzy typy gwarancji kontynuacji, zróżnicowanymi pod względem wysokości składki za prawo do kontynuacji w fazie grupowej i w fazie kontynuacji;
- zmiany w ofercie grupowego ubezpieczenia pracowniczego typ P Plus dedykowanej dla sektora MŚP PZU Ochrona Plus (m.in. dodanie do oferty ubezpieczenia dodatkowego gwarancji kontynuacji we wszystkich pakietach ochronnych).

Spółka położyła także nacisk na rozwój Klubu PZU Pomoc w Życiu, który na koniec 2011 roku osiągnął ponad 2 mln klubowiczów. Jednocześnie PZU Życie cały czas pracował nad wzbogacaniem oferty dla klubowiczów.

W 2011 roku kontynuowano udział PZU Życie w przystępowaniu do składania ofert w trybie przetargowym na ubezpieczenia grupowe. W związku z obowiązkiem stosowania wymogów wynikających z Prawa Zamówień Publicznych do składania zamówień na usługi ubezpieczeniowe zauważalny jest wzrost

liczby zakładów pracy z sektora publicznego, które decydują się na stosowanie procedur przetargowych.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku w ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych z Kartą Apteczną dostosowano ogólne warunki ubezpieczeń („OWU”) i Regulamin do zmian wynikających z Ustawy z dnia 6 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne (Dz.U. Nr 126 z 2001 r., poz. 1381 ze zm.).

Produkty – ubezpieczenia indywidualne

W związku z nowymi regulacjami prawnymi wprowadzającymi dodatkową możliwość oszczędzania środków na emeryturę z ulgą finansową, PZU Życie w 2011 roku prowadziło prace nad wprowadzeniem do oferty nowego produktu – Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego („IKZE”). W ich rezultacie do sprzedaży od dnia 2 stycznia 2012 roku wszedł produkt IKZE, skierowany do dotychczasowych i nowych klientów. Niewątpliwą zaletą IKZE jest możliwość uzyskania bieżącej ulgi podatkowej poprzez odliczenie od podstawy opodatkowania kwot wpłaconych na IKZE w danym roku. Obok IKZE nadal w sprzedaży pozostawać będzie Indywidualne Konto Emerytalne.

W 2011 roku kontynuowana była sprzedaż ubezpieczenia Plan na Życie, oferującego możliwość inwestowania i oszczędzania w ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych, cieszących się dużym zainteresowaniem klientów. W ramach Planu na Życie klient może regularnie lokować swoje środki w funduszach inwestycyjnych, może skorzystać także z funduszy modelowych i dodatkowo ustalić ochronę na wybranym przez niego poziomie – co daje dużą swobodę w zarządzaniu swoją umową.

W 2011 roku, w związku z obserwowanym na rynku niesłabnącym zainteresowaniem produktami strukturyzowanymi, konsekwentnie realizowanym celem PZU Życie jest stała obecność na rynku tych produktów. Poprzez ubezpieczenie Świat Zysków PZU Życie oferuje klientom alternatywę bądź uzupełnienie dla innych produktów inwestycyjnych. W 2011 roku przepro-

wadzano z powodzeniem 6 kolejnych subskrypcji produktu o zróżnicowanych strategiach inwestycyjnych. Ubezpieczenie jest nadal w ofercie i w 2012 roku planowane są kolejne subskrypcje. Dla lepszego dopasowania proponowanych w ramach produktu strategii inwestycyjnych do zmieniających się warunków ekonomicznych oraz potrzeb klientów, zdecydowano o zwiększeniu liczby subskrypcji oraz skróceniu czasu ich trwania.

W styczniu 2011 roku wprowadzono do sprzedaży nowy produkt rozszerzający ofertę ochronną PZU Życie, pod nazwą PZU Ochrona Rodziny. Ubezpieczenie skierowane jest do dotychczasowych klientów posiadających ubezpieczenia kapitałowe, czasowe oraz ubezpieczenie Plan na Życie. Umowa skonstruowana jest w ten sposób, by zapewniała szeroką ochronę z tytułu różnego rodzaju następstw nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczenie zapewnia także możliwość objęcia ochroną w ramach jednej umowy nie tylko ubezpieczonego, ale także członków jego najbliższej rodziny, tj. małżonka oraz dzieci, co znacząco wpływa na jego atrakcyjność. Produkt wspiera wprowadzony w strukturach sieci agencyjnej model serwisowy dla dotychczasowych klientów Spółki.

Produkty – ubezpieczenia indywidualne dla kanału bankowego

W 2011 roku kontynuowano rozwój oferty produktowej w ramach współpracy z dotychczasowymi partnerami oraz z nowymi bankami.

W związku z obserwowaną zmiennością na rynkach finansowych, większym zainteresowaniem cieszyły się produkty inwestycyjne o atrakcyjnym potencjale zysku z jednoczesną pełną ochroną kapitału – głównie ubezpieczenia strukturyzowane. Poszerzono ofertę produktów dystrybuowanych wspólnie z dotychczasowymi partnerami. W Banku Handlowym w Warszawie SA, w ramach kolejnych subskrypcji ubezpieczenia strukturyzowanego, został wprowadzony nowy typ tego produktu – autocall. W Banku Millennium SA wprowadzono nowy, wielowalutowy, produkt typu unit-linked, w ramach którego zostały uruchomione nowoczesne fundusze modelowe oraz fundusz gwarantowany.

Największy udział w przypisie składki miały ubezpieczenia na życie i dożycie ze składką jednorazową. Zgodnie z przyjętą strategią, możliwość oferowania tego rodzaju produktów jest uzależniona od zakresu współpracy z danym partnerem w innych liniach produktowych.

W zakresie ubezpieczeń ochronnych rozszerzono współpracę z PKO BP SA o ubezpieczenie na życie dla kredytobiorców kredytów hipotecznych. W przypadku pozostałych produktów ochronnych koncentrowano się na utrzymaniu rozwoju bieżącego portfela ubezpieczeń oraz pracach związanych z planowanym wdrażaniem ubezpieczeń dla klientów consumer finance oraz bankowości hipotecznej.

Produkty – ubezpieczenia zdrowotne

W 2011 roku w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych kontynuowano rozwój oferty produktowej, koncentrując się na obszarze produktów grupowych, z ukierunkowaniem na niestandardowe oferty dla klientów korporacyjnych.

W III kwartale 2011 roku rozszerzono ofertę ubezpieczeń grupowych o produkty oparte na modelu rozliczeń „fee for service” za sprawą nowego świadczeniodawcy medycznego i providera usług medycznych PZU Pomoc SA. Również w II półroczu 2011 roku w ramach linii produktowej Opieka Medyczna wprowadzono pilotażowo program komplementarnego ubezpieczenia zdrowotnego w zakresie refundacji leków, zorganizowany we współpracy z Polską Grupą Farmaceutyczną.

Sieć sprzedaży

Spółka prowadzi dystrybucję ubezpieczeń za pomocą zarówno sieci własnej, jak i sieci agencyjnej. Dodatkowo wykorzystywane są nowoczesne i popularne na polskim rynku kanały dystrybucji, jak kanał bankowy czy sprzedaż bezpośrednia (mailing). Kluczowymi kanałami dystrybucji są:

- sprzedaż korporacyjna – pracownicy PZU Życie, których głównym zadaniem jest sprzedaż oraz utrzymanie portfela ubezpieczeń grupowych;
- sprzedaż agencyjna – sieć ok. 2,3 tys. agentów wyłącznych oraz 181 Menadżerów Zespołów Sprzedażowych, ukierunkowanych na sprzedaż ubezpieczeń grupowych i indywidualnych oraz utrzymanie i obsługę portfela ubezpieczeń indywidualnych;
- sieć jednostek własnych – sieć wspólnych placówek PZU i PZU Życie, które oprócz funkcji obsługowych pełnią też funkcje sprzedażowe, w szczególności w zakresie ubezpieczeń indywidualnych (w tym indywidualnie kontynuowanych);
- sprzedaż bezpośrednia – kanał dystrybucji wykorzystywany do pozyskiwania klientów ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych (w tym dosprzedaży ubezpieczeń dodatkowych);
- kanał bankowy – sieć banków, we współpracy z którymi Spółka dystrybuje szeroką gamę produktów inwestycyjnych oraz produktów ochronnych.

Ogólne warunki ubezpieczeń

Ogólne warunki ubezpieczeń zamieszczone są na stronie internetowej PZU (www.pzu.pl) oraz dostępne są w poszczególnych placówkach PZU Życie. Zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej ogólne warunki ubezpieczenia powinny być dostarczone ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu PZU Życie ustalenie taryf składek ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych oraz

ogólnych warunków ubezpieczeń dobrowolnych podejmowane jest w formie uchwały.

Likwidacja świadczeń

W 2011 roku, w ramach usprawniania procesu likwidacji świadczeń, przeprowadzono następujące działania:

- wdrożenie nowego systemu likwidacji świadczeń w kolejnych grupach produktów (bankowe, indywidualne ochronne, inwestycyjne, pozostałe grupowe ochronne i indywidualnie kontynuowane) i wyłączenie z użytkowania „starego” rozproszonego systemu likwidacji;
- wdrożenie nowego modelu współpracy z lekarzami orzecznikami – wyłonienie i podjęcie współpracy z czterema podmiotami dostarczającymi usługi medyczne na potrzeby orzekania w sprawach o świadczenia;
- uruchomienie nowej formy wypłaty świadczenia – Autowypłata;
- scentralizowanie obsługi świadczeń z ubezpieczeń „starego portfela”;
- całkowite wyeliminowanie obsługi zgłoszeń papierowych.

21. DZIAŁALNOŚĆ PTE PZU W 2011 ROKU

Kluczową inicjatywą realizowaną w Spółce w 2011 roku był projekt „IKZE”. Wskutek zmian ustawowych, powszechne towarzystwa emerytalne znalazły się w grupie podmiotów uprawnionych od 1 stycznia 2012 roku do prowadzenia indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) i oferowania w tym zakresie usług finansowych dla klientów, związanych z oszczędzaniem na przyszłą emeryturę. Działania w tym zakresie są realizowane za pośrednictwem utworzonego przez PTE PZU Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU. PTE PZU znalazło się w gronie pierwszych podmiotów na rynku, któremu KNF zezwoliła na prowadzenie działalności w tym zakresie (decyzja z dnia 22 listopada 2011 roku udzielająca zezwolenia na utworzenie Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego PZU), zatwierdzając tym samym statut. Zarządzany przez PTE PZU fundusz został – jako pierwszy podmiot w tym segmencie rynku – wpisany do Rejestru Funduszy w dniu 12 stycznia 2012 roku,

uzyskując możliwość rozpoczęcia działalności operacyjnej. Oferowany przez PTE PZU w ramach III filaru ubezpieczeń emerytalnych nowy produkt pozwala na skorzystanie z ulgi podatkowej w podatku dochodowym od osób fizycznych dla osób, które dokonają wpłat na IKZE, do wysokości rocznego limitu określonego przez ustawodawcę.

Działając w interesie członków OFE PZU, Zarząd PTE PZU postanowił zmienić bank pełniący funkcję Depozytariusza, którym został ING Bank Śląski SA, uzyskując w dniu 18 listopada 2011 roku zezwolenie KNF. Pierwszym dniem pełnienia funkcji przez ING Bank Śląski SA był 14 stycznia 2012 roku. Dokonana zmiana – przy zachowaniu dotychczasowych standardów obsługi i bezpieczeństwa środków powierzonych przez członków OFE PZU – pozwoli na znaczne ograniczenie wysokości opłat ponoszonych na rzecz Depozytariusza z tytułu przechowywania aktywów OFE PZU.

22. GŁÓWNE DZIAŁANIA MARKETINGOWE

Reklama, media i Internet

W 2011 roku Grupa PZU przeprowadziła 8 szerokozasięgowych kampanii reklamowych:

- w lutym i marcu przeprowadzono kampanię dotyczącą stałej sumy ubezpieczenia oraz usługi door-to-door, która miała na celu budowanie percepcji szerokiej i kompleksowej oferty ubezpieczeń komunikacyjnych PZU;
- na przełomie maja i czerwca przeprowadzono kampanię „Młodzi kierowcy”, w której przedstawiona została oferta PZU kierowana dla kierowców poniżej 26. roku życia;
- w sierpniu oraz wrześniu przeprowadzono kampanię „PZU Pomoc w domu”, która promowała ofertę ubezpieczeń mieszkaniowych w PZU;
- w październiku i listopadzie przeprowadzono kampanię e-szkoda mającą na celu poinformowanie o możliwości całkowitej likwidacji szkód przez Internet;
- w grudniu przeprowadzona została kampania „Ochrona zniżek”, której celem była prezentacja oferty ubezpieczeń komunikacyjnych PZU;
- na przełomie lutego i marca oraz października i listopada przeprowadzono dwie kampanie ubezpieczeń inwestycyjno-ochronnych oferowanych przez PZU Życie, których celem było budowanie percepcji PZU jako marki o kompetencjach oszczędnościowo-inwestycyjnych;
- na przełomie lutego i marca oraz w październiku odbyły się kampanie ubezpieczeń grupowych w powiązaniu z możliwością udziału w Klubie PZU Pomoc przez ubezpieczonych w zakładach pracy.

Wszystkie z powyższych kampanii zostały przeprowadzone w telewizji i Internecie, a także w wybranych mediach innych niż telewizyjne (np. radio, prasa).

Marketingowe wsparcie sprzedaży

Aktywność PZU i PZU Życie w zakresie wsparcia sprzedaży w 2011 roku skupiona była głównie na segmencie produktów masowych. Oprócz działań polegających na przygotowaniu banerów reklamowych i ulotek, przeprowadzono:

- testowy miniprogram lojalnościowy dla klientów PZU kupujących w pakiecie ubezpieczenie OC i AC – dzięki programowi klienci mogą korzystać m.in. z usługi Niezguba (zagubione kluczyki od samochodu trafiają z powrotem do właściciela), a także dodatkowego pakietu assistance i programu rabatowego;
- wzbogacenie standardowej korespondencji masowej do klientów indywidualnych o komunikację marketingową (np. w postaci gazetki Moje PZU oraz Moje PZU Dobry Rolnik, czy ulotki informującej klientów o tym, jak w prosty sposób można monitorować zgłoszoną sprawę);
- dystrybucję kart PZU Business Club – program skierowany do klientów korporacyjnych PZU i PZU Życie;
- oznakowanie najlepszych unijnych oddziałów PZU w celu poprawy rozpoznawalności lokalizacji oddziałów wśród potencjalnych klientów.

23. GŁÓWNE DZIAŁANIA W OBSZARZE HR

Proces restrukturyzacji w PZU i PZU Życie

W dniu 29 grudnia 2009 roku Zarządy PZU i PZU Życie ogłosiły plan wdrożenia programu restrukturyzacji na lata 2010-2012.

Proces restrukturyzacji zatrudnienia w 2011 roku był związany z kontynuacją rozpoczętych w 2010 roku działań i polegał m.in. na dalszej integracji poszczególnych zespołów realizujących podobne zadania w PZU i PZU Życie, wdrożeniu narzędzi informatycznych oraz optymalizacji procesów pozwalających na osiągnięcie wyższych norm (wskaźników) efektywności pracy, a także na dalszej centralizacji niektórych funkcji w jednostkach organizacyjnych.

Proces restrukturyzacji zatrudnienia w 2011 roku obejmował w największym stopniu następujące obszary: operacji, finansów, administracji, kadr i płac, likwidacji szkód i świadczeń oraz sieci we wszystkich obszarach zarówno w terenowych oddziałach regionalnych, jak również w jednostkach specjalistycznych oraz w Centrali PZU i PZU Życie.

Z uwagi na skalę zmian w dniu 11 maja 2011 roku Zarządy PZU i PZU Życie podjęły uchwałę o powzięciu zamiaru przeprowadzenia zwolnień grupowych w 2011 roku. W dniu 26 maja 2011 roku zawarte zostało porozumienie dotyczące zwolnień grupowych pomiędzy PZU i PZU Życie a związkami zawodowymi działającymi w tych spółkach. Zgodnie z ustaleniami, od dnia 13 czerwca do dnia 10 października 2011 roku przeprowadzany był proces restrukturyzacji i optymalizacji zatrudnienia w ramach zwolnień grupowych.

Maksymalnie zmianą miało zostać objętych w 2011 roku do 3303 pracowników PZU i PZU Życie, w tym redukcje netto, tj. zmniejszenie stanu zatrudnienia w 2011 roku w tych dwóch spółkach zostały założone na poziomie 1199 osób.

Osobom, które zostały zwolnione lub które nie przyjęły proponowanej zmiany warunków zatrudnienia proponowane były korzystne warunki odejścia przekraczające te przewidziane prawem w podobnych sytuacjach [Ustawa z 13 marca 2003 roku

o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90 z 2003 r., poz. 844)].

Wysokość dodatkowych odpraw uzależniona była od poziomu wynagrodzeń poszczególnych pracowników oraz ich stażu pracy w Grupie PZU.

W 2011 roku procesem zmian w ramach zwolnień grupowych zostało objętych 1943 pracowników, z czego z 1276 pracownikami zainicjowano rozwiązanie umowy o pracę w wyniku porozumienia rozwiązującego bądź wręczenia oświadczeń o rozwiązaniu umowy o pracę albo w wyniku braku przyjęcia przez tych pracowników, niezależnie od woli pracodawcy, nowych warunków pracy lub płacy. Ponadto w ramach zwolnień indywidualnych z przyczyn niedotyczących pracowników rozwiązano umowy o pracę z 75 osobami, których koszty zwolnień również obciążały rezerwę restrukturyzacyjną.

Dla zwalnianych pracowników został uruchomiony program outplacementowy, będący jednym z największych programów wsparcia zwalnianych pracowników realizowanych w 2011 roku w Polsce. Łączne koszty z tytułu restrukturyzacji w 2011 roku wyniosły 58,2 mln zł (w 2010 roku – 147,8 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji wyniosła 113 mln zł (31 grudnia 2010 roku: 75,3 mln zł), co oznaczało zmianę stanu ww. rezerwy w kwocie 37,7 mln zł w 2011 roku.

Pozostałe działania w obszarze HR

W 2011 roku w ramach obszaru HR przeprowadzono projekt „Nowa Energia Liderów PZU” – program rozwojowy dla kluczowych menedżerów PZU z Pionu Klienta Masowego. Projekt ma na celu uzyskanie przez PZU trwałego wzmocnienia kompetencyjnego kluczowych menedżerów sprzedaży i wzrost przewagi konkurencyjnej na rynku w zakresie sprzedaży ubezpieczeń majątkowych dla klienta indywidualnego. W programie bierze udział 25 kluczowych menedżerów.

24. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU

Etyka w biznesie

Grupa PZU stosuje zasady etyczne oraz z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu opisane w rozdziale 10.

Zaangażowanie społeczne

W ramach prowadzonych działań o charakterze edukacyjnym PZU prowadzi w Internecie serwis dedykowany ubezpieczeniom – „JakieUbezpieczenie.pl”. Strona ta ma charakter wyłącznie informacyjno-edukacyjny. W prosty i łatwo dostępny sposób tłumaczy korzyści wynikające z produktów ubezpieczeniowych.

Jak co roku PZU prowadził także działalność prewencyjną służącą poprawie bezpieczeństwa publicznego i ograniczaniu różnego rodzaju ryzyk. W ramach tego obszaru w 2011 roku podjęto następujące działania:

- kontynuowano współpracę z TOPR, GOPR i wybranymi grupami WOPR;
- podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem Misie Ratują Dzieci w zakresie opieki terapeutycznej i psychologicznej dla dzieci poszkodowanych w wypadkach;
- podjęto realizację projektu Bezpieczna Flota skierowanego do wybranych kierowców flotowych.

PZU wystąpił również jako sponsor i mecenas różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych i sportowych, zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym. Do kluczowych działań w tym obszarze można zaliczyć:

- sponsorowanie Zamku Królewskiego w Warszawie;
- strefę PZU podczas Nocy Muzeów na Zamku Królewskim w Warszawie;
- ścisłą współpracę z Oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie Nowe Sukiennice;
- mecenat nad Muzeum Łazienki Królewskie;
- sponsorowanie Teatru Wielkiego w Warszawie;
- sponsorowanie „Rzeszów Carpathia Festiwal 2011”;
- mecenat nad Willą Decjusza w Krakowie;

- sponsorowanie konkursu „Droga na Harvard”;
- sponsorowanie Polskiej Prezydencji 2011;
- sponsorowanie projektu edukacyjnego Akcjonariat Obywatelski.

Fundacja PZU

Misją Fundacji PZU jest działalność na rzecz dobra publicznego w zakresie: edukacji, kultury i sztuki, ochrony zdrowia oraz opieki społecznej. Fundacja PZU realizuje swoje cele, współfinansując projekty realizowane przez organizacje pozarządowe oraz inne jednostki organizacyjne mieszczące się w obszarach działalności Fundacji PZU.

W 2011 roku Fundacja PZU przyznała dotacje w ramach kolejnych edycji konkursów oraz na projekty pozakonkursowe, jak również na pomoc osobom fizycznym.

W obszarze „Edukacja” przeprowadzono następujące działania:

- konkurs dotacyjny „Wzbogacanie oferty edukacyjnej na terenach wiejskich i w małych miastach”;
- prowadzono programy partnerskie:
 - we współpracy z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości w Łodzi – ufundowano stypendia dla młodzieży ze wsi i małych miejscowości;
 - współfinansowano 2 edycje warsztatów historycznych zorganizowanych przez Fundację Centrum im. prof. Bronisława Geremka w Warszawie;
 - wsparto finansowo projekt „Świetlica – Moje Miejsce” realizowany we współpracy z Polską Fundacją Dzieci i Młodzieży w Warszawie;
 - nawiązano trzyletnią współpracę z Krajowym Funduszem na rzecz Dzieci w Warszawie w ramach Programu Pomocy Wybitnie Zdolnym;
 - przyznano jednorazowe dotacje Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie w Warszawie, Fundacji ABC XXI – Cała Polska czyta dzieciom w Warszawie, Fundacji dla Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości.

W obszarze „Kultura i sztuka” Fundacja PZU wspierała instytucje kulturalne, m.in. Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Muzeum Narodowe w Warszawie poprzez pozyskanie na ich rzecz nowych zbiorów.

W obszarze „Opieka i pomoc społeczna” przyznano dotacje:

- w ramach konkursu „Rozwijanie aktywności społecznej niepełnosprawnych dzieci i młodzieży”;
- dla osób fizycznych, w tym pracowników PZU pokrzywdzonym przez los;
- Stowarzyszeniu Wspólnota Polska w Warszawie, finansując ubezpieczenie dzieci i młodzieży zza wschodniej granicy przebywających w Polsce;

- Mokotowskiemu Hospicjum św. Krzyża w Warszawie;
- organizacjom wskazanym w ankiecie badania zaangażowania pracowników PZU.

W obszarze „Ochrona zdrowia” finansowane były inicjatywy, mające na celu szeroko pojętą profilaktykę zdrowotną. Przyznano dotacje niżej wymienionym organizacjom:

- Stowarzyszeniu Wspólnota Polska w Warszawie, finansując ubezpieczenie misji medycznej na Ukrainie i w Mołdawii;
- Polskiej Unii Onkologii w Warszawie.

25. GŁÓWNE DZIAŁANIA W OBSZARZE IT

Rok 2011 był okresem stabilizacji funkcjonowania wspólnych, skonsolidowanych struktur IT w Grupie PZU. W tym czasie zrealizowano m.in.:

- wdrożenie I etapu projektu wspólnego systemu klasy ERP dla PZU i PZU Życie, który docelowo zastąpi funkcjonujące obecnie systemy;
- wdrożenie systemu wspierającego tworzenie jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (system Hyperion);
- uruchomienie procesu automatycznego zaczytywania polis wystawianych w systemie sprzedażowym do systemu administrowania polisami;

- wdrożenie narzędzi mających na celu obniżenie kosztów infrastruktury technicznej IT, jak i zwiększenie jej niezawodności (m.in. proces akceleracji sieci rozległej, narzędzia monitorujące działanie krytycznych systemów, unowocześnienie systemu przechowywania danych i backupu).

Ponadto, w 2011 roku uruchomionych zostało kilka ważnych inicjatyw, które skutkować będą wdrożeniem nowych narzędzi informatycznych, w tym rozpoczęcie prac nad projektem mającym na celu wymianę głównego systemu polisowego w PZU.

26. PLANOWANE GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU

Strategia na lata 2012-2014 będzie w dużej mierze kontynuacją realizacji celów wyznaczonych w ramach strategii na lata 2009-2011. Celem Grupy PZU pozostaje utrzymanie rentownego wzrostu oraz wiodącej pozycji na polskim rynku usług ubezpieczeniowych.

W najbliższych latach model operacyjny Grupy PZU będzie podlegał transformacji z organizacji działającej według linii produktowych na organizację działającą według segmentu klientów. Działania te pozwolą na lepsze zrozumienie potrzeb klientów oraz odpowiednie reagowanie na te potrzeby. W planach na kolejne lata znajduje się również dalsza optymalizacja operacyjna Grupy PZU.

Zorientowanie na klienta oraz wysoka efektywność operacyjna pozwolą na utrzymanie pozycji lidera – Grupa PZU pozostanie największą i najbardziej rentowną firmą ubezpieczeniową w Europie Środkowo-Wschodniej.

Realizacja postawionych celów będzie możliwa dzięki działaniom koncentrującym się na:

- w segmencie klienta masowego:
 - utrzymaniu udziałów rynkowych w segmencie ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych oraz wprowadzeniu zaawansowanych zasad ustalania cen i reagowania na zmiany rynkowe;
 - dynamicznym rozwoju produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych, w szczególności produktów długoterminowego oszczędzania;
 - dalszym rozwoju w obszarze sprzedaży masowej, m.in. poprzez rozwój podstawowych kanałów dystrybucji;
- w segmencie klienta grupowego:
 - utrzymaniu rentownej pozycji lidera w ubezpieczeniach na życie;
 - kreowaniu rynku ubezpieczeń zdrowotnych, w celu zwiększenia skali biznesu w tym obszarze;
 - aktywnej dosprzedaży klientom grupowym produktów związanych z ubezpieczeniami zdrowotnymi i lekowymi;
 - wzmocnieniu bezpośrednich relacji z ubezpieczonym dzięki ofercie Klubu PZU Pomoc w Życiu;

- w segmencie klienta korporacyjnego:
 - przekształceniu PZU w partnera biznesowego o silnej pozycji eksperckiej, będącego nie tylko podmiotem sprzedającym ubezpieczenia, ale również doradcą dla klienta;
 - utrzymaniu pozycji rynkowej w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz zwiększeniu udziałów rynkowych w ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych;
- w modelu operacyjnym:
 - wprowadzeniu nowego systemu produktowego w PZU, który pozwoli na zwiększenie efektywności operacyjnej;
 - wdrożeniu nowego modelu obsługi klientów, zakładającego zintegrowaną i zgodną z oczekiwaniami klientów strukturę kanałów kontaktu, w szczególności budowę sieci nowoczesnych placówek sprzedażowo-usługowych;
 - dalszej optymalizacji w zakresie likwidacji szkód i świadczeń oraz operacji.

Dodatkowo planowane są działania mające na celu:

- kontynuację działań zmierzających do przekształcenia Grupy PZU w organizację zorientowaną na wyniki;
- zwiększenie skali działania Grupy PZU poprzez ekspansję międzynarodową na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej;
- odświeżenie marki, które pozwoli na jej unowocześnienie i zakomunikowanie zmian, które już zaszły w Grupie PZU;
- wprowadzenie zmian w polityce inwestycyjnej obejmującej m.in. zmianę struktury lokat, której efektem będzie zwiększenie rentowności przy jednoczesnym obniżeniu zmienności wyniku na działalności inwestycyjnej.

27. WYBRANE POZOSTAŁE SPÓŁKI GRUPY PZU

PZU Lietuva

W 2011 roku PZU Lietuva poprawiła pozycję na rynku, obejmując 3. miejsce. Mimo trudnej sytuacji na rynku ubezpieczeń, spółka zwiększyła sprzedaż o blisko 10%. Spółka zdołała obniżyć zarówno wskaźnik szkodowości, jak i kosztów działalności na udziale własnym, konsekwentnie obniżając poziom wskaźnika mieszanego (combined ratio), jednakże prognozowany zysk skonsumowała strata na działalności inwestycyjnej za sprawą ogłoszonej upadłości jednego z największych banków na Litwie. Ogłoszona upadłość była w powszechnej ocenie analityków zdarzeniem niespodziewanym.

W 2011 roku nie wystąpiły nadzwyczajnej wielkości szkody pojedyncze czy katastroficzne. Znaczącym czynnikiem mającym wpływ na wynik finansowy była upadłość współpracującego z PZU Lietuva banku AB Snoras. Łączna kwota wierzytelności AB Snoras wobec PZU Lietuva wynosi 8,6 mln LTL. Spółka zawiązała 100% rezerwy na tę wierzytelność, która była przyczyną ujemnego wyniku finansowego za rok 2011. Konsekwencją jest obniżenie kapitału własnego spółki do poziomu poniżej połowy kapitału zakładowego, co narusza litewskie regulacje dotyczące funkcjonowania spółek prawa handlowego. Implikuje to konieczność podjęcia działań zmierzających do likwidacji naruszenia w perspektywie pierwszego półrocza 2012 roku, poprzez pokrycie straty w trybie wniesienia wkładów pieniężnych przez PZU SA oraz z zysków przyszłych okresów. Sytuacja z odpisem nie wpłynęła na wypłacalność spółki – w tym zakresie wskaźniki zostały zachowane na wymaganym przez regulacje poziomie. Należy zaznaczyć, że bez uwzględnienia opisanego wyżej zdarzenia spółka osiągnęłaby dodatni wynik finansowy wyższy aniżeli w roku ubiegłym.

W 2011 roku PZU Lietuva skupiała się na dalszej poprawie rentowności portfeli komunikacyjnych oraz umocnieniu pozycji na rynku majątkowych ubezpieczeń korporacyjnych.

W 2011 roku prowadzono zainicjowane w poprzednim roku działania zmierzające do pełnej unifikacji majątkowej i życiowej spółki Grupy PZU Lietuva. Celem tego procesu było dostosowanie struktury PZU Lietuva do realizacji wytyczonych założeń właścicielskich, między innymi za sprawą redukcji kosztów działalności operacyjnej.

PZU Ukraine

PZU Ukraine zanotowała w 2011 roku wysoką dynamikę składki przy niewielkim wzroście ukraińskiego rynku ubezpieczeniowego. Po trzech kwartałach spółka zachowała 10. pozycję na klasycznym rynku ubezpieczeń majątkowych i osobowych (dane na koniec III kwartału 2011 roku).

Wprowadzone w 2010 roku modyfikacje w podejściu do taryfikacji produktów komunikacyjnych, stanowiących gros portfela PZU Ukraine, doprowadziły do znaczącej poprawy rentowności w 2011 roku. Pomimo nieznacznego pogorszenia wskaźnika kosztów działalności ubezpieczeniowej, wynik techniczny i finansowy netto były znacząco lepsze niż w roku ubiegłym, przekraczając jednocześnie poziomy założonego planu.

W 2011 roku uwaga spółki szczególnie skupiała się na rentowności portfela ubezpieczeń medycznych, w ramach kontynuacji działań zapoczątkowanych jeszcze w 2010 roku.

W 2011 roku został zainicjowany proces restrukturyzacji kapitałowej. Wyniki finansowe obydwu spółek Grupy PZU Ukraina, spółki majątkowej i życiowej, uległy znaczącej poprawie na tle wyników 2010 roku.

TFI PZU

Wśród kluczowych przedsięwzięć TFI PZU w 2011 roku w obszarze sprzedaży i marketingu wymienić należy:

- aktywne pozyskiwanie pracowniczych programów emerytalnych;
- działania mające na celu uporządkowanie sieci dystrybucji;
- promowanie najlepszych funduszy TFI PZU w mediach.

W 2011 roku TFI PZU dokonało zmian w ofercie produktowej:

- przekształcono dziewięć funduszy inwestycyjnych otwartych, o zróżnicowanej polityce inwestycyjnej w fundusz PZU FIO Parasolowy z wydzielonymi subfunduszami;
- przekształcono fundusz PZU SFIO Ochrony Majątku w Fundusz PZU FIO Ochrony Majątku;
- uruchomiono dwa nowe fundusze inwestycyjne zamknięte: PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 i FIZ RE Income.

Istotne osiągnięcia TFI PZU w 2011 roku:

- uhonorowanie Pracowniczego Programu Emerytalnego prowadzonego przez TFI PZU Polskim Godłem Promocyjnym „Teraz Polska”;
- pozyskanie i obsługa 15 nowych Pracowniczych Programów Emerytalnych;
- uznanie funduszu inwestycyjnego PZU Energia Medycyna Ekologia „ODKRYCIEM ROKU 2011” podczas VII edycji programu Laur Konsumenta/Klienta przeprowadzanym przez redakcję Rzeczpospolitej;
- przyznanie 4 gwiazdek dla Subfunduszu PZU Papierów Dłużnych POLONEZ w Ratingu Analiz Online;
- uruchomienie nowego produktu typu unit-linked z Towarzystwem Ubezpieczeniowym Benefia na Życie SA;
- utworzenie i uruchomienie wspólnie z PZU Życie Programu Inwestycyjnego Millennium Prestige 2;
- rozpoczęcie prac nad uruchomieniem usługi dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy TFI PZU za pośrednictwem zdalnych kanałów: Internet i telefon.

Wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI PZU wyniosła na koniec 2011 roku 5.371,2 mln zł (wzrost o 66,3% w stosunku do końca 2010 roku). Przyrost wartości aktywów netto wynikał z inwestycji własnych spółek Grupy PZU w jednostki uczestnictwa funduszy TFI PZU oraz w certyfikaty inwestycyjne dedykowanych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, dodatniego salda wpłat i umorzeń uczestników funduszy oraz ze wzrostu wartości lokat funduszy.

PZU AM

PZU AM, zgodnie z założeniami, w 2011 roku świadczył usługi wyłącznie na rzecz spółek z Grupy PZU, tj. PZU, PZU Życie, TFI PZU i MPTE PZU SA.

Zgodnie z założeniami w 2011 roku PZU AM rozpoczął zarządzanie nowymi portfelami inwestycyjnymi (PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2; FIZ RE Income; Fundusze Modelowe dla PZU Życie).

PZU Pomoc SA

W 2011 roku zrealizowano wiele nowych inicjatyw, m.in:

- uruchomienie platformy aukcyjnej „PZU Pomoc ONLINE”, której celem jest sprzedaż uszkodzonych pojazdów i mienia;
- zakup samochodów pomocy drogowej i domowej;
- wdrożenie obsługi programów lojalnościowych:
 - „Klub PZU Pomoc w Życiu” – dla klientów PZU Życie posiadających ubezpieczenie na życie w sektorze ubezpieczeń grupowych;
 - „Karta Klienta PZU-Niezguba” – dla klientów PZU posiadających pakiet komunikacyjny (minimum w zakresie OC i AC). Działanie programu w formie pilotażowej zakończy się w grudniu 2012 roku;
 - „PZU Business Club” – dla przedstawicieli przedsiębiorców współpracujących z PZU lub PZU Życie, o określonym przypisie składki ubezpieczeniowej lub liczbie osób zgłoszonych do ubezpieczenia;
- uruchomienie działalności operacyjnej w zakresie medycznej obsługi.

W lipcu 2011 roku Spółka, z liczbą zakontraktowanych ponad 600 placówek medycznych na terenie całego kraju oraz uruchomioną infolinią medyczną, zakończyła przygotowania do uruchomienia działalności operacyjnej w zakresie oferowania i organizacji usług medycznych.

Z dniem 11 sierpnia 2011 roku Spółka zawarła z PZU Życie umowę o współpracy w zakresie świadczenia usług medycznych dla klientów ubezpieczenia zdrowotnego Grupy PZU. Tym samym z dniem 1 września 2011 roku PZU Życie przyjął do obsługi pierwszą grupę klientów (pracownicy PZU oraz PZU Życie) – łącznie 8255 ubezpieczonych.

PZU Centrum Operacji

PZU Centrum Operacji zrealizowało w 2011 roku szereg przedsięwzięć, do których m.in. można zaliczyć:

- włączenie Centrum Obsługi Ubezpieczeń w Warszawie oraz części Telecentrum do struktur organizacyjnych PZU CO;
- realizację projektu obsługi i dystrybucji produktu Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) dla PTE PZU i PZU Życie;
- wytworzenie Internetowej Platformy Aukcyjnej dla PZU Pomoc;
- optymalizację procesów obsługowych i wykorzystywanych zasobów.

28. PODATKOWA GRUPA KAPITAŁOWA PZU

W dniu 5 września 2008 roku Zarządy PZU i PZU Życie podjęły uchwałę o utworzeniu przez PZU i PZU Życie Podatkowej Grupy Kapitałowej (dalej: „PGK”) w rozumieniu Ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. Nr 74 z 2011 r., poz. 397 z późn. zm., „Ustawa o CIT”). W skład PGK wchodziły PZU i PZU Życie, a powołana została na okres 3 lat – od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2011 roku.

W dniu 27 września 2011 roku pomiędzy spółkami Grupy PZU została podpisana nowa umowa Podatkowej Grupy Kapitałowej, obejmująca 9 spółek: PZU, PZU Życie, TFI PZU, PZU AM,

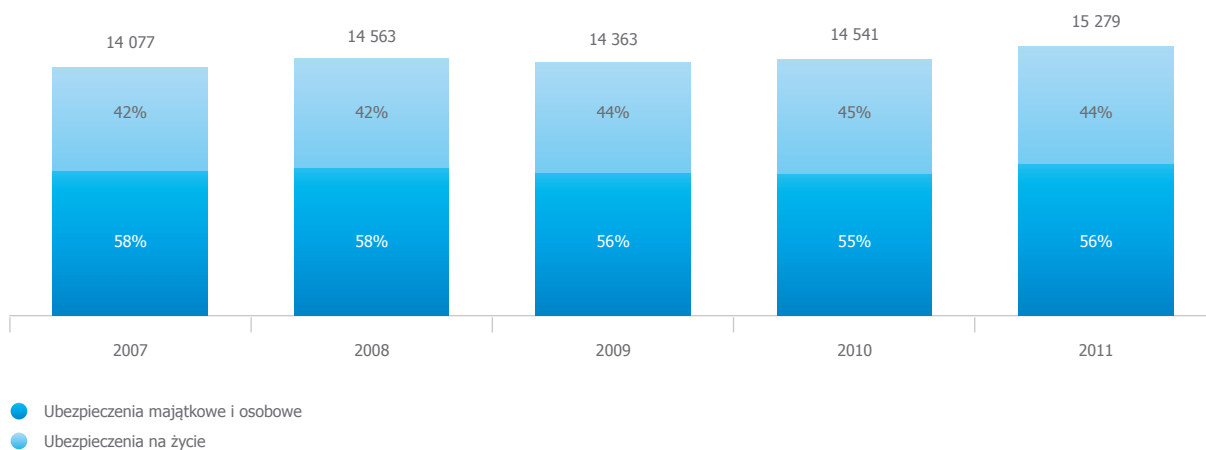
PZU CO, PZU Pomoc SA, Ipsilon BIS SA, Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o., Ipsilon Sp. z o.o. PGK powołana została na okres 3 lat – od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2014 roku.

W przypadku obydwu umów PGK spółką dominującą i reprezentującą PGK jest PZU. Zgodnie z art. 25 ust. 1 Ustawy o CIT, PGK rozlicza się z Urzędem Skarbowym w cyklach miesięcznych. PZU dokonuje wpłat zaliczek do US z tytułu podatku CIT, należnych od wszystkich spółek wchodzących w PGK, a one przekazują do PZU zaliczki na podatek CIT, dotyczące swojej działalności gospodarczej.

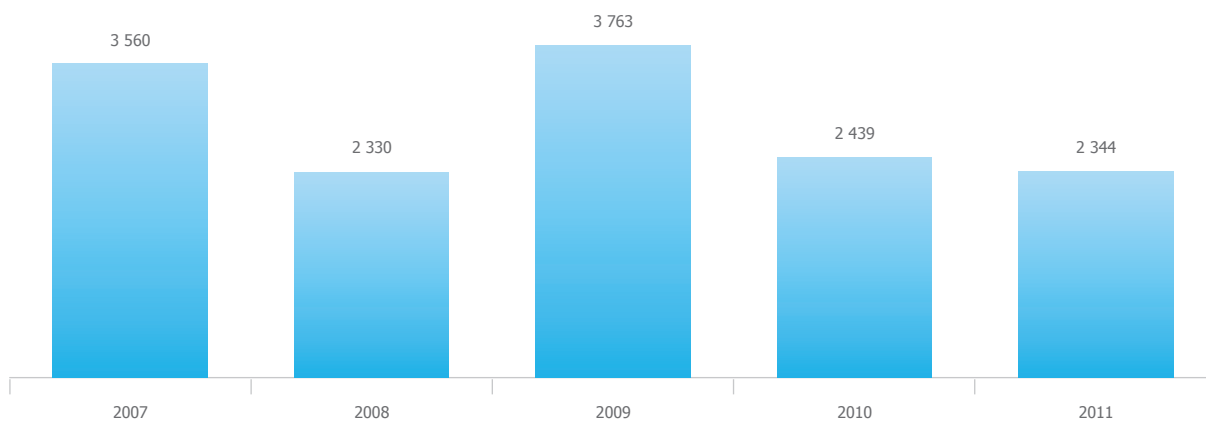

29. FINANSOWE PODSUMOWANIE 2011 ROKU – DANE SKONSOLIDOWANE

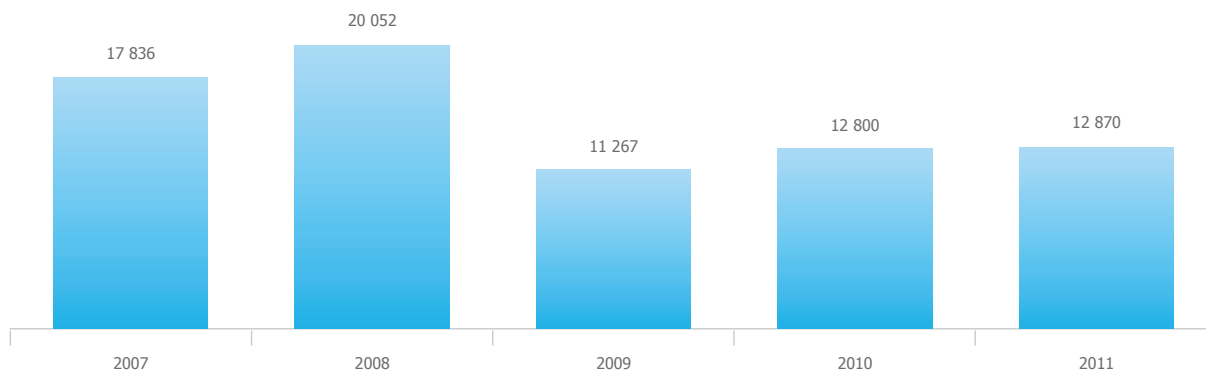
Składka przypisana brutto (w mln zł, %)

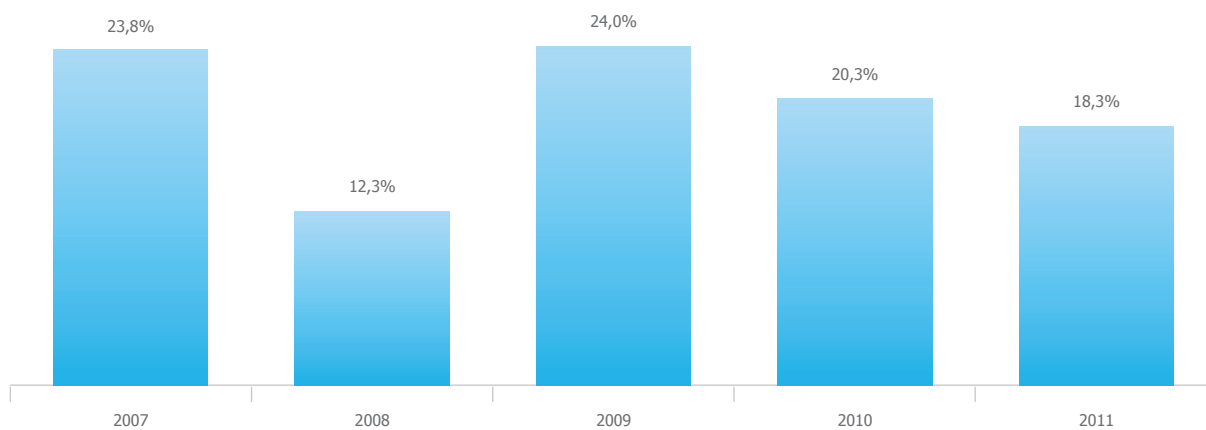
Wynik finansowy netto (w mln zł)

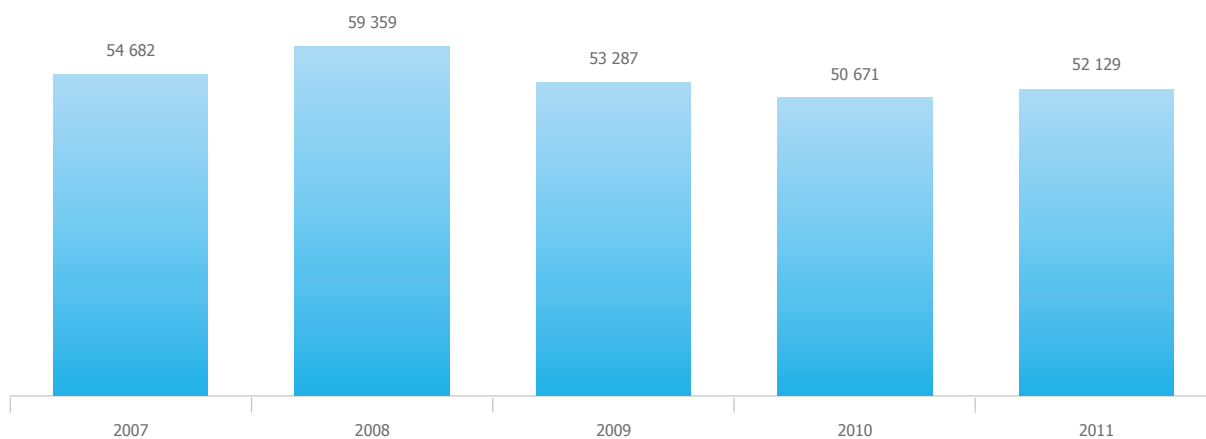
Kapitały własne (w mln zł)

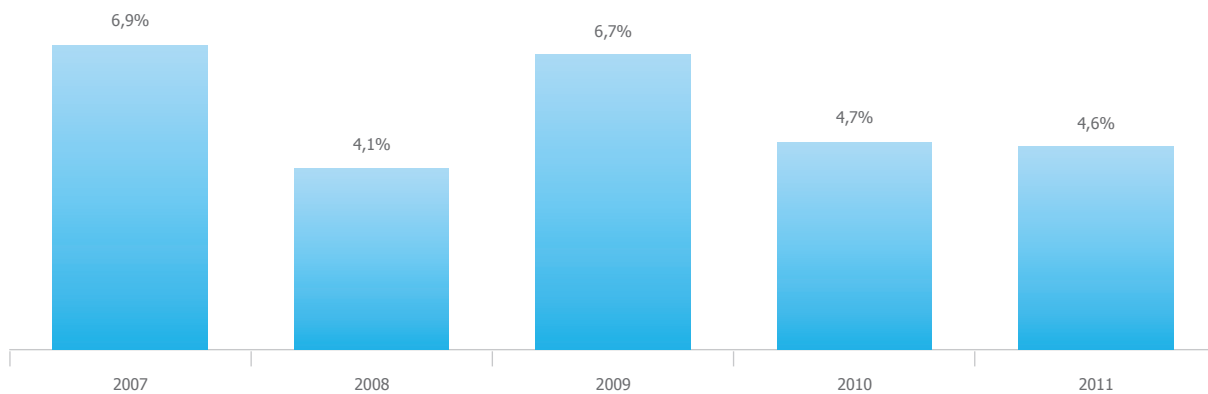
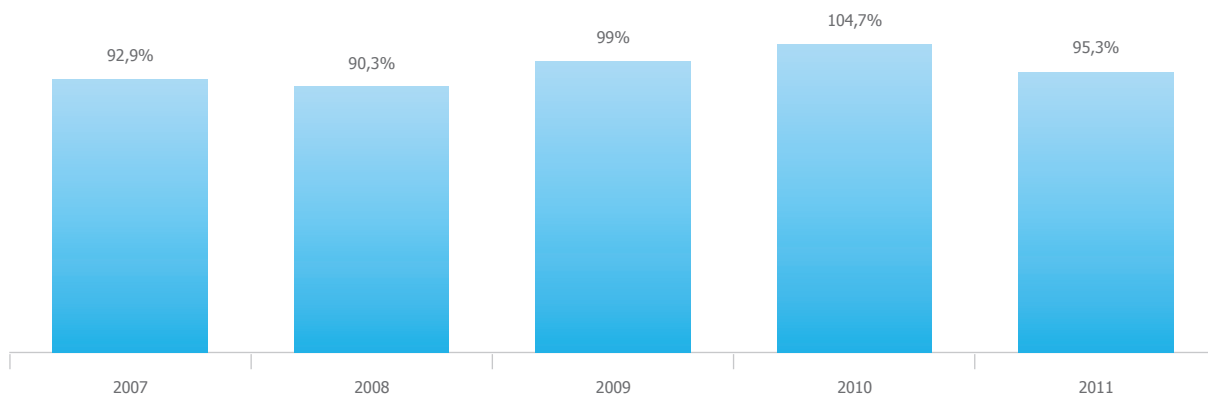
Rentowność kapitałów własnych – ROE (%)¹⁾

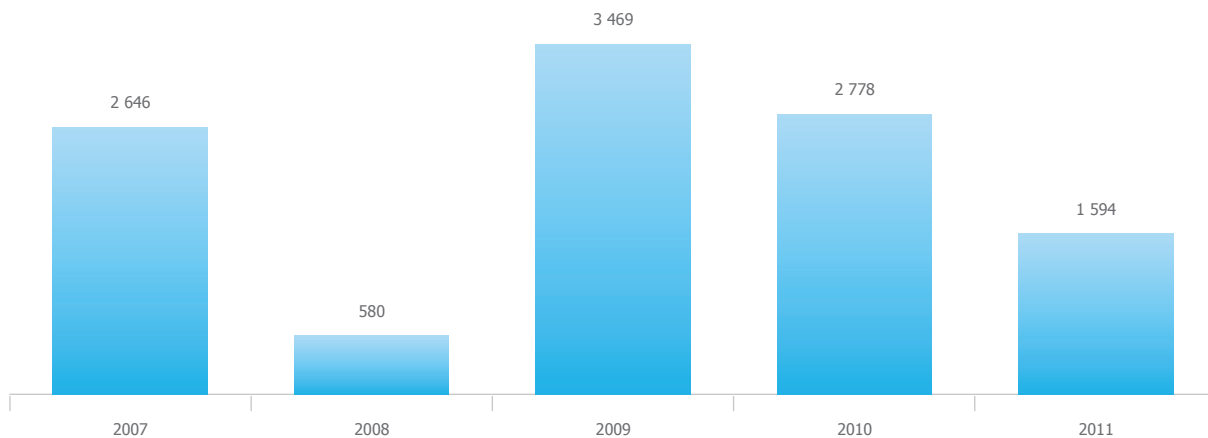
Suma aktywów (w mln zł)

¹⁾ ROE – wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Rentowność aktywów – ROA (%²⁾)Wskaźnik mieszany – COR (%³⁾)

Wyniki z lokat (w mln zł)

Źródło: Grupa PZU, dane wg MSSF

²⁾ ROA – wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

³⁾ COR – wskaźnik mieszany dla segmentu ubezpieczeń majątkowych, suma wskaźnika kosztów i odszkodowań.

Wynik finansowy netto Grupy PZU w 2011 roku wyniósł 2.343,9 mln zł. Zysk z działalności operacyjnej Grupy PZU w 2011 roku wyniósł 2.956,7 mln zł i był niższy o 4,3% w stosunku do wyniku roku poprzedniego, co wynikało głównie z niższych wyników z działalności inwestycyjnej (-42,6%). Spadek ten został w znacznym stopniu skompensowany wzrostem składki zarobionej netto o 4,8% oraz spadkiem odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto o 1,6%. Wskaźnik ROE⁴⁾ według stanu na koniec 2011 roku wyniósł 18,3%.

Zysk netto PZU (podmiotu dominującego w Grupie PZU) w 2011 roku wyniósł 2.582,3 mln zł, co daje 29,90 zł na akcję. Stan lokat PZU na koniec 2011 roku wyniósł 24.882,9 mln zł. Kapitały własne osiągnęły wartość 11.745,4 mln zł. Wskaźnik ROE według stanu na koniec 2011 roku wyniósł 21,8%. Spółka wypłaciła dywidendę w wysokości 26,00 zł na akcję brutto.

⁴⁾ ROE – wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

30. UWARUNKOWANIA MAKROEKONOMICZNE W 2011 ROKU

Podstawowe trendy w gospodarce i tempo wzrostu gospodarczego

W 2011 roku PKB w Polsce wzrósł o 4,3%, przewyższając oczekiwania, jak również dynamikę odnotowaną rok wcześniej (3,9%). Tempo wzrostu popytu krajowego uległo w 2011 roku lekkiemu spowolnieniu – do 3,8% wobec 4,6% w roku 2010, a eksport netto, w przeciwieństwie do 2010 roku, wniósł dodatni wkład we wzrost PKB. Konsumpcja indywidualna była ponownie najważniejszym czynnikiem wzrostu gospodarczego w 2011 roku, zwiększając się o 3,1% wobec 3,2% w 2010 roku. Jednak w II półroczu jej dynamika zaczęła się już zauważalnie zmniejszać, ze względu na coraz wolniejszy wzrost realnych dochodów. Ponadto, niższe niż w 2010 roku było spożycie publiczne. Natomiast w 2011 roku z kwartału na kwartał rosła dynamika inwestycji w środki trwałe, do czego przyczyniły się przede wszystkim publiczne inwestycje infrastrukturalne. W całym 2011 roku inwestycje wzrosły o 8,5%, wobec spadku o 0,2% rok wcześniej i stały się niemal równie istotnym czynnikiem wzrostu PKB jak konsumpcja indywidualna. Wkład zapasów do wzrostu PKB był w 2011 roku wyraźnie mniejszy niż w 2010 roku, a w ostatnim kwartale stał się po raz pierwszy od 2009 roku ujemny.

Po stronie podażowej wzrostu gospodarczego najbardziej spektakularnie w 2011 roku wzrosła wartość dodana w budownictwie (11,8% wobec 6,4% w 2010 roku), potwierdzając tym samym ważną rolę inwestycji infrastrukturalnych. Wartość dodana w przemyśle rosła wolniej w 2011 roku w porównaniu do 2010 roku (6,3% wobec 9,4%). Natomiast przyspieszenie wzrostu wartości dodanej odnotowane zostało w handlu i naprawie pojazdów samochodowych (4,6% wobec 2,6%).

Rynek kapitałowy

W 2011 roku, pomimo dobrej sytuacji finansowej spółek oraz relatywnie wysokiego wzrostu PKB, główne indeksy polskiego rynku akcji WIG oraz WIG20 odnotowały spadki odpowiednio o 20,8% oraz 21,9%. Do kwietnia indeksy rosły

wraz z oczekiwaniami przyspieszenia globalnego wzrostu gospodarczego. W II kwartale perspektywy globalnego wzrostu pogorszyły się, co przełożyło się na wzrost awersji inwestorów do ryzyka na światowych rynkach finansowych. W III kwartale zaostrenie kryzysu zadłużeniowego w strefie euro, problemy fiskalne w USA oraz obniżenie najwyższej oceny wiarygodności finansowej i rewizja danych o PKB tego kraju, przyczyniły się do gwałtownego nasilenia awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych, skutkującej także spadkiem indeksu WIG oraz WIG20.

W czasie zawirowań na światowych rynkach finansowych w 2011 roku rentowność polskich obligacji pozostawała na relatywnie stabilnym poziomie. W warunkach zaostrenia się kryzysu zadłużeniowego w strefie euro i wzmożonej ostrożności inwestorów na globalnym rynku długu, rentowności polskich dziesięcio- i pięcioletnich obligacji skarbowych obniżyły się pomiędzy końcem 2011 roku a końcem 2010 roku odpowiednio o 16 i 17 pkt. bazowych. Rentowności obligacji 2-letnich wzrosły natomiast o 7 pkt. bazowych. W ujęciu średniorocznym, rentowności polskich obligacji były nieco wyższe niż w 2010 roku – w przypadku obligacji 2- i 5-letnich odpowiednio o 7 i 11 pkt. bazowych, natomiast w przypadku obligacji dziesięcioletnich o 19 pkt. bazowych. Odporność polskiego rynku długu na zjawiska kryzysowe wynikała między innymi z utrzymywania się relatywnie wysokiego wzrostu gospodarczego, postępu w ograniczaniu deficytu budżetowego oraz sprawnego zarządzania finansowaniem potrzeb pożyczkowych.

Polityka pieniężna, stopy procentowe, inflacja

W 2011 roku średnioroczna inflacja (CPI) wyniosła 4,3% wobec 2,6% w 2010 roku, a w końcu roku ceny dóbr konsumpcyjnych były wyższe w porównaniu z końcem 2010 roku o 4,6% (3,1% r/r w końcu 2010 roku). Przyspieszenie inflacji w I półroczu 2011 roku wynikało z oddziaływania tendencji ogólnoswiatowych – wzrostu cen żywności oraz innych surowców (w tym głównie paliw), a także podwyżek cen admini-

strowanych (w tym cen nośników energii dla gospodarstw domowych) oraz podniesienia stawek podatku VAT. W II półroczu 2011 roku czynnikiem proinflacyjnym było z kolei silne osłabienie złotego w odniesieniu do głównych walut. W ciągu 2011 roku systematycznie rosła także inflacja netto (CPI bez cen żywności i energii), osiągając w końcu roku poziom 3,1%. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) rozpoczęła na początku 2011 roku cykl podwyżek stóp procentowych, podnosząc je czterokrotnie w ciągu I półrocza 2011 roku, każdorazowo o 25 pkt. bazowych. Od czerwca 2011 roku, w obliczu nasilenia kryzysu zadłużeniowego w strefie euro i wzrostu związanej z tym niepewności co do perspektyw wzrostu gospodarczego Polski, RPP zdecydowała się pozostawić stopy procentowe na niezmienionym poziomie (przy stopie referencyjnej NBP 4,5%).

Rynek pracy i konsumpcja

W ciągu 2011 roku sytuacja na rynku pracy ulegała systematycznemu pogorszeniu. Pomimo wzrostu zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o ok. 124 tys. osób w grudniu 2011 roku w stosunku do grudnia 2010 roku (2,3% r/r wobec 2,4% r/r w 2010 roku), od II kwartału 2011 roku słabł popyt na pracę. Wyhamowanie wzrostu zatrudnienia wraz z nieznacznie wyższą liczbą osób aktywnych zawodowo przyczyniły się do utrzymania stopy bezrobocia rejestrowanego na podwyższonym poziomie (średniorocznie 12,4% wobec 12,1% w 2010 roku, w końcu roku 12,5% wobec 12,4%). W tych warunkach dynamika wynagrodzeń pozostawała umiarkowana. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło co prawda w 2011 roku nominalnie o 5,4% wobec 3,9% rok wcześniej, ale w sektorze przedsiębiorstw w II połowie roku zarówno nominalna, jak i realna dynamika płac stopniowo malała. W końcu 2011 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw było, po uwzględnieniu inflacji, nieznacznie niższe niż w końcu roku 2010. Wysoka inflacja była istotnym czynnikiem wpływającym na obniżenie dynamiki realnych dochodów gospodarstw domowych w ciągu 2011 roku, zwłaszcza ze względu na obniżoną dynamikę świadczeń społecznych. W tej sytuacji konsumpcja indywidualna wzrosła o 3,1% wobec 3,2% w 2010 roku, ale jej dynamika w II półroczu wyraźnie osłabła. W IV kwartale 2011 roku ponownie wyraźnie pogorszyły się wskaźniki nastrojów konsumenckich.

Kursy walut

Wzrost awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych, związany z nasileniem kryzysu zadłużeniowego w strefie euro, przyczynił się w II połowie 2011 roku (zwłaszcza w III kwartale)

do osłabienia kursu złotego i wzrostu jego zmienności. Kurs EUR w złotych (fixing NBP) był w końcu 2011 roku wyższy o 11,5%, w porównaniu z końcem 2010 roku, natomiast kurs USD w złotych o 15,3%. Zmiany kursu złotego w ujęciu średniorocznym były mniejsze – kurs EUR w złotych wzrósł o 3,1%, a kurs USD w złotych obniżył się o 1,7%. W warunkach wzmożonej awersji do ryzyka umacniał się silnie wobec złotego także CHF, którego kurs w złotych był na koniec 2011 roku o 14,8% wyższy w stosunku do końca 2010 roku.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sektor ubezpieczeniowy

Sytuacja makroekonomiczna miała niejednoznaczny wpływ na sprzedaż ubezpieczeń. Z jednej strony, relatywnie wysoki wzrost PKB powinien sprzyjać wzrostowi popytu na usługi ubezpieczeniowe. Z drugiej strony jednak, zwłaszcza w II połowie roku, słabła dynamika realnych dochodów i tym samym pogarszały się warunki wzrostu popytu konsumpcyjnego. Wzrost PKB w coraz większym stopniu „napędzany był” przez inwestycje, zwłaszcza infrastrukturalne.

W 2011 roku obniżyły się m.in. produkcja, import i sprzedaż samochodów, co wpłynęło na starzenie się parku samochodowego w Polsce oraz spadek popytu na ubezpieczenia AC¹⁾. Spadła także dynamika sprzedaży towarów konsumpcyjnych trwałego użytku. Z kolei w 2011 roku nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw wzrosły po spadku w 2010 roku. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2011 roku poprawiły się w stosunku do 2010 roku, przyczyniając się do poprawy uwarunkowań sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dla klientów korporacyjnych.

Osłabienie złotego wobec euro było czynnikiem negatywnie wpływającym na wskaźnik szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych, poprzez wpływ na ceny importowanych części zamiennych (proces rozłożony w czasie ze względu na utrzymywanie określonych stanów magazynowych przez importerów).

W 2011 roku miało miejsce pewne ożywienie na rynku kredytów, co mogło mieć pozytywny wpływ na poziom sprzedaży powiązanych z nimi ubezpieczeń finansowych. Zjawisko to dotyczyło przede wszystkim kredytów dla przedsiębiorstw. Przyrost kredytów hipotecznych był mniejszy niż przed rokiem, a wartość udzielonych kredytów konsumpcyjnych zmniejszyła się.

Spadek cen akcji w 2011 roku – wynikający z globalnego wzrostu awersji do ryzyka – wpłynął niekorzystnie na dochody z lokat oraz na popyt na ubezpieczenia inwestycyjne typu unit-linked.

¹⁾ Dane o produkcji samochodów wg GUS, dane o sprzedaży i imporcie – informacje firmy Samar.

31. UDZIAŁY RYNKOWE PZU, PZU ŻYCIE I PTE PZU

Rynek ubezpieczeń ogółem

Wartość składki przypisanej brutto całego sektora ubezpieczeń w Polsce według Polskich Standardów Rachunkowości („PSR”) na koniec grudnia 2011 roku¹⁾ wyniosła 57.150 mln zł, co oznacza wzrost o 5,5% (+2.987 mln zł) w porównaniu do poprzedniego roku.

¹⁾ Najbardziej aktualne dane opublikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) na moment sporządzenia Raportu Roczno Grupy PZU.

Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe

Składka zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych za cztery kwartały 2011 roku wzrosła o 11,3% do kwoty 25.301 mln zł w porównaniu do czterech kwartałów poprzedniego roku.

Udział PZU mierzony przypisem składki brutto w polskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniósł na koniec grudnia 2011 roku 32,6%. PZU pozostaje niezmiennie liderem rynku ubezpieczeń w Polsce, w szczególności ubezpieczeń komunikacyjnych.

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – składka przypisana brutto

Rynek ubezp. majątkowych – składka przypisana brutto	2011			2010		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
AC	2 285	5 822	3 537	2 258	5 263	3 005
OC komunikacyjne	2 891	8 725	6 101	2 591	7 674	5 083
Inne produkty	3 071	10 754	7 416	2 935	9 804	6 869
RAZEM	8 247	25 301	17 054	7 784	22 741	14 957

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU.

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – struktura składki przypisanej brutto

Struktura przypisu składki	2011			2010		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
AC	27,7%	23,0%	20,7%	29,0%	23,1%	20,0%
OC komunikacyjne	35,1%	34,5%	35,8%	33,3%	33,8%	34,0%
Inne produkty	37,2%	42,5%	43,5%	37,7%	43,1%	46,0%
RAZEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU.

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – udział PZU w składce rynku

Udział PZU w składce rynku (w %)	2011	2010
AC	39,3%	42,9%
OC komunikacyjne	33,1%	33,8%
Inne produkty	28,6%	29,9%
RAZEM	32,6%	34,2%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU

Główną przyczyną spadku udziału rynkowego PZU w rynku ubezpieczeń majątkowych była realizacja programu restrukturyzacji portfela ubezpieczeń korporacyjnych, przede wszystkim w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych mających na celu obniżenie poziomu szkodowości. W ramach tego programu

prowadzona jest restrykcyjna polityka underwritingowa w odniesieniu do rodzajów działalności o podwyższonym ryzyku, której głównym założeniem jest bezpieczeństwo posiadanego portfela i dodatni wynik techniczny.

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – wyniki techniczne

mln zł

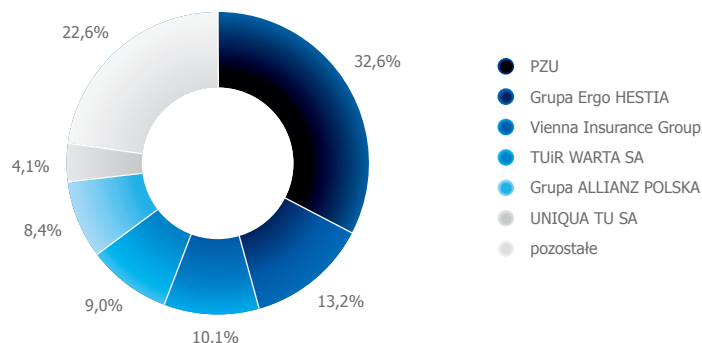
Wyniki techniczne	2011			2010		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
AC	248	333	85	(6)	(315)	(309)
OC komunikacyjne	(105)	(512)	(407)	(160)	(908)	(748)
Inne produkty	189	608	419	(163)	(53)	110
RAZEM	332	429	97	(329)	(1 276)	(947)

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU.

Ze względu na wzrost stawek oraz przebudowę jakości portfela w ubezpieczeniach komunikacyjnych (szczególnie w segmencie klienta korporacyjnego), jak również brak zdarzeń katastroficznych, które istotnie wpłynęły na wynik PZU w roku 2010, Spółka

utrzymywała bardzo dobre wyniki techniczne w porównaniu z innymi zakładami na rynku. Jest to szczególnie widoczne w linii ubezpieczeń komunikacyjnych.

Udział największych zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w Polsce

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010.

Ubezpieczenia na życie

Porównując rok do roku, składka przypisana brutto rynku ubezpieczeń na życie wzrosła o +1,4%, co oznacza spowolnienie w stosunku do dynamiki 2010, która wyniosła +3,8%. Osłabienie tempa wzrostu zanotowano zarówno w składce regularnej (dynamika 2011 do 2010 na poziomie +1,9%, w porównaniu do dynamiki 2010 do 2009 na poziomie +8,3%). Składka jednorazowa nieznacznie wzrosła (+0,9%, w porów-

naniu do braku wzrostu między 2010 i 2009). Wolniejsze tempo wzrostu składki regularnej jest skorelowane ze wzrostem bezrobocia, któremu towarzyszyła stopniowo malejąca dynamika płac w sektorze przedsiębiorstw. Utrzymujący się stabilny poziom składki jednorazowej wynika z ograniczenia podaży „poliso-lokat” (ze względu na niską rentowność i znaczące wymogi kapitałowe) oraz z niższego popytu na ubezpieczenia typu unit-linked (niepewna sytuacja na rynkach finansowych i lokowanie środków w bezpiecznych aktywach).

Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto i wynik techniczny

mln zł

Rynek ubezp. na życie – składka przypisana brutto vs wynik techniczny	2011			2010		
	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie
Składka przypisana	9 806	31 849	22 043	9 300	31 422	22 122
Wynik techniczny	2 015	3 345	1 330	2 145	3 601	1 456

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU Życie.

Rok 2011 przyniósł wzrost udziału rynkowego PZU Życie do 30,8% (+1,2 p.p. w stosunku do 2010 roku). Dominujący udział w kluczowym dla Spółki segmencie składki regularnej został utrzymany i wyniósł 43,4%. Natomiast dzięki współpracy z bankami PKO BP SA oraz Millenium SA wzrósł udział PZU Życie w segmencie składki jednorazowej (o 1,9 p.p. do 19,5%).

Wynik techniczny PZU Życie stanowi większość wyniku uzyskiwanego przez wszystkie towarzystwa ubezpieczeń na życie. Warto podkreślić, że mimo spadku wyniku technicznego PZU Życie w 2011 roku, marża wyniku technicznego na składce przypisanej wciąż ponadtrzykrotnie przekracza marżę uzyskiwaną łącznie przez resztę towarzystw oferujących ubezpieczenia na życie (20,6% vs 6,0%).

Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto

mln zł

Rynek ubezp. na życie – składka przypisana brutto	2011			2010		
	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie
Składka okresowa	6 530	15 040	8 510	6 363	14 758	8 395
Składka jednorazowa	3 276	16 808	13 532	2 937	16 664	13 727
RAZEM	9 806	31 849	22 042	9 300	31 422	22 122

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2011, Rynek ubezpieczeń 4/2010, dane PZU Życie.

Ubezpieczenia emerytalne

Pozycja OFE PZU na rynku emerytalnym w Polsce

Rynek ubezpieczeń emerytalnych	31 grudnia 2011			31 grudnia 2010		
	OFE PZU	Rynek OFE	Rynek OFE bez PZU	OFE PZU	Rynek OFE	Rynek OFE bez PZU
Liczba członków funduszu	2 214 995	15 493 373	13 278 378	2 193 502	14 930 991	12 737 489
Aktywa zarządzane netto w mln zł	30 523	224 720	194 197	30 660	221 251	190 592

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Rynek emerytalny. Dane miesięczne.

Udział OFE PZU w rynku emerytalnym w Polsce

Udział OFE PZU „Złota Jesień” w rynku (w %)	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Liczba członków funduszu	14,3%	14,7%
Aktywa zarządzane netto	13,6%	13,9%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Rynek emerytalny. Dane miesięczne.

Na koniec 2011 roku członkami Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) było ok. 2.215 tys. osób, co stanowiło 14,3% ogólnej liczby członków otwartych funduszy emerytalnych („OFE”) i dało OFE PZU trzecie miejsce na rynku. W stosunku do stanu na koniec 2010 roku liczba członków OFE PZU wzrosła o 21,5 tys. osób, tj. 1,0%.

W 2011 roku liczba osób zawierających po raz pierwszy umowę z funduszami emerytalnymi spadła w porównaniu do 2010 roku aż o 40%. Główną przyczyną tego spadku było ograniczanie aktywności akwizycyjnej funduszy spowodowane obniżeniem składki przekazywanej do OFE oraz wzrostem stopy bezrobocia wśród absolwentów.

Ponadto zmalała liczba osób decydujących się na zmianę funduszu (spadek o 5,0% w stosunku do roku 2010). OFE PZU znalazł się wśród funduszy, które odnotowały ujemny bilans transferów (-12.962 osoby), był to jednak najlepszy rezultat wśród trzech największych funduszy (ING OFE odnotował bilans -51 tys. osób, natomiast Aviva OFE -111 tys. osób).

Na koniec 2011 roku łączna wartość aktywów netto wszystkich OFE wyniosła 224.720,1 mln zł i wzrosła o 1,6% w stosunku do końca 2010 roku. Aktywa OFE PZU spadły w tym okresie o 0,4% do poziomu 30.523 mln zł, co plasowało OFE PZU na trzecim miejscu wśród operujących na tym rynku OFE pod względem poziomu aktywów.

Fundusze inwestycyjne

Według danych Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami („IZFA”) na koniec grudnia 2011 roku wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych w Polsce wyniosła około 114,7 mld zł, przy czym spadek wartości zarządzanych aktywów w 2011 roku wyniósł ok. 4,8%. Saldo wpłat i umorzeń wyniosło minus 3,3 mld zł. Najwięcej nowych środków wpłynęło do funduszy dłużnych, pieniężnych i gotówkowych (po ok. 2,1 mld zł). Natomiast największy odpływ środków odnotowano w funduszach mieszanych (ok. 5,8 mld zł) i akcyjnych (ok. 2,9 mld zł). Udział pięciu największych towarzystw funduszy inwestycyjnych

pod względem wartości aktywów netto zarządzanych funduszy inwestycyjnych na koniec grudnia 2011 roku wyniósł 41,3%.

Pod względem wartości aktywów netto zarządzanych funduszy, TFI PZU plasuje się na 10. miejscu wśród 33 towarzystw funduszy inwestycyjnych objętych raportem IZFA. Jednocześnie TFI PZU pozostaje liderem w segmencie pracowniczych programów emerytalnych wśród krajowych towarzystw funduszy inwestycyjnych, gromadząc aktywa o wartości ponad 1,3 mld zł.

Czynniki makroekonomiczne, które wpłyną na działalność Grupy PZU w 2012 roku

Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego wraz z możliwym nieznacznym pogorszeniem sytuacji na rynku pracy mogą wpłynąć niekorzystnie na dynamikę popytu na produkty ubezpieczeniowe.

Kryzys zadłużeniowy w strefie euro będzie w 2012 roku nadal czynnikiem ryzyka dla wzrostu gospodarczego w Polsce. Może także przyczynić się do podtrzymania podwyższonej zmienności cen aktywów finansowych, a w przypadku ponownego zaostrzenia – nawet ich spadku, co wpłynęłoby negatywnie na dochody z lokat.

Od dnia 1 kwietnia 2012 roku zostały zlikwidowane tzw. lokaty jednodniowe, których konstrukcja wykorzystywała lukę w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 8 z 2005 r., poz. 60 z późn. zm.), umożliwiającej odstępianie od naliczenia podatku od zysków kapitałowych w przypadku, gdy jego wysokość nie przekraczałaby 50 gr. Zmiany zostały usankcjonowane w Ustawie z dnia 22 grudnia 2011 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. Nr 291 z 2011 r., poz. 1707). Wprowadzenie ww. zmian w życie będzie oznaczało powrót zainteresowania rynku tzw. poliso-lokatami oferowanymi przez ubezpieczycieli życiowych, a dla PZU Życie oznacza możliwość zwiększenia potencjału sprzedaży tego typu ubezpieczeń w kanale bancassurance oraz sieci placówek własnych.

32. WYNIKI FINANSOWE GRUPY PZU W 2011 ROKU

Zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy PZU w 2011 roku

Wyniki finansowe Grupy PZU w 2011 roku były kształtowane głównie przez:

- zmiany w strukturze przypisu składki w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych spowodowanych:
 - restrukturyzacją portfela klientów korporacyjnych;
 - efektem podwyżek taryf (od 2010 roku) dla klientów indywidualnych;
- poprawę rentowności w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, głównie w produktach komunikacyjnych i majątkowych:
 - znacznie niższy wpływ w analizowanym okresie zdarzeń o charakterze katastroficznym, które w 2010 roku dotyczyły głównie szkód śniegowych i powodziowych (udział własny PZU wyniósł 369,4 mln zł);
- stabilny wzrost składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach grupowych ochronnych;
- spadek kosztów administracyjnych dzięki utrzymaniu ścisłej dyscypliny kosztowej oraz przeprowadzonemu programowi restrukturyzacji, w tym procesowi zwolnień grupowych w oddziałach regionalnych i jednostkach specjalistycznych;

- niższe wyniki z działalności inwestycyjnej w porównaniu do roku poprzedniego na skutek słabej koniunktury na rynkach kapitałowych, w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA.

Komentarz do skonsolidowanych wyników finansowych Grupy PZU

Składki

Składki przypisane brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich za 2011 roku wyniosły 15.279,3 mln zł (14.541,0 mln zł w 2010 roku). Wzrost o 738,2 mln zł (+5,1%) w porównaniu do ubiegłego roku wynikał ze zwiększenia sprzedaży w obu segmentach – majątkowym i osobowym, jak i na życie. Główne linie produktowe, które odnotowały wzrosty w 2011 roku, to: ubezpieczenia OC komunikacyjne w segmencie klienta masowego (+287,3 mln zł), ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych (+102,0 mln zł) oraz ubezpieczenia grupowe (+179,5 mln zł).

Zmiany składek zostały szczegółowo omówione w komentarzu do wyników segmentów.

Podział składki przypisanej brutto dla Grupy PZU

tys. zł

Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	2011	2010	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	8 527 492	8 028 481	6,2%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	8 491 093	7 991 069	6,3%
W ubezpieczeniach pośrednich	36 399	37 412	(2,7)%
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach na życie	6 751 770	6 512 541	3,7%
Składki indywidualne	2 401 961	2 342 210	2,6%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	2 401 961	2 342 210	2,6%
Składki ubezpieczeń grupowych	4 349 809	4 170 331	4,3%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	4 349 809	4 170 331	4,3%
Składki przypisane brutto	15 279 262	14 541 022	5,1%

Wyniki z działalności inwestycyjnej

Dochód z działalności lokacyjnej za dwanaście miesięcy zakończonych 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniósł

odpowiednio 1.593,8 mln zł i 2.777,8 mln zł (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi, tj. kontraktami, które nie zawierają znaczącego ryzyka ubezpieczeniowego).

Wynik z działalności lokacyjnej

tys. zł

Wyniki z działalności lokacyjnej	2011	2010	% zmiana
Przychody odsetkowe	1 835 917	1 772 869	3,6%
Przychody z dywidend	122 148	77 655	57,3%
Przychody z tytułu nieruchomości inwestycyjnych	27 256	19 940	36,7%
Różnice kursowe	28 610	(17 178)	-
Pozostałe	(43 677)	(28 768)	-
Przychody netto z inwestycji razem	1 970 254	1 824 518	8,0%
Wynik netto z realizacji inwestycji	(75 196)	303 152	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	(112 051)	(103 701)	-
Wynik netto z realizacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji razem	(187 247)	199 451	-
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	(189 181)	753 805	-
Dochód z działalności lokacyjnej	1 593 826	2 777 774	(42,6)%

Spadek pozycji „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej” o 943,0 mln zł spowodowany był głównie przez spadek cen instrumentów kapitałowych na rynkach finansowych – indeks WIG spadł w 2011 roku o 20,8%, podczas gdy w 2010 roku wzrósł o 18,8%.

Wynik netto z realizacji inwestycji był niższy o 386,7 mln zł w porównaniu do roku ubiegłego, na co wpływ również miał spadek cen instrumentów kapitałowych na rynkach finansowych w 2011 roku.

Wzrost przychodów netto z inwestycji o 145,7 mln zł spowodowany był m.in. przez wpływ różnic kursowych na przychody odsetkowe od instrumentów finansowych denominowanych w euro – w 2011 roku średniorocznie złoty osłabił się wobec euro o 3,1%, w odróżnieniu od umocnienia się złotego wobec euro o 1,7% w 2010 roku. W 2011 roku wyższe niż w ubiegłym roku były również przychody odsetkowe, przychody z dywidend oraz przychody z nieruchomości inwestycyjnych.

Działalność lokacyjna Grupy PZU jest prowadzona przy zachowaniu odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa, płynności i rentowności. Ponadto spółki Grupy PZU nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy państw stanowiły około 75% portfela lokat zarówno na dzień 31 grudnia 2011 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2010 roku, wśród których dominowały obligacje rządu polskiego. Jednocześnie Grupa PZU posiadała w portfelu dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy innych państw (Niemiec w wysokości 1% udziału w aktywach finansowych, a ponadto: Litwy – 0,3%, Islandii – 0,1% oraz Ukrainy i Węgier po 0,01%).

Zmniejszenie udziału oraz wartości instrumentów kapitałowych spowodowane było głównie przez spadek ich wyceny rynkowej w ciągu 2011 roku.

Struktura lokat

	tys. zł			
Struktura lokat	2011	2010	Struktura 2011	Struktura 2010
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	35 195 032	35 200 159	74,4%	76,9%
emitowane przez rządy państw	34 716 308	34 291 519	73,4%	74,9%
pozostałe	478 724	908 640	1,0%	2,0%
Instrumenty kapitałowe	5 160 350	5 741 732	10,9%	12,5%
notowane na rynku regulowanym	2 507 136	3 083 846	5,3%	6,7%
pozostałe (jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, akcje nienotowane, udziały)	2 653 214	2 657 886	5,6%	5,8%
Pożyczki, transakcje reverse repo i depozyty terminowe w instytucjach finansowych	6 334 782	4 296 170	13,4%	9,4%
Nieruchomości inwestycyjne	534 222	441 014	1,1%	1,0%
Pozostałe	85 195	106 971	0,2%	0,2%
Razem	47 309 581	45 786 046	100,0%	100,0%

Odszkodowania

Spadek odszkodowań i świadczeń netto (162,9 mln zł, czyli o 1,6%) odnotowany został wyłącznie w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych. W segmencie ubezpieczeń na życie na zwiększenie pozycji „Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto” oraz „Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych” łącznie o 115,3 mln zł (2,5%) w 2011 roku złożyły się:

- wzrost wypłat świadczeń o 6,6%;
- spadek rezerw, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający

w 2011 roku (ujemny wynik inwestycyjny na tej grupie lokat) w porównaniu do silnego wzrostu w 2010 roku.

W segmencie ubezpieczeń majątkowych spadek związany był ze znacznym zmniejszeniem odszkodowań w ubezpieczeniach majątku, a wynikał on w głównej mierze z braku szkód o charakterze katastroficznym, które z kolei miały miejsce w roku 2010 (intensywne opady śniegu w I kwartale 2010 roku i powódź w II kwartale 2010 roku).

Koszty akwizycji i administracyjne

Koszty akwizycji w 2011 roku wzrosły o 50,7 mln zł (+2,7%) w stosunku do poziomu z 2010 roku. Wzrost ten wynikał głównie ze zmian w obszarze sprzedaży w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych związanych ze:

- zwiększeniem przypisu składki;
- zmianami w strukturze kanałów dystrybucji (zwiększenie udziału kanałów prowizyjnych kosztem kanałów bezprowizyjnych i automatycznych wznowień);
- zmianami w obszarze sprzedaży dokonanych w ostatnich latach, m.in. z wprowadzenia dodatkowych premii wspierających efektywność agentów i wiążących ich wynagrodzenia ze stawianymi celami (tzw. nadprowizji; w 2011 roku zwiększono ich rolę i wdrażano dla kolejnych kanałów).

Spadek kosztów administracyjnych o 121,9 mln zł (-8,1%) był w głównej mierze następstwem działań restrukturyzacyjnych przeprowadzonych w spółkach Grupy PZU, który objął zarówno Centralę, jak i oddziały regionalne i jednostki specjalistyczne spółek Grupy PZU. W 2011 roku kontynuowano rozpoczęty dwa lata wcześniej proces restrukturyzacji zatrudnienia, mający na celu m.in. poprawę efektywności działania w zakresie likwidacji szkód, centralizacji obsługi bieżącej polis oraz stworzenia nowych standardów obsługi klienta (utworzenie unijnego Pionu Sieci Grupy), skutkujący znacznym obniżeniem kosztów stałych działalności bieżącej. Ponadto, pozytywne efekty przyniosła kontynuacja programu optymalizacji kosztów stałych, dzięki któremu udało się obniżyć wydatki w wielu obszarach, m.in. administracji (materiały biurowe, usługi pocztowe), obsłudze nieruchomości (koszty sprzątnięcia powierzchni) czy kosztach IT.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w 2011 roku pogorszyło się o 62,4 mln zł w stosunku do roku ubiegłego (zmiana z -212,1 mln zł na -274,5 mln zł). Główną przyczyną zmiany powyższej pozycji były:

- utworzenie rezerwy na koszty z tytułu reorganizacji i restrukturyzacji w wysokości 96,8 mln zł;
- korekta oszacowanych rozrachunków z tytułu prowizji i udziałów w zyskach reasekuratora w wysokości 91,8 mln zł;
- utworzenie rezerwy na koszty z tytułu kary nałożonej przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych w wysokości 56,6 mln zł;
- oraz
- rozpoczęcie konsolidacji metodą pełną Grupy Kapitałowej Armatura w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy PZU, które spowodowało rozpoznanie jednorazowego przychodu w 2011 roku w wysokości 118,9 mln zł.

Wyniki Grupy PZU i wskaźniki działalności

Zysk z działalności operacyjnej w 2011 roku wyniósł 2.956,7 mln zł i był niższy o 4,3% w stosunku do roku poprzedniego, co wynikało głównie z niższych dochodów z działalności inwestycyjnej (-42,6%). Spadek ten został w znacznym stopniu skompensowany wzrostem składki zaro-bionej netto o 4,8% oraz spadkiem odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto o 1,6%.

Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat Grupy PZU

	tys. zł		
Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	2011	2010	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	15 279 262	14 541 022	5,1%
Składki zarobione netto	14 890 528	14 213 013	4,8%
Przychody z tytułu prowizji i opłat	281 351	288 037	(2,3)%
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	1 593 826	2 777 774	(42,6)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(10 221 122)	(10 384 062)	(1,6)%
Koszty akwizycji	(1 961 986)	(1 911 255)	2,7%
Koszty administracyjne	(1 383 897)	(1 505 784)	(8,1)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 956 727	3 088 085	(4,3)%
Zysk (strata) brutto	2 907 575	3 029 431	(4,0)%

tys. zł

Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat – cd.	2011	2010	% zmiana
Zysk netto	2 343 947	2 439 229	(3,9)%
Zyski (straty) mniejszości	(1 477)	(2)	x
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	27,16	28,25	(3,8)%

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupy PZU

tys. zł

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	2011	2010	% zmiana
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 587 572	469 423	238,2%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(288 686)	5 329 478	(105,4)%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 485 832)	(5 727 985)	(74,1)%
Przepływy pieniężne netto, razem	(186 946)	70 916	(363,6)%

Podstawowe wskaźniki rentowności Grupy PZU

Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	2011	2010	% zmiana
Rentowność kapitałów (ROE) (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych) x 100%	18,3%	20,3%	(2,0) p.p.
Rentowność kapitałów (ROA) (wynik finansowy netto/średni stan aktywów) x 100%	4,6%	4,7%	(0,1) p.p.
Wskaźnik kosztów administracyjnych (koszty administracyjne/składka zarobiona na udziale własnym)	9,3%	10,6%	(1,3) p.p.
Rentowność sprzedaży (wynik finansowy netto/składka przypisana brutto) x 100%	15,3%	16,8%	(1,5) p.p.

Struktura aktywów i pasywów

Główną pozycją aktywów są lokaty (aktywa finansowe oraz nieruchomości inwestycyjne), które stanowią 90,8% sumy bilansowej. Ich wartość na koniec 2011 roku wyniosła 47.309,6 mln zł i była wyższa o 3,3% w porównaniu ze stanem na koniec 2010 roku. Zwiększenie stanu aktywów finansowych na koniec 2011 roku, pomimo spadku cen akcji notowanych na rynkach kapitałowych, było konsekwencją rozwoju biznesu.

Kapitały własne osiągnęły wartość wyższą o 0,5% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły 12.869,5 mln zł.

Główną pozycją pasywów były rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe („RTU”), które stanowiły 62,4% sumy bilansowej. Ich wartość na koniec 2011 roku wyniosła 32.522,7 mln zł i była wyższa o 2,2% w porównaniu ze stanem na koniec 2010 roku. Zwiększenie stanu rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych na koniec 2011 roku było konsekwencją wzrostu składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach OC komunikacyjnych w segmencie klienta masowego (+13,1%) oraz wzrostu odszkodowań w tym segmencie.

Wzrost salda zobowiązań w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2010 wynikał w szczególności ze zobowiązań wobec

instytucji kredytowych w wysokości 758,9 mln zł z tytułu transakcji warunkowego odkupu (sell-buy-back).

Główne pozycje bilansowe Grupy PZU

tys. zł			
Główne pozycje bilansowe	2011	2010	% zmiana
AKTYWA , w tym:	52 129 282	50 670 557	2,9%
Aktywa finansowe i nieruchomości inwestycyjne	47 309 581	45 786 046	3,3%
Należności	1 734 636	1 734 274	0,0%
PASYWA , w tym:	52 129 282	50 670 557	2,9%
Kapitały	12 869 505	12 799 926	0,5%
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	32 522 729	31 822 990	2,2%
Kontrakty inwestycyjne	3 471 772	3 544 515	(2,1)%
Zobowiązania	1 797 521	1 133 822	58,5%
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	686 957	482 143	42,5%

Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Na dzień 31 grudnia 2011 roku zarejestrowano 86,0 mln zł roszczeń spornych, nieuznanych przez spółki Grupy PZU, które zostały skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego. Na dzień 31 grudnia 2010 roku odnotowano roszczenia sporne w wysokości 127,1 mln zł.

W ramach umowy o linię gwarancyjną z dnia 26 września 2008 roku zawartej pomiędzy PZU a Bankiem Millennium SA, bank udziela gwarancji bankowych (wadialnych i należytego wykonania umowy) PZU w postępowaniach przetargowych na usługi ubezpieczeniowe. Linia gwarancyjna wynosi 15,0 mln zł i corocznie jest odnawiana na okres kolejnego roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku w ramach obowiązującej linii czynne były 33 gwarancje na łączną kwotę 6,4 mln zł. Ponadto, na dzień 31 grudnia 2011 roku PZU posiadał poręczenie z tytułu umowy agencyjnej od Raiffeisen-Leasing Polska SA w wysokości 11,0 mln zł.

Margines wypłacalności

Zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej zakład ubezpieczeń mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany posiadać środki własne w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny. Z uwagi na brak regulacji definiujących wyliczenie marginesu wypłacalności oraz wysokość środków własnych dla grupy kapitałowej, poniżej zaprezentowano ww. dane oddzielnie dla spółek PZU i PZU Życie.

Margines wypłacalności oraz wysokość środków własnych zostały wyliczone w oparciu o PSR oraz wymogi Rozporządzenia z dnia 28 listopada 2003 roku w sprawie sposobu wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla działów i grup ubezpieczeń (Dz.U. Nr 211 z 2003 r., poz. 2060 z późn. zm.).

Wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności PZU (wg PSR)

Wyszczególnienie	2011	2010	zmiana
Stopień pokrycia rezerw aktywami (aktywa na pokrycie rezerw/stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) x 100%	127,0%	127,4%	(0,3) p.p.
Margines wypłacalności (w mln zł)	1 338,8	1 338,8	-
Wskaźnik pokrycia marginesu wypłacalności środkami własnymi	686,6%	716,6%	(30,0) p.p.
Kapitał gwarancyjny (w mln zł)	446,3	446,3	-
Wskaźnik pokrycia kapitału gwarancyjnego środkami własnymi	2059,8%	2149,7%	(89,9) p.p.

Wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności PZU Życie (wg PSR)

Wyszczególnienie	2011	2010	zmiana
Stopień pokrycia rezerw aktywami (aktywa na pokrycie rezerw/stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) x 100%	106,9%	112,4%	(5,5) p.p.
Margines wypłacalności (w mln zł)	1 715,2	1 698,1	17,1
Wskaźnik pokrycia marginesu wypłacalności środkami własnymi	332,5%	367,0%	(34,5) p.p.
Kapitał gwarancyjny (w mln zł)	571,7	566,0	5,7
Wskaźnik pokrycia kapitału gwarancyjnego środkami własnymi	997,6%	1007,6%	(10,0) p.p.

Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

Objęcie konsolidacją Grupy Kapitałowej Armatura

Począwszy od 1 stycznia 2011 roku skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej Armatura („Grupa Armatura”, obejmujące dane finansowe następujących podmiotów: Armatury Kraków SA, Armatoory SA, Armatoory i wspólnicy sp. k. oraz Armagora SA) podlegają konsolidacji metodą pełną w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy PZU.

Objęcie konsolidacją Grupy Armatura jest efektem przekroczenia przez jej skonsolidowane dane finansowe progów istotności przyjętych przez Grupę PZU dla potrzeb skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej.

W tabeli poniżej zaprezentowano główne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Armatura wraz z uzgodnieniem do kwoty skonsolidowanych aktywów netto Grupy Armatura wg stanu na dzień 1 stycznia 2011 roku (wycenione zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy PZU).

Struktura aktywów Grupy Armatura

	tys. zł
Uzgodnienie aktywów netto Grupy Armatura na dzień 1 stycznia 2011 roku	Wartość
Rzeczowe aktywa trwałe	159 199
Nieruchomości inwestycyjne	23 767
Należności	102 419

tys. zł

Uzgodnienie aktywów netto Grupy Armatura na dzień 1 stycznia 2011 roku – cd.	Wartość
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1 849
Aktywa przeznaczone do zbycia (nieruchomość inwestycyjna)	76 000
Inne aktywa	123 895
Aktywa łącznie	487 129
Zobowiązania	(236 582)
Kapitały mniejszości	(75)
Aktywa netto	250 472

Różnica pomiędzy wartością bilansową akcji Armatury Kraków SA na dzień 1 stycznia 2011 roku a udziałem Grupy PZU w aktywach netto Grupy Armatura w kwocie 118,9 mln zł

została odniesiona na wynik finansowy 2011 roku i wykazana w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

Wpływ na skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU objęcia konsolidacją Grupy Armatura

tys. zł

Wpływ na skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU objęcia konsolidacją Grupy Armatura	Wartość
Wartość bilansowa akcji Armatury Kraków SA (wycena wg historycznego kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości)	42 952
Wartość skonsolidowanych aktywów netto Grupy Armatura na dzień 1 stycznia 2011 roku	250 472
Udział Grupy PZU w skonsolidowanych aktywach netto Grupy Armatura na dzień 1 stycznia 2011 roku (64,6250%)	161 868
Wpływ na skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU	118 916

Zmiany w inwestycjach w jednostkach podporządkowanych

378 tys. USD (1.077 tys. PLN) została otrzymana 31 stycznia 2011 roku.

Restrukturyzacja kapitałowa spółek ubezpieczeniowych na Ukrainie

W 2011 roku został zakończony proces restrukturyzacji kapitałowej spółek ukraińskich Grupy PZU. W związku z podjętą w grudniu 2010 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PrJSC IC PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance, PZU w dniu 18 stycznia 2011 roku zawarł z:

- PZU Ukraine umowę sprzedaży 29.207.233 akcji po cenie 7,19 UAH za akcję, o łącznej wartości 210.000 tys. UAH, stanowiąca równowartość kwota 26.448 tys. USD (75.380 tys. PLN) została otrzymana 31 stycznia 2011 roku;
- PZU Ukraine Life Insurance umowę sprzedaży 139.991 akcji po cenie 21,43 UAH za sztukę, o łącznej wartości 3.000 tys. UAH, stanowiąca równowartość kwota

W dniu 2 lutego 2011 roku na mocy powyższych umów PZU przeniósł na nabywców prawo własności akcji.

Pozostałe 27.998 akcji PZU Ukraine Life Insurance przeznaczone do umorzenia zakupiono od innego akcjonariusza – PZU Ukraine (na mocy umowy zawartej w dniu 18 stycznia 2011 roku).

Rejestracja obniżenia kapitałów zakładowych przez Komisję Papierów Wartościowych i Rynku Kapitałowego Ukrainy nastąpiła w dniu 28 kwietnia 2011 roku.

Ponadto w 2011 roku, w ramach kontynuacji procesu restrukturyzacji kapitałowej, miało miejsce dokapitalizowanie spółek ukraińskich Grupy PZU bez udziału PZU – akcje spółki życiowej objęła spółka majątkowa, zwiększając dotychczasowy pakiet,

zaś akcje spółki majątkowej objęła spółka życiowa, przystępując tym samym do jej akcjonariatu. Rejestracja procesu miała miejsce w dniu 13 października 2011 roku. W wyniku przeprowadzonych emisji zmianie uległ bezpośredni udział PZU w kapitałach i głosach spółek ukraińskich Grupy PZU (udział w kapitale spółki majątkowej wynosi obecnie 89,9678%, natomiast w kapitale spółki życiowej – 53,4723%). Pośrednio PZU nadal kontroluje 100% w kapitałach i głosach spółek ukraińskich.

W celu uproszczenia struktury właścicielskiej PrJSC IC PZU Ukraine oraz osiągnięcia optymalizacji kosztowej w ramach Grupy PZU w dniu 1 grudnia 2011 roku została zawarta umowa sprzedaży akcji tej spółki należących do PZU CO na rzecz PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance. W konsekwencji tej transakcji PZU CO wycofała zaangażowanie kapitałowe z rynku ukraińskiego.

Niedobór kapitałowy PZU Ukraine Life Insurance

PZU Ukraine Life Insurance na skutek obniżenia kapitału zakładowego, a następnie znacznego wzrostu kursu EUR/UAH, przestał spełniać wymóg minimalnego kapitału zakładowego, który ukraińska ustawa ubezpieczeniowa określa dla zakładów ubezpieczeń na życie na poziomie 1.500 tys. EUR (zgodnie z obowiązującym kursem EUR/UAH na dzień 31 marca 2011 roku była to kwota 16.823 tys. UAH, co oznaczało niedobór kapitału na kwotę 622 tys. UAH na tę datę).

W dniu 18 kwietnia 2011 roku, na posiedzeniu Rad Nadzorczych PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance, przedstawiono plan wzajemnego dokapitalizowania spółek kwotą po około 8.000 tys. UAH w taki sposób, że akcje PZU Ukraine Life miały zostać objęte przez PZU Ukraine i odwrotnie. Transakcja taka miała pozwolić na spełnienie wymogów licencyjnych bez dodatkowego zaangażowania środków PZU.

W dniu 30 czerwca 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance na podstawie rekomendacji Rad Nadzorczych tych spółek, podjęły uchwały o:

- podwyższeniu kapitału zakładowego PZU Ukraine Life Insurance o kwotę 2.500 tys. UAH, a kapitałów własnych o 7.872 tys. UAH w drodze emisji 25.000 akcji o wartości nominalnej 100 UAH za akcję i cenie emisyjnej 314,88 UAH za akcję,
- podwyższeniu kapitału zakładowego PZU Ukraine o kwotę 1.800 tys. UAH, a kapitałów własnych o 7.517 tys. UAH w drodze emisji 180.000 akcji o wartości nominalnej 10 UAH za akcję i cenie emisyjnej 41,76 UAH za akcję.

W dniu 16 września 2011 roku spółki ukraińskie Grupy PZU zawarły umowy zakupu akcji, zgodnie z warunkami opisanymi powyżej. Statuty, uwzględniające podwyższenie kapitału obu spółek, zostały zarejestrowane w dniu 26 września 2011 roku, a w dniu 13 października 2011 roku wydano świadectwo rejestracji akcji. Podwyższony kapitał zakładowy PZU Ukraine wynosi 17.954 tys. UAH, a PZU Ukraine Life Insurance 18.701 tys. UAH.

Komentarz do sprawozdawczości według segmentów

Ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Dane z rachunku zysków i strat – segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat – ubezpieczenia majątkowe i osobowe	2011	2010	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto, w tym:	8 529 156	8 029 327	6,2%
na zewnątrz	8 527 492	8 028 481	6,2%
między segmentami	1 664	846	96,7%
Składki zarobione netto	8 138 989	7 700 289	5,7%
Wynik netto na działalności inwestycyjnej*	2 650 750	4 086 694	(35,1)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(5 507 572)	(5 779 968)	(4,7)%
Koszty akwizycji	(1 539 194)	(1 510 903)	1,9%
Koszty administracyjne	(696 851)	(748 725)	(6,9)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 726 518	3 613 184	(24,5)%

* Zawiera dywidendę z PZU Życie w wysokości odpowiednio 1.987.282 tys. zł w 2011 roku i 3.120.000 tys. zł w 2010 roku.

W ramach segmentu ubezpieczeń majątkowych i osobowych 96,7% składki przypisanej brutto (po wyłączeniu korekt wewnątrz-segmentowych) stanowiła składka zebrana przez PZU. Pozostały udział stanowił przypis uzyskany przez PZU Ukraine i PZU Lietuva.

Od 1 stycznia 2011 roku PZU dokonał zmiany polegającej na rozpoznawaniu przychodu z tytułu przypisu składki w dniu zawarcia umowy ubezpieczeniowej zamiast w dniu rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej. Dodatkowo, analogicznej zmianie podlegała data rozpoznania kosztów prowizji dotyczących zawieranych umów.

Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowany wynik finansowy, ani na skonsolidowane aktywa netto Grupy PZU, gdyż została skompensowana zmianami w zasadach wyliczania rezerwy składki i odraczania kosztów akwizycji w czasie.

Składki przypisane brutto w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych (po wyłączeniu korekt wewnątrz-segmentowych) za 2011 rok oraz za 2010 rok wyniosły odpowiednio 8.527,5 mln zł i 8.028,5 mln zł. Ubezpieczenia komunikacyjne stanowiły 62,8% zebranej przez PZU składki, tj. o 0,5 p.p. więcej niż w 2010 roku. Sprzedaż ubezpieczeń OC komunikacyjnych wzrosła o 295,0 mln zł – w segmencie klienta masowego +13,1%, a w segmencie klienta korporacyjnego +2,0% – głównie w efekcie podwyżek taryf dokonanych w roku 2010. W ubezpieczeniach AC składka przypisana wzrosła o 36,8 mln zł – w segmencie klienta masowego nastąpił wzrost składki o 3,8%, natomiast w segmencie klienta korporacyjnego spadek o 3,4% w związku z prowadzoną polityką poprawy rentowności (weryfikacja nierentownych klientów).

Składka przypisana rozpoznana według daty zawarcia polisy – segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych

	tys. zł		
Składka przypisana brutto wg grup produktów	2011	2010	% zmiana
Ubezpieczenie komunikacyjne OC, w tym:	2 890 917	2 595 912	11,4%
– indywidualne*	2 485 857	2 198 602	13,1%
– korporacyjne	405 060	397 310	2,0%
Ubezpieczenia AC, w tym:	2 285 214	2 248 430	1,6%
– indywidualne*	1 640 540	1 581 230	3,8%
– korporacyjne	644 674	667 200	(3,4)%
Ubezpieczenia komunikacyjne razem	5 176 131	4 844 342	6,8%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	1 723 671	1 621 623	6,3%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr. 11, 12, 13)	518 258	493 874	4,9%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe**	829 181	820 662	1,0%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych razem	3 071 110	2 936 159	4,6%
Razem PZU	8 247 241	7 780 501	6,0%
Spółki zagraniczne***	281 915	248 826	13,3%
Razem segment ubezpieczeń majątkowych	8 529 156	8 029 327	6,2%

* W tym MSP (małe i średnie przedsiębiorstwa).

** Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

*** Składka przypisana brutto rozpoznawana wg daty odpowiedzialności przez PZU Ukraine i PZU Lietuva.

Składka przypisana rozpoznana według daty odpowiedzialności ubezpieczeniowej – segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych

	tys. zł		
Składka przypisana brutto wg grup produktów	2011	2010	% zmiana
Ubezpieczenie komunikacyjne OC, w tym:	2 928 946	2 590 946	13,0%
– indywidualne*	2 505 077	2 208 286	13,4%
– korporacyjne	423 869	382 659	10,8%
Ubezpieczenia AC, w tym:	2 338 058	2 257 857	3,6%
– indywidualne*	1 669 860	1 582 082	5,5%
– korporacyjne	668 198	675 776	(1,1)%
Ubezpieczenia komunikacyjne razem	5 267 004	4 848 803	8,6%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	1 712 046	1 625 210	5,3%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr. 11, 12, 13)	525 274	488 051	7,6%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe**	766 051	821 872	(6,8)%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych razem	3 003 370	2 935 133	2,3%
Razem PZU	8 270 374	7 783 936	6,2%
Spółki zagraniczne	281 915	248 826	13,3%
Razem segment ubezpieczeń majątkowych	8 552 290	8 032 762	6,5%

* W tym MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa).

** Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

Spadek odszkodowań w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych o 272,4 mln zł wynikał głównie z braku dużych szkód katastroficznych (w szczególności w porównaniu do szkód śniegowych oraz powodziowych, jakie miały miejsce w 2010 roku). W pierwszej części roku wystąpił wzrost liczby szkód związanych ze skutkami złego przeżimowania upraw, ale ich wpływ na wynik był nieznaczny.

Dochody z działalności lokacyjnej w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, skorygowane o dywidendę otrzymaną od PZU Życie, w 2011 roku i w 2010 roku wyniosły odpowiednio 663,5 mln zł i 966,7 mln zł. Główną przyczyną niekorzystnej zmiany wyniku z lokat był spadek pozycji „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej” – skutek bessy na rynkach finansowych w 2011 roku (indeks WIG spadł w 2011 roku o 20,8%, podczas gdy w 2010 roku wzrósł o 18,8%). Spadek ten został częściowo skompensowany przez wzrost pozycji „Przychody netto z inwestycji” bez uwzględnienia dywidendy od PZU Życie (o 95,4 mln zł) – efekt pozytywnego wpływu różnic kursowych na przychody odsetkowe od instrumentów finansowych

denominowanych w euro (w 2011 roku średniorocznie złoty osłabił się wobec euro o 3,1% w odróżnieniu od umocnienia się złotego wobec euro o 1,7% w 2010 roku).

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych w 2011 roku wzrosły o 28,3 mln zł (+1,9%) w porównaniu do poprzedniego roku w wyniku wzrostu sprzedaży, zmian w strukturze kanałów dystrybucji (zwiększenie udziału kanałów prowizyjnych kosztem bezprowizyjnych automatycznych wznowień) oraz wzrostu kosztów nadprowizji (dodatkowe premie wspierające efektywność agentów i multiagentów, wiążące ich wynagrodzenia ze stawianymi celami i rentownością sprzedaży).

W 2011 roku w PZU wprowadzono model alokacji kosztów pośrednich na poszczególne produkty ubezpieczeniowe wg rachunku kosztów działań („rachunek ABC” – ang. activity based costing), który powoduje przesunięcia kosztów pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztowymi, takimi jak akwizycja, administracja, likwidacja oraz działalność lokacyjna. Nie ma natomiast wpływu na łączny wolumen kosztów pośrednich.

Celem wprowadzonej alokacji kosztów wg rachunku ABC jest:

- dokładniejsze ustalenie rzeczywistych kosztów produktów oferowanych przez PZU;
- dokładniejsze ustalenie rzeczywistych narzutów kosztów ogólnych (oraz zasad ich alokacji) obciążających poszczególne produkty.

W segmencie majątkowym metoda ABC spowodowała w latach 2011 i 2010 zmianę w strukturze kosztów:

- administracyjnych – zmniejszenie o 245,6 mln zł i 221,7 mln zł;
- akwizycji – zwiększenie o 133,5 mln zł i 125,3 mln zł;
- likwidacji szkód – zwiększenie o 103,4 mln zł i 89,1 mln zł;
- pozostałych – zwiększenie o 8,7 mln zł i 7,3 mln zł.

Pogorszenie salda z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych o 185,4 mln zł było spowodowane przede wszystkim:

- korektą oszacowanych rozrachunków z tytułu prowizji i udziałów w zyskach reasekuratora w wysokości 91,8 mln zł;
- zawiązaniem rezerw na koszty z tytułu restrukturyzacji w wysokości 73,3 mln zł;
- zawiązaniem rezerw na koszty z tytułu kary nałożonej przez UOKiK (za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych w wysokości 56,6 mln zł).

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń majątkowych i osobowych za 2011 rok oraz za 2010 rok wyniósł odpowiednio 2.726,5 mln zł i 3.613,2 mln zł. Spadek o 886,7 mln zł (24,5%), będący konsekwencją gorszego wyniku z działalności inwestycyjnej (głównie niższej dywidendy otrzymanej od PZU Życie i spadku cen instrumentów finansowych na rynkach kapitałowych)

oraz wyższych pozostałych kosztów operacyjnych, został częściowo zniwelowany wzrostem składki zarobionej netto i niższymi odszkodowaniami.

Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

W segmencie ubezpieczeń majątkowych w 2011 roku nie wystąpiły zdarzenia o charakterze jednorazowym w stopniu porównywalnym z rokiem poprzednim (powódź i szkody „śniegowe”). Zdarzeniami mającymi znaczący wpływ na wynik operacyjny były:

- wypłaty odszkodowań w ubezpieczeniach upraw – przymrozki oraz ujemne skutki przezimowania – 128,4 mln zł;
- korekta oszacowanych rozrachunków z tytułu prowizji i udziałów w zyskach reasekuratora w wysokości 91,8 mln zł;
- utworzenie rezerwy na koszty z tytułu kary nałożonej przez UOKiK (za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych) w wysokości 56,6 mln zł.

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR – PZU

Wykaz aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU) wg PSR dla PZU na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawia poniższa tabela. Wymogi określające pokrycie RTU aktywami są określone w artykułach 154 i 155 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Stopień pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych aktywami wyniósł na koniec 2011 roku 127,0% (130,4% na koniec 2010 roku).

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w PZU

tys. zł

Wyszczególnienie	Razem na koniec 2011	% RTU	Maksymalny limit %
A. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	14 572 028	100,0%	
B. Aktywa razem	18 510 626	127,0%	
1. Papiery wartościowe i obligacje emitowane lub poręczone bądź gwarantowane przez Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub związki tych jednostek	14 717 777	101,3%	bez ograniczeń
2. Inne papiery wartościowe o stałej stopie dochodu	191 904	1,3%	10%
3. Akcje	817 691	5,6%	40%
4. Nieruchomości lub ich części, z wyłączeniem nieruchomości lub ich części wykorzystywanych na własne potrzeby	68 672	0,5%	25%
5. Depozyty bankowe	1 022 963	7,0%	bez ograniczeń
6. Należności	695 034	4,8%	25%

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w PZU – cd.

tys. zł

Wyszczególnienie	Razem na koniec 2011	% RTU	Maksymalny limit %
7. Należności od budżetu państwa	5 476	0,0%	bez ograniczeń
8. Środki trwałe, inne niż nieruchomości, jeżeli dokonuje się od nich odpisów amortyzacyjnych ustalonych z zachowaniem zasady ostrożności	86 693	0,6%	5%
9. Środki pieniężne	72 895	0,5%	3%
10. Aktywowane koszty akwizycji	493 180	3,4%	bez ograniczeń
11. Udział reasekuratorów w RTU	338 341	2,3%	25%
C. Nadwyżka (niedobór) aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	3 938 598	27,0%	

* Podany limit maksymalny jest limitem maksymalnym pokrycia RTU w należnościach od cedentów, reasekuratorów, ubezpieczających, pośredników ubezpieczeniowych oraz udziale reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych łącznie.

Ubezpieczenia na życie

Dane z rachunku zysków i strat segmentu ubezpieczeń na życie

tys. zł

Dane z rachunku zysków i strat – ubezpieczenia na życie	2011	2010	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	6 751 770	6 512 541	3,7%
Składki zarobione netto	6 752 929	6 514 124	3,7%
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	876 400	1 689 026	(48,1)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(4 719 185)	(4 603 935)	2,5%
Koszty akwizycji	(333 984)	(295 695)	12,9%
Koszty administracyjne	(609 106)	(653 399)	(6,8)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 880 259	2 591 639	(27,4)%

Składka przypisana wg grup produktów – segment ubezpieczenia na życie

tys. zł

Składka przypisana wg grup produktów - ubezpieczenia na życie	2011	2010	% zmiana
Ubezpieczenia grupowe	4 349 809	4 170 331	4,3%
Ubezpieczenia indywidualne, w tym:	2 401 961	2 342 210	2,6%
– ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane	1 829 243	1 797 331	1,8%
– pozostałe ubezpieczenia indywidualne	572 718	544 879	5,1%
Razem segment ubezpieczeń na życie	6 751 770	6 512 541	3,7%

Składka przypisana wg rodzaju płatności – segment ubezpieczenia na życie

tys. zł

Składka przypisana wg rodzaju płatności – ubezpieczenia na życie	2011	2010	% zmiana
Składka regularna	6 522 780	6 356 029	2,6%
Składka jednorazowa	228 990	156 512	46,3%
Razem segment ubezpieczeń na życie	6 751 770	6 512 541	3,7%

Wzrost składki przypisanej brutto o 239,2 mln zł (3,7% wynikał przede wszystkim z rozwoju ubezpieczeń grupowych ochronnych (wzrost średniej składki i liczby ubezpieczonych) oraz z rosnącej sprzedaży ubezpieczeń na życie i dożycie ze składką jednorazową w kanale bancassurance. Wzrosła także składka pozyskana z Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz z ubezpieczeń zdrowotnych zawieranych w formie grupowej. W ubezpieczeniach indywidualnie kontynuowanych dynamika składki została osiągnięta głównie dzięki dosprzedaży ubezpieczeń dodatkowych (spadła liczba osób ubezpieczonych, głównie w zamkniętym portfelu kontynuowanych typ D). Znacząca dynamika składki w ubezpieczeniach indywidualnych była rezultatem:

- rozwoju wprowadzonego do oferty w 2010 roku produktu oszczędnościowo-inwestycyjnego z elementem ochronnym o składce regularnej PZU Plan na Życie;
- przeprowadzenia sześciu subskrypcji ubezpieczenia strukturyzowanego ze składką jednorazową PZU Świat Zysków;
- wprowadzenia, we współpracy z Bankiem Millennium SA, nowego indywidualnego produktu typu unit-linked ze składką jednorazową;
- wzrostu zainteresowania produktem IKE;
- wprowadzenia do sprzedaży pakietu ubezpieczeń dodatkowych PZU Ochrona Rodziny.

Zmiany te zostały częściowo zniwelowane przez wygasanie portfela ubezpieczeń na życie i dożycie zawartych w latach 90. Na zwiększenie pozycji „Odszkodowania i świadczenia wypła-

cone netto” oraz „Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych” o 115,3 mln zł (2,5%) złożył się wzrost wypłat świadczeń z tytułu dożycia o 171,7 mln zł (+55,5%), przy jednoczesnym spadku rezerw, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający w 2011 roku (ujemny wynik inwestycyjny na tej grupie lokat) w porównaniu do silnego wzrostu w 2010 roku.

Odszkodowania i świadczenia brutto wraz ze zmianą stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto wzrosły o 290,2 mln zł, głównie na skutek wyższych kwot świadczeń w ubezpieczeniach grupowych ochronnych (niewielki kontrolowany wzrost szkodowości), wzrostu świadczeń z tytułu dożycia w produktach krótkoterminowych o charakterze inwestycyjnym częściowo skompensowanych zmianą stanu rezerwy matematycznej, wyższych kwot świadczeń z tytułu dożycia z ubezpieczeń indywidualnych na życie i dożycie zawartych w latach 90., spadku kosztu świadczeń w portfelu kontynuowanym oraz niższą wartością świadczeń z ubezpieczeń tzw. starego portfela – świadczeń z ubezpieczeń jednostkowych posagowych i na życie oraz rentowych przejętych w 1992 roku z PZU.

Różnica w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (-174,9 mln zł) wynika głównie ze spadku w 2011 roku stanu rezerw, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, na skutek ujemnego wyniku z działalności inwestycyjnej w porównaniu ze znaczącym wzrostem w 2010 roku. Efekt ten został częściowo skompensowany poprzez spowolnienie tempa konwersji polis

umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych ochronnych (efekt konwersji na rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach grupowych ochronnych w 2011 roku, przełożył się na uwolnienie 406,1 mln zł rezerw, natomiast w poprzednim roku 520,3 mln zł) oraz przez szybsze tempo wzrostu rezerwy matematycznej dla ubezpieczeń kontynuowanych jako efekt starzenia się portfela.

Dochody z działalności lokacyjnej w segmencie ubezpieczeń na życie, skorygowane o dywidendę otrzymaną od PTE PZU, w 2011 roku i w 2010 roku wyniosły odpowiednio 876,4 mln zł i 1.689,0 mln zł. Główną przyczyną niekorzystnej zmiany wyniku z lokat był spadek pozycji „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej” – skutek bessy na rynkach finansowych w 2011 roku (indeks WIG spadł w 2011 roku o 20,8%, podczas gdy w 2010 roku wzrósł o 18,8%).

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń na życie w 2011 i 2010 roku wyniosły odpowiednio 334,0 mln zł i 295,7 mln zł. Zmiana o 38,3 mln zł (12,9%) wynika przede wszystkim ze:

- wzrostu prowizji wypłacanych z tytułu ubezpieczeń grupowych ochronnych na skutek zwiększenia portfela oraz rosnącego udziału składki pozyskanej przez kanał brokerski, przy czym trend wzrostowy udziału składki pozyskanej przez ten kanał w łącznej składce przypisanej brutto uległ znacznemu wyhamowaniu w porównaniu do lat ubiegłych;
- wzrostu prowizji w ubezpieczeniach ochronnych dystrybuowanych przez kanał bancassurance jako efekt wypłaty udziału w zyskach;
- wzrostu prowizji w produkcie oszczędnościowo-inwestycyjnym z elementem ochronnym o składce regularnej Plan na Życie – prowizja wypłacana jest z góry.

Koszty administracyjne w segmencie ubezpieczeń na życie spadły o 44,3 mln zł (-6,8%), co było wynikiem działań oszczędnościowych, w tym redukcji zatrudnienia oraz prowadzonego w Grupie PZU programu optymalizacji kosztów stałych.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto w segmencie ubezpieczeń na życie w 2011 i 2010 roku wyniosły odpowiednio -86,8 mln zł i -58,5 mln zł. Zmiana salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto o 28,3 mln zł wynikała m.in. z wprowadzenia ustawowego zakazu akwizycji OFE zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym, co wiązało się z zakończeniem umowy dystrybucyjnej (akwizycyjnej) z PTE PZU SA i utratą części dochodów z tego tytułu. Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2011 roku wartość rezerwy na koszty z tytułu restrukturyzacji wyniosła 26,0 mln zł, co oznaczało wzrost stanu ww. rezerwy o kwotę 3,4 mln zł w 2011 roku (przy spadku o 13,4 mln zł w 2010 roku).

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń na życie w 2011 zmniejszył się o 711,4 mln zł (o 27,4%), w głównej mierze w wyniku strat poniesionych na części aktywnej portfela lokacyjnego.

Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

W segmencie ubezpieczeń na życie zarówno w 2011, jak i 2010 roku nie wystąpiły zdarzenia o charakterze jednorazowym, które miałyby znaczący wpływ na wynik operacyjny segmentu ubezpieczeń na życie.

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR – PZU Życie

Wykaz aktywów stanowiących pokrycie (RTU) wg PSR dla PZU Życie na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawia poniższa tabela. Wymogi określające pokrycie RTU aktywami są określone w artykułach 154 i 155 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Stopień pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych aktywami wyniósł na koniec 2011 roku 106,9% (112,4% na koniec 2010 roku).

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w PZU Życie

tys. zł

Wyszczególnienie	Razem	% RTU	Maksymalny limit %
A. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	22 059 093	100,0%	
B. Aktywa razem	23 570 734	106,9%	
1. Papiery wartościowe i obligacje emitowane lub poręczone bądź gwarantowane przez Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub związki tych jednostek	17 121 571	0,4%	bez ograniczeń
2. Inne papiery wartościowe o stałej stopie dochodu	112 764	0,4%	10%
3. Jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	3 559 863	11,3%	40%
4. Pożyczki	60 964	0,3%	5%

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w PZU Życie – cd.

tys. zł

Wyszczególnienie	Razem na koniec 2011	% RTU	Maksymalny limit %
5. Depozyty bankowe	2 146 588	10,6%	bez ograniczeń
6. Należności od ubezpieczających wynikające z zawartych umów ubezpieczenia z wyłączeniem należności, w przypadku których od dnia ich wymagalności upłynęło więcej niż 3 miesiące	46 053	0,2%	25%
7. Środki pieniężne	116 926	0,6%	3%
8. Zobowiązania z tytułu transakcji zawartych na rynku finansowym	(34 735)	(1,0)%	bez ograniczeń
C. Nadwyżka (niedobór) aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	1 511 641	6,9%	

Kontrakty inwestycyjne

Kontrakty inwestycyjne, zawierane przez PZU Życie, wykazywane są w segmencie „Niealokowane (wyłączenia konsolidacyjne i inne)”. Rachunkowość kontaktów inwestycyjnych prowadzona jest metodą depozytową, w konsekwencji wolumeny z kontraktów inwestycyjnych nie stanowią przychodu wg MSSF.

dacyjne i inne)”. Rachunkowość kontaktów inwestycyjnych prowadzona jest metodą depozytową, w konsekwencji wolumeny z kontraktów inwestycyjnych nie stanowią przychodu wg MSSF.

Wolumeny z kontraktów inwestycyjnych wg grup produktów

tys. zł

Wolumeny z kontraktów inwestycyjnych wg grup produktów	2011	2010	% zmiana
Grupowe	2 293 916	1 897 092	20,9%
Indywidualne, w tym:	760 434	890 566	(14,6)%
indywidualnie kontynuowane	-	-	-
pozostałe indywidualne	760 434	890 566	(14,6)%
Razem	3 054 350	2 787 658	9,6%

Wolumeny pozyskane z kontraktów inwestycyjnych

tys. zł

Wolumeny pozyskane z kontraktów inwestycyjnych	2011	2010	% zmiana
Płatność regularna	7 446	7 136	4,3%
Płatność jednorazowa	3 046 904	2 780 522	9,6%
Razem	3 054 350	2 787 658	9,6%

Wolumeny pozyskane z kontraktów inwestycyjnych w 2011 roku i 2010 roku wyniosły odpowiednio 3.054,4 mln zł i 2.787,7 mln zł. Wzrost o 266,7 mln zł (9,6%) wynikał przede wszystkim z wyższej sprzedaży krótkoterminowych produktów na życie i dożycie zarówno

w kanale bankowym, jak i własnym. Zmiana ta została częściowo skompensowana przez spadek sprzedaży produktów inwestycyjnych powiązanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (unit-linked) dystrybuowanych przez kanał bankowy.

Działalność w zakresie funduszy emerytalnych

Wybrane wyniki – segment emerytalny

	tys. zł		
Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat – ubezpieczenia emerytalne	2011	2010	% zmiana
Przychody z tytułu prowizji i opłat	231 638	246 915	(6,2)%
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	12 563	16 121	(22,1)%
Koszty akwizycji	(81 559)	(48 738)	67,3%
Koszty administracyjne	(73 091)	(93 119)	(21,5)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	90 447	122 446	(26,1)%
Zysk (strata) netto	73 735	99 571	(25,9)%

Przychody z tytułu opłat i prowizji w segmencie ubezpieczeń emerytalnych 2011 roku i 2010 roku wyniosły odpowiednio 231,6 mln zł i 246,9 mln zł. Spadek o 15,3 mln zł (-6,2%) wynikał głównie ze zmniejszenia poziomu składek przekazywanych przez ZUS do OFE PZU z 7,3% do 2,3% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne (od maja 2011 roku).

Wzrost kosztów akwizycji o 32,8 mln zł (67,3%), wynikał przede wszystkim ze zmian rozliczeń kosztów prowizji oraz dokonania w 2011 roku odpisu aktualizującego aktywa z tego tytułu w związku z trwałą utratą wartości wynikającą ze zmniejszenia składek przekazywanych przez ZUS do OFE PZU. Koszty administracyjne PTE PZU spadły o 20,0 mln zł (-21,5%), co było w głównej mierze skutkiem niższych kosztów opłaty ZUS pobieranej od składek przekazywanych do OFE PZU oraz niższych wpłat do Funduszu Gwarancyjnego.

Zysk z działalności operacyjnej zmniejszył się o 32,0 mln zł (-26,1%) i odpowiadał spadkowi przychodów z tytułu opłat i prowizji oraz wzrostowi kosztów działalności operacyjnej.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w kolejnych okresach

Ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki w ramach segmentu ubezpieczeń majątkowych i osobowych w 2012 roku należą przede wszystkim:

- spowolnienie wzrostu gospodarczego lub stagnacja, które mogą powodować wzrost szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych;
- możliwy wzrost stopy bezrobocia w 2012 roku i osłabienie dynamiki konsumpcji indywidualnej, przekładające się na zmianę popytu na produkty ubezpieczeniowe;
- presja cenowa ze strony konkurencji;
- nasilanie się trendów wzrostowych w szkodowości, w szczególności w zakresie częstości szkód;
- wzrost roli brokerów ubezpieczeniowych, mogący prowadzić do wzrostu kosztów akwizycji;
- zmienność rentowności skarbowych papierów wartościowych uzależniona od sytuacji gospodarczej Polski i krajów Unii Europejskiej – spadek rentowności papierów może wpłynąć na obniżenie rentowności lokat i potencjalnie wpłynąć na konieczność zmiany wysokości stosowanych w spółce stóp technicznych;
- zachowanie się rynku kapitałowego w 2012 roku, a szczególnie GPW – część dochodów z działalności inwestycyjnej Spółki jest uzależniona od trendów na tym rynku;
- brak precyzyjnie określonego w znowelizowanej Ustawie z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54 z 2004 r., poz. 535 z późn. zm.) zakresu zwolnień przedmiotowych dotyczących np. usług ubezpieczeniowych, usług medycznych;
- możliwe zmiany (nowelizacja przepisów) zasad wyceny rezerw na skapitalizowaną wartość rent – może to spowodować konieczność zwiększenia poziomu ostrożności i wzrost tych rezerw;
- rosnący przeciętny koszt szkód osobowych, wynikający m.in. z rosnącego udziału niepublicznej służby zdrowia i wpływu zadośćuczynienia pieniężnego członkom rodziny

zmarłego (art. 446 § 4 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16 z 1964 r., poz. 93 z późn. zm., „Kodeks cywilny”)), mogący spowodować konieczność podwyższenia poziomu rezerw w OC komunikacyjnym;

- ryzyko wzrostu liczby i wartości roszczeń klientów i osób poszkodowanych w związku z Ustawą z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. Nr 7 z 2010 r., poz. 44 z późn. zm.);
- zmiany regulacji dla banków, które mogą wpłynąć na zmniejszenie liczby udzielanych kredytów hipotecznych i ubezpieczeń kredytobiorców.

Ubezpieczenia na życie

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki spółki PZU Życie w 2012 roku należą przede wszystkim:

- możliwy wzrost stopy bezrobocia w 2012 roku i osłabienie dynamiki konsumpcji indywidualnej, przekładające się na brak wzrostu popytu na produkty ubezpieczeniowe;
- potencjalny wzrost konkurencji w ubezpieczeniach grupowych spowodowany wzrostem roli brokerów w tym segmencie oraz wymogiem przeprowadzania przetargów na ubezpieczenia grupowe przez podmioty podlegające reżimowi Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. Nr 223 z 2007 r., poz. 1655, „Prawo Zamówień Publicznych”);
- zmiany w rynku pośrednictwa finansowego, zahamowanie wzrostu popularności niezależnego doradztwa finansowego, a tym samym ograniczenie liczby kanałów sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;
- zmienność rentowności skarbowych papierów wartościowych uzależniona od sytuacji gospodarczej Polski i krajów Unii Europejskiej – spadek rentowności papierów może wpłynąć na obniżenie rentowności lokat i potencjalnie wpłynąć na konieczność zmiany wysokości stosowanych w PZU Życie stóp technicznych, a także wysokość European Embedded Value;

- zachowanie się rynku kapitałowego w 2012 roku, a szczególnie GPW – część dochodów z działalności inwestycyjnej spółki jest uzależniona od trendów na tym rynku;
- wszelkie zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub ich interpretacji w zakresie obsługi technicznej ubezpieczeń grupowych przez osoby wyznaczone do tego przez ubezpieczających;
- zmiany dotychczasowego poziomu śmiertelności i zachorowalności.

Fundusze emerytalne

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki spółki PTE PZU w 2012 roku należą przede wszystkim:

- możliwe zmiany w systemie ubezpieczeń emerytalnych prowadzące do zmniejszenia wysokości składki emerytalnej przekazywanej przez ZUS do OFE, tworzenia subfunduszy i zasad akwizycji na rynku;
- możliwy wzrost stopy bezrobocia w 2012 roku, przekładający się na mniejszą liczbę członków przystępujących do OFE;
- niskie tempo wzrostu wynagrodzeń, wpływające na niższą dynamikę składek odprowadzanych przez członków funduszy emerytalnych;
- zmiany w rynku pośrednictwa finansowego, zahamowanie wzrostu popularności niezależnego doradztwa finansowego, a tym samym ograniczenie liczby kanałów sprzedaży;
- zmienność rentowności skarbowych papierów wartościowych uzależniona od sytuacji gospodarczej Polski i krajów Unii Europejskiej – spadek rentowności papierów może wpłynąć na obniżenie rentowności inwestycji OFE PZU i pobieranych przez PTE PZU opłat za zarządzanie;
- zachowanie się rynku kapitałowego w 2012 roku, a szczególnie GPW – część dochodów z działalności inwestycyjnej OFE PZU jest uzależniona od trendów na tym rynku, co przekłada się na wartość aktywów i wysokość opłat pobieranych przez PTE PZU za zarządzanie.

33. GŁÓWNE TABELE ZE SPRAWOZDANIA SKONSOLIDOWANEGO

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

Aktywa	2011	2010	2009
Wartości niematerialne	166 038	109 067	85 069
Wartość firmy	8 716	8 381	19 631
Rzeczowe aktywa trwałe	1 055 381	990 411	1 043 811
Nieruchomości inwestycyjne	534 222	441 014	346 552
Jednostki wyceniane metodą praw własności	-	-	-
Aktywa finansowe			
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	21 659 505	20 305 758	23 327 568
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	7 851 903	8 623 082	10 027 845
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	10 814 619	12 118 252	10 213 631
Pożyczki	6 449 332	4 297 940	4 668 549
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	1 734 636	1 734 274	1 495 207
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	700 713	771 850	748 313
Szacowane regresy i odzyski	83 117	77 812	82 330
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 600	16 645	24 913
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8 582	9 958	87 599
Odroczone koszty akwizycji	569 843	540 729	518 279
Rozliczenia międzyokresowe	125 890	194 226	215 804
Inne aktywa	120 461	7 455	15 781

w tys. zł

Aktywa – cd.	2011	2010	2009
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	237 724	423 703	366 556
Aktywa związane z działalnością kontynuowaną	52 129 282	50 670 557	53 287 438
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i aktywa wchodzące w skład grup do zbycia	-	-	-
Aktywa, razem	52 129 282	50 670 557	53 287 438

w tys. zł

Kapitały i zobowiązania	2011	2010	2009
Kapitały			
Wyemitowany kapitał podstawowy oraz inne kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	86 352	86 352	86 352
Pozostałe kapitały	7 948 386	6 649 782	5 802 568
Kapitał zapasowy	7 711 818	6 296 313	5 485 014
Kapitał z aktualizacji wyceny	268 831	392 268	340 970
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(32 263)	(38 799)	(23 416)
Niepodzielony wynik	4 748 424	6 063 666	5 377 826
Zysk (strata) z lat ubiegłych	2 403 000	3 624 435	2 365 282
Zysk (strata) netto	2 345 424	2 439 231	3 762 945
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	-	-	(750 401)
Udziały niekontrolujące	86 343	126	133
Kapitały, razem	12 869 505	12 799 926	11 266 879
Zobowiązania			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe			
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	4 521 396	4 315 675	4 189 849
Rezerwa ubezpieczeń na życie	14 595 112	14 570 725	14 582 590
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	5 429 481	5 157 080	4 456 464
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	5 088 626	4 862 552	4 874 653
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	7 192	6 177	5 071
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	581 155	614 692	698 918

w tys. zł

Kapitały i zobowiązania – cd.	2011	2010	2009
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	2 299 767	2 296 089	2 017 501
Kontrakty inwestycyjne			
– o gwarantowanych i ustalonych warunkach	2 330 870	2 270 568	2 632 054
– na rachunek i ryzyko klienta	1 140 902	1 273 947	1 094 475
Rezerwy na świadczenia pracownicze	255 576	257 916	260 946
Inne rezerwy	322 063	212 559	314 595
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	109 716	404 956	444 053
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7 570	1 743	3 056
Instrumenty pochodne	93 443	11 730	3 533
Inne zobowiązania	1 789 951	1 132 079	5 974 052
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów			
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	669 048	474 272	464 126
Przychody przyszłych okresów	17 909	7 871	4 623
Zobowiązania związane z działalnością kontynuowaną	39 259 777	37 870 631	42 020 559
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	-
Zobowiązania, razem	39 259 777	37 870 631	42 020 559
Kapitały i zobowiązania, razem	52 129 282	50 670 557	53 287 438

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	2011	2010
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	15 279 262	14 541 022
Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto	(285 386)	(200 853)
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	14 993 876	14 340 169
Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto	(103 348)	(127 156)
Składki zarobione netto	14 890 528	14 213 013
Przychody z tytułu prowizji i opłat	281 351	288 037
Przychody netto z inwestycji	1 970 254	1 824 518

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat – cd.	2011	2010
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	(187 247)	199 451
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	(189 181)	753 805
Pozostałe przychody operacyjne	485 481	89 297
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	(10 373 521)	(10 939 234)
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	152 399	555 172
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(10 221 122)	(10 384 062)
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	32 512	(177 549)
Koszty akwizycji	(1 961 986)	(1 911 255)
Koszty administracyjne	(1 383 897)	(1 505 784)
Pozostałe koszty operacyjne	(759 966)	(301 386)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 956 727	3 088 085
Koszty finansowe	(49 152)	(58 654)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-
Zysk (strata) brutto	2 907 575	3 029 431
Podatek dochodowy		
– część bieżąca	(826 397)	(639 298)
– część odroczone	262 769	49 096
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 343 947	2 439 229
Zysk (strata) netto, w tym:	2 343 947	2 439 229
– zysk (strata) przypisywany(a) właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	2 345 424	2 439 231
– zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących	(1 477)	(2)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 345 424	2 439 231
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	27,16	28,25
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	-	-
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	27,16	28,25

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	2011	2010
Zysk (strata) netto	2 343 947	2 439 229
Inne całkowite dochody:	(116 887)	35 910
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(162 649)	641
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	6 550	(15 388)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	39 212	50 657
Dochody całkowite netto, razem	2 227 060	2 475 139
– dochody całkowite przypisywane właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	2 228 523	2 475 146
– dochody całkowite przypisywane elementowi kapitałowemu z umów zawierających uznaniowe udziały w zyskach	-	-
– dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących	(1 463)	(7)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

tys. zł

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem
		Pozostałe kapitały			Niepodzielony wynik				
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Zysk (strata) z lat ubie- głych	Zysk (strata) netto	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2011	86 352	6 296 313	392 268	(38 799)	6 063 666	-	12 799 800	126	12 799 926
Zmiana wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	(162 649)	-	-	-	(162 649)	-	(162 649)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	6 536	-	-	6 536	14	6 550
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	39 212	-	-	-	39 212	-	39 212

tys. zł

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym – cd.	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej							Udziały niekontrolu- jące	Kapitał wła- sny, razem
	Pozostałe kapitały				Niepodzielony wynik				
Zwiększenia (zmniejszenia) rozpoznawane bezpośrednio w kapitale, netto (po uwzględnieniu podatku dochodowego), razem	-	-	(123 437)	6 536	-	-	(116 901)	14	(116 887)
Zysk (strata) netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	2 345 424	2 345 424	(1 477)	2 343 947
Zwiększenia (zmniejszenia), razem	-	-	(123 437)	6 536	-	2 345 424	2 228 523	(1 463)	2 227 060
Pozostałe zmiany, w tym:	-	1 415 505	-	-	(3 660 666)	-	(2 245 161)	87 680	(2 157 481)
Podział wyniku finansowego	-	1 415 325	-	-	(3 660 485)	-	(2 245 160)	(2 830)	(2 247 990)
Objęcie konsolidacją Grupy Armatura	-	-	-	-	-	-	-	88 679	88 679
Inne	-	180	-	-	(181)	-	(1)	1 831	1 830
Stan na dzień 31 grudnia 2011	86 352	7 711 818	268 831	(32 263)	2 403 000	2 345 424	12 783 162	86 343	12 869 505

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	2011	2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Wpływy	19 725 868	18 470 571
– wpływy z tytułu składek ubezpieczeniowych brutto	14 929 349	14 521 524
– wpływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych	3 054 350	2 787 658
– wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	20 513	10 779
– wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	385 775	466 219
– pozostałe wpływy operacyjne	1 335 881	684 391
Wydatki	(18 138 296)	(18 001 148)
– składki ubezpieczeniowe zapłacone z tytułu reasekuracji	(174 369)	(154 254)
– wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	(4 679)	(4 152)

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – cd.	2011	2010
– odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(9 026 567)	(9 295 988)
– wypłacone świadczenia z tytułu kontraktów inwestycyjnych	(3 068 852)	(3 026 424)
– wydatki z tytułu akwizycji	(1 483 488)	(1 450 351)
– wydatki o charakterze administracyjnym	(2 073 279)	(2 135 292)
– wydatki z tytułu odsetek	(146)	(225)
– wydatki z tytułu podatku dochodowego	(904 071)	(110 228)
– pozostałe wydatki operacyjne	(1 402 845)	(1 824 234)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 587 572	469 423
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	259 765 786	270 016 909
– zbycie nieruchomości inwestycyjnych	13 282	-
– wpływy z nieruchomości inwestycyjnych	8 763	5 628
– zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	27 905	7 859
– zbycie udziałów i akcji	4 372 949	4 416 405
– realizacja dłużnych papierów wartościowych	65 465 651	31 510 882
– likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	130 812 922	129 179 172
– realizacja pozostałych lokat	58 512 745	103 641 528
– odsetki otrzymane	450 899	1 191 346
– dywidendy otrzymane	98 101	64 089
– zwiększenie stanu środków pieniężnych z tytułu objęcia konsolidacją nowych podmiotów	2 569	-
Wydatki	(260 054 472)	(264 687 431)
– nabycie nieruchomości inwestycyjnych	-	(1 329)
– wydatki na utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych	(11 581)	(8 152)
– nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	(168 435)	(155 850)
– nabycie udziałów i akcji	(4 561 634)	(4 561 101)
– zmniejszenie stanu środków pieniężnych z tytułu zaprzestania konsolidacji funduszy inwestycyjnych	-	(201)
– nabycie instrumentów dłużnych	(63 630 331)	(27 390 996)
– nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	(132 934 922)	(127 601 087)

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – cd.	2011	2010
– nabycie pozostałych lokat	(58 733 953)	(104 929 875)
– pozostałe wydatki na lokaty	(13 616)	(38 840)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(288 686)	5 329 478
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	39 242 376	578
– kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	39 242 376	578
Wydatki	(40 728 208)	(5 728 563)
– dywidendy wypłacone właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	(2 163 206)	(921 239)
– dywidendy wypłacone właścicielom udziałów niekontrolujących	(2 830)	-
– spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	(38 556 267)	(4 807 324)
– odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(5 905)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 485 832)	(5 727 985)
Przepływy pieniężne netto, razem	(186 946)	70 916
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	423 703	366 556
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	967	(13 769)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:	237 724	423 703
– o ograniczonej możliwości dysponowania	26 841	22 426

34. DANE TELEADRESOWE GRUPY PZU

www.pzu.pl

infolinia: 801 102 102

z zagranicy i tel. komórkowych: (+48 22) 566 55 55

BIURO ZARZĄDU

Zespół Relacji Inwestorskich

tel. (22) 582 26 23

tel. (22) 582 26 17

tel. (22) 582 36 05

tel. (22) 582 27 83

faks (22) 582 25 57

ir@pzu.pl

Zespół Obowiązków Informacyjnych

tel. (22) 582 31 25

tel. (22) 582 27 04

tel. (22) 582 38 22

tel. (22) 582 23 17

faks. (22) 582 25 57

oi.pzu@pzu.pl

Rzecznik Prasowy

tel. (22) 582 58 07

faks (22) 582 58 09

rzecznik@pzu.pl

PZU SA

al. Jana Pawła II 24

00-133 Warszawa

PZU Życie SA

al. Jana Pawła II 24

00-133 Warszawa

PTE PZU SA

al. Jana Pawła II 24

00-133 Warszawa

TFI PZU SA

al. Jana Pawła II 24

00-133 Warszawa